

**IZGLĪTĪBAS IESTĀDES  
PAŠVĒRTĒŠANAS METODIKA  
VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBĀ<sup>1</sup>**

---

<sup>1</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

## Ievads<sup>2</sup>

Izglītības iestādes pašvērtēšanas metodika ir metodisks atbalsta līdzeklis izglītības iestādēm, lai tās varētu veikt sekmīgu izglītības iestādes darbības un izglītības programmu plānošanu, īstenošanu, pārraudzību un pilnveidi, kas nodrošina augstu izglītības kvalitāti valstī, pašvaldībā un konkrētajā izglītības iestādē. Atbilstoši Izglītības likumā<sup>3</sup> noteiktajam definējumam izglītības kvalitāte ir izglītības process, saturs, vide un pārvaldība, kas ikvienam nodrošina iekļaujošu izglītību un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem. Kopš 2020.gada 6.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr. 618 “Izglītības iestāžu, eksaminācijas centru, citu Izglītības likumā noteiktu institūciju un izglītības programmu akreditācijas un izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas kārtība”<sup>4</sup> apstiprināšanas izglītības kvalitātes vērtēšana, tai skaitā pašvērtēšana tiek veikta četrās jomās un 12 kritērijos:

1. izglītības iestādes un izglītības programmas izglītības kvalitātes vērtēšana: (i) joma “Atbilstība mērķiem” un tās kvalitātes kritēriji “Kompetences un sasniegumi”, “Izglītības turpināšana un nodarbinātība” un “Vienlīdzība un iekļaušana”, (ii) joma “Kvalitatīvas mācības” un tās kvalitātes kritēriji “Mācīšana un mācīšanās”, “Pedagogu profesionālā kapacitāte” un “Izglītības programmu īstenošana”, (iii) joma “Iekļaujoša vide” un tās kvalitātes kritēriji “Pieejamība”, “Drošība un psiholoģiskā labsajūta” un “Infrastruktūra un resursi”;
2. izglītības iestādes vadītāja profesionālās darbības novērtēšana – joma “Laba pārvaldība” un tās kvalitātes kritēriji “Administratīvā efektivitāte”, “Vadības profesionālā darbība” un “Atbalsts un sadarbība”.

2020.gadā izglītības kvalitātes vērtēšana balstījās uz četriem pīlāriem: (1) iekšējā un ārējā vērtēšana tiek veiktas pēc vienotiem kvalitātes vērtēšanas kritērijiem; (2) ārējās vērtēšanas jeb akreditācijas ekspertu sagatavošana pēc vienotas mācību programmas; (3) regulārs pašvērtēšanas process, kurā iesaistās visas izglītības iestādes darbībā ieinteresētās puses; (4) akreditācijas īstenošana, balstoties pašvērtēšanas rezultātos. Savukārt izglītības kvalitātes vērtēšanā kopš 2019.gada plānotās pārmaiņas paredzēja paplašināt izglītības kvalitātes vērtēšanas pamatus, ko, sākot ar 2020./2021.māc.g., bez jau esošajiem balsta vēl pieci pīlāri, veidojot deviņu pīlāru sistēmu: (1) kvalitatīvo un kvantitatīvo datu uzkrāšana un analīze; (2) metodisks atbalsts izglītības iestādēm un dibinātajiem mācīšanās organizācijā; (3) ikgadējie izvērtējumi par izglītības kvalitātes jautājumiem; (4) saikne ar augstskolām pedagogu un izglītības iestāžu vadītāju sagatavošanā; (5) risku identificēšanas sistēma (sagatavošanā).

Izglītības iestādes pašvērtēšanas metodikā ir iekļauta informācija par:

1. Izglītības kvalitātes vērtēšanā izmantotajiem jēdzieniem un to definējums;
2. Informācija par kvalitātes vērtēšanā izmantotajām metodēm;
3. 12 kritēriju kvalitātes līmeņu apraksti.

---

<sup>2</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

<sup>3</sup> <https://likumi.lv/ta/id/50759-izglitiba-likums>

<sup>4</sup> Līdz 2020.gada 6.oktobrim bija spēkā 2016.gada 20.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 831 “izglītības iestāžu, eksaminācijas centru, citu Izglītības likumā noteiktu institūciju, vispārējās un profesionālās izglītības programmu akreditācijas un izglītības iestāžu vadītāju profesionālās darbības novērtēšanas kārtība”.

## Izglītības kvalitātes vērtēšanā izmantojamās metodes<sup>5</sup>

### 1. Intervija ar dažādām izglītības iestādes mērķgrupām:

Mērķis – iegūt konkrētu strukturētu informāciju par izglītības iestādes īstenoto rīcību/darbību kādā jomā;

- Parastais ilgums no 30 minūtēm līdz 1h30 minūtēm;
- Notiek tiešsaistē vai klātienē.

### 2. Saruna ar dažādām izglītības iestādes mērķgrupām:

Mērķis – iegūt informāciju par mērķgrupas redzējumu/viedokli, darbību

- Pirms sarunas ir zināmas tēmas, par kurām saruna notiks, bet nav zināmi sarunas jautājumi;
- Sarunas ilgumu nosaka nepieciešamais informācijas ieguves apjoms un pieejamās laika iespējas;
- Parastais ilgums no 30 minūtēm līdz 1h30 minūtēm;
- Notiek tiešsaistē vai klātienē.

### 3. Fokusgrupu diskusija:

Mērķis – veikt mērķtiecīgu viedokļu apzināšanu par kādu izglītības iestādes darbības jautājumu, tai skaitā problēmu vai arī veicināt iesaistīto mērķgrupu sadarbību

- Fokusgrupu diskusija parasti ilgst līdz 2 stundām
- Visbiežāk fokusgrupu diskusija tiek izmantota, lai runātu par pašvērtēšanas procesu, aptaujās iegūtajiem rezultātiem.

### 4. Situāciju analīze:

Mērķis – veikt profesionālās kompetences novērtēšanu, apzināt redzējumu un rīcību izglītības iestādē

- Situāciju analīzes par mācīšanas un mācīšanās jautājumiem parasti tiek īstenotas ar pedagogiem un atbalsta personālu, par pārvaldības jautājumiem ar izglītības iestādes vadītāju (profesionālās darbības novērtēšanā) un/vai iestādes vadības komandu;
- Situāciju analīze var būt integrēta kā daļa no intervijas vai sarunas vai arī būt atsevišķi izmantojama metode;
- Situācijas analīzei piedāvā gan Izglītības kvalitātes valsts dienests (iestādes vadītāja profesionālās darbības pašvērtēšanai), un tās var veidot arī izglītības iestāde.

### 5. Attālināto mācību izpēte:

Mērķis – izvērtēt attālināto mācību īstenošanu vidējā izglītībā un/vai veikt izpēti par izglītības iestādes izveidoto sistēmu attālinātajām mācībām epidemioloģisko ierobežojumu situācijā.

- Attālināto mācību īstenošana (MK noteikumi «Attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtība»)
- Attālināto mācību izpētes gadījumā pamatā tiek izvērtēti šādi jautājumi:

---

<sup>5</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

- ✓ Kā šādā situācijā tiek organizēts izglītības process? Kurš un par ko ir atbildīgs (vadība/pedagogi/izglītojamie/vecāki)?
- ✓ Kā sadarbojas pedagogi, plānojot mācību procesu šādā situācijā?
- ✓ Kuras interneta platformas tiek izmantotas saziņai ar izglītojamajiem?
- ✓ Cik bieži un kāda veida nodarbības notiek tiešsaistē?
- ✓ Kāda veida atbalstu/atgādnē izglītojamie saņem sava darba organizēšanai un par kādiem jautājumiem?
- ✓ Kāda veida atbalstu pedagogi saņem no izglītības iestādes šajā situācijā?
- ✓ Kā tiek organizētas individuālās konsultācijas un praktiskās nodarbības izglītojamajiem?
- ✓ Ko šajā situācijā dara atbalsta personāls (ja ir)? Kāda veida pakalpojumi tiek nodrošināti un tiek piedāvāti?
- ✓ Kā Jūsu izglītības iestādē tiek sniegts atbalsts izglītojamajiem, kuriem nav pieejams interneta pieslēgums mājās un/vai viedierīcēs?
- ✓ Kādi ir Jūsu izglītības iestādes lielākie izaicinājumi šādā situācijā?

#### 6. Anketēšana:

Mērķis – iegūt informāciju / datus par izglītības iestādes darbu (viena tēma, kopumā izglītības iestādē, konkrēta izglītības programma tu.ml.) kvantitatīvi un kvalitatīvi.

- Izglītības kvalitātes valsts dienesta ikgadējās aptaujas ir par prioritārajām tēmām, kuras nepieciešamas izglītības iestādēm pašvērtēšanai;
- Cita veida aptaujas īstenošana / neīstenošana un kurām mērķgrupām ir izglītības iestādes ziņā atbilstoši nepieciešamība iegūt noteiktus datus un informāciju.

#### 7. Tīmekļa vietnes izpēte:

Mērķis – iepazīties ar izglītības iestādes darbību un publiski pieejamo informāciju pirms akreditācijas

- Jautājumi izpētei, piemēram:
  - ✓ Kāda veida informācija ir pieejama par izglītības iestādes darbu un par konkrētas izglītības programmas īstenošanu?
  - ✓ Kādi dokumenti tiek publiskoti un kādu informāciju par izglītības iestādes darbu no tiem var iegūt?
  - ✓ Kāds ir izglītības iestādes publiskais tēls, ņemot vērā informāciju, kura ir iegūstama tās tīmekļa vietnē?
  - ✓ Vai informācija ir aktuāla un tā tiek regulāri atjaunota?
  - ✓ u.tml.

#### 8. Nodarbību / mācību stundu vērošana:

Mērķis – iegūt informāciju par izglītības procesa īstenošanas kvalitāti un piemērotību konkrētajā izglītības programmā

- Nodarbību / mācību stundu vērošanas vajadzībām izglītības iestāde izstrādā savu statistiskās uzskaites lapu, kurā vērojamie indikatori ir atrodamī izglītības kvalitātes vērtēšanā izmantojamo jēdzienu definīcijās.

#### 9. Dokumentu analīze:

Mērķis – iegūt informāciju par izglītības iestādes darbu un izglītības programmas īstenošanu.

- Izglītības kvalitātes vērtēšanā galvenie izmantojamie dokumenti ir šādi:

- ✓ Attīstības plāns vai attīstības stratēģija;
- ✓ Informācija no VIIS;
- ✓ Vērtēšanas kārtība;
- ✓ Informācija par audzināšanas darba prioritārajiem darba uzdevumiem trīs gadiem un iepriekšējā mācību gada audzināšanas darba izvērtējums;
- ✓ Autorprogramma (ja ir);
- ✓ Pieeja e-klasei/mykoob u.c.;
- ✓ Pašnovērtējuma ziņojums;
- ✓ u.c.

10. Izglītības iestādes apskate:

Mērķis – iegūt informāciju par izglītības iestādei pieejamajiem materiāltehniskajiem resursiem un infrastruktūru:

- Izglītības iestādes mērķtiecīgas apskates vajadzībām tiek ņemtas vērā prasības, kuras noteiktas dažādos normatīvajos aktos, kā arī var izveidot vērošanas protokolu.

## Izglītības kvalitātes vērtēšanā izmantotie jēdzieni<sup>67</sup>

| NPK | Jēdziens                             | Definējums                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----|--------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | absolvents                           | <b>Absolvents</b> ir persona, kura ir beigusi izglītības iestādi vai kursus un saņēmusi attiecīgu izglītības dokumentu (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 2.  | aizspriedums                         | <b>Aizspriedums</b> ir priekšlaicīgs spriedums vai negatīva attieksme pret citu personu vai grupu, kas veidojas pirms jebkādas pieredzes ar šo personu vai grupu. Aizspriedums ir gan jebkāda iepriekš izdomāta labvēlīga, gan nelabvēlīga attieksme vai uzskati. Aizspriedumos ietilpst a) emocijas, sākot no vieglas nervozitātes, līdz naidam; b) pieņēmumi un uzskati par personu vai grupu, ieskaitot stereotipus; c) negatīva uzvedība, ieskaitot diskrimināciju un vardarbību. Tā kā aizspriedumi veidojas jau bērnībā un jaunībā, un tos nostiprina autoritārs un attiecīgajai grupai raksturīgs audzināšanas veids, tie ir ļoti noturīgi (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020; Böhm & Seichter, 2018).                            |
| 3.  | atbalsta personāls                   | <b>Atbalsta personāls</b> ir speciālistu grupa - izglītības psihologs, sociālais pedagogs, logopēds, speciālais pedagogs, pedagoga palīgs, skolas medmāsa, karjeras konsultants, kas izglītojamajiem sniedz pedagoģisko, psiholoģisko un sociālo atbalstu. Atbalsta personāls izglītojamajiem ar grūtībām mācībās palīdz attīstīt labākas mācīšanās prasmes, bet izglītojamajiem ar speciālām izglītības vajadzībām - pārvarēt veselības problēmu vai attīstības traucējumu radītos ierobežojumus mācību procesā (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020; UNESCO IBE, 2013; Falka, 2019).                                                                                                                                                  |
| 4.  | atbalsts mācībām (metodiskais darbs) | <b>Atbalsts mācībām (metodiskais darbs)</b> ir efektīva mācību un audzināšanas darba nodrošināšanai organizēts pasākumu kopums, kuru īsteno kompetents speciālists ar pedagoģisko izglītību un pieredzi, lai palīdzētu pedagogiem: a) dziļāk izprast izglītības teorijas un to saistību ar pedagoģisko praksi; b) saprast nozares attīstības prioritātes un vadlīnijas valstī; c) labāk izprast mācību saturu; d) izstrādāt un ieviest jaunas mūsdienīgas darba formas; e) apgūt efektīvas mācīšanas un mācīšanās metodes; f) izprast dažādas vērtēšanas pieejas; g) sadarboties ar izglītības iestādes, pilsētas vai novada pedagogiem (autoru izveidota).                                                                                                                     |
| 5.  | atbalsta pasākumi                    | <b>Atbalsta pasākumi</b> ir mērķtiecīgi organizēti pasākumi, lai sniegtu pedagoģisko, psiholoģisko, sociālo vai finansiālo atbalstu izglītojamajam, kuram ir konstatēts augsts PMP risks, lai sekmētu viņa spēju un gatavību pārvarēt radušās grūtības (Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020). Atbalsta pasākumus atbalsta personāls (izglītības psihologs, sociālais pedagogs, logopēds, speciālais pedagogs, pedagoga palīgs, skolas medmāsa, karjeras konsultants) un pedagogi īsteno arī ar mērķi palīdzēt izglītojamajiem ar grūtībām mācībās attīstīt labākas mācīšanās prasmes vai izglītojamajiem ar speciālām izglītības vajadzībām pārvarēt veselības problēmu vai attīstības traucējumu radītos ierobežojumus mācību procesā (UNESCO IBE, 2013; Falka, 2019). |
| 6.  | atbalsts pozitīvai uzvedībai         | <b>Atbalsts pozitīvai uzvedībai</b> ir metode, kuru izmanto, lai noskaidrotu nevēlamas uzvedības iemeslus un izveidotu plānu, kā šo problemātisko uzvedību aizstāt ar pienācīgu uzvedību, ņemot vērā uzvedības sākotnējo mērķi, un kā veicināt pozitīvo uzvedību (Mārtinsone u.c., 2015a:279).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 7.  | atgādne                              | <b>Atgādne</b> ir uzskatāmā, īsā, koncentrētā veidā sniegta vizuālā informācija, kas palīdz izglītojamajiem apgūt kādu konkrētu mācību vielu. Atgādnēs var būt: a) likumi (piemēram, pareizrakstības likumi); b) sakarības (piemēram, mēru sakarības matemātikā); c) formulas (piemēram, matemātikā, fizikā); d) algoritmi (norādījumi, kā veikt noteiktu uzdevumu); e) shēmas (piemēram, dzimtajā valodā, ģeogrāfijā); f) tabulas (piemēram, reizināšanas tabula); g) paraugi (piemēram, teikuma locekļu pasvītrojumu paraugi latviešu valodā) (Falka, 2019: 10)                                                                                                                                                                                                               |

<sup>6</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu ar jēdzienu definējuma precizēšanu līdz 2021.gada oktobrim.

<sup>7</sup> Jēdzienus definēšanu veica ekspertes asoc.prof. Karine Oganisjana un Dr.paed. Iveta Ozola

|     |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8.  | atgriezeniskā saite | <b>Atgriezeniskā saite</b> ir pedagoga, klasesbiedru, paša izglītojamā u.c. sniegta informācija par mācību procesā iesaistīto attiecīgā brīža izpratni un sniegumu salīdzinājumā ar paredzamo izpratni un sniegumu. Atgriezeniskā saite tiek izmantota, lai sniegtu informāciju par to: a) cik labi ir saprasts un izpildīts konkrētais uzdevums; b) kas ir nepieciešams un kas jā dara, lai saprastu un izpildītu uzdevumu; c) kā izglītojams var labāk sevi kontrolēt, virzīt un regulēt savu darbību; d) kāds ir vērtējums par izglītojamo kā personu (autoru izveidota, balstoties uz Hattie, & Timperley, 2007; Namsone, 2018; Sullivan, 2009).                                                                                                                                                                                                                               |
| 9.  | attieksmes          | <b>Attieksme</b> ir relatīvi noturīga pozitīva vai negatīva, uz kādiem konkrētiem cilvēkiem, objektiem vai notikumiem, virzīta vērtējoša reakcija, kura ietekmē un motivē ar tiem saistīto uzvedību. Attieksme bieži veidojas ar šiem cilvēkiem, objektiem vai notikumiem saistītu īpašu uzskatu, emociju un pagātnes rīcības, kā arī vērtību ietekmē. Attieksme var mainīties atkarībā no konkrētā konteksta un situācijas (Mārtinsone u.c., 2015b; American Psychological Association, 2020; UNESCO IBE, 2013; Haste, 2018; Council of Europe, 2016).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 10. | audzināšana         | <b>Audzināšana</b> ir mērķtiecīgi organizēta izglītības procesa neatņemama sastāvdaļa, izglītojamā vispusīgas, tajā skaitā tikumiskās, attīstības veicināšana un attieksmju veidošana. Audzināšana ir virzīta uz sociālās un kultūras pieredzes ieguvu, izglītojamo emocionālā intelekta attīstību un pašregulāciju, vērtību sistēmas veidošanos un tikumu izkopšanu (vērtībizglītošanu) attiecību veidošanai, sadarbībai, pilsoniski atbildīgai un veiksmīgai dzīvei sabiedrībā (Latvijas Vēstnesis, 2016).<br>Tā kā audzināšana attiecas gan uz cilvēku kā bioloģisku, gan sabiedrisku, gan morālu un garīgu būtni, audzināšana izpaužas gan kā augšana un attīstība, gan kā iekļaušanās sabiedrībā un kultūrā, gan kā paša personas veidošanās (Böhm & Seichter, 2018).                                                                                                         |
| 11. | audzināšanas pieeja | <b>Audzināšanas pieeja</b> ir pedagoģu sadarbībā ar vecākiem mērķtiecīgi īstenotu pasākumu un darbību kopums, kas izglītojamo virza uz briedumu un autonomiju un palīdz viņam veidoties par patstāvīgu personību un aktīvi iekļauties sociālajā, kultūras un politiskajā dzīvē (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 12. | augstas gaidas      | <b>Augstas gaidas</b> ir pedagoga profesionālā pārlicība par to, ka viņa apņemšanās un ticība izglītojamo gatavībai īstenot un sasniegt mācīšanās mērķus visspēcīgāk sekmē izglītojamo uzvedību, sasniegumus un izaugsmi. Augstas gaidas paredz noteikta veida pedagoga uzvedību un domāšanu, lai veicinātu izglītojamo panākumu paaugstināšanos. Pedagoģam: a) jādomā par savu ietekmi uz izglītojamo mācīšanos un jāizvērtē šī ietekme; b) jāapzinās novērtēšanas un atgriezeniskās saites nozīme; c) jāsadarbojas un jāveido kopienas sajūta; d) jāapzinās, ka mācībām vajadzētu būt izaicinājumam; e) jāiesaistās dialogā ar izglītojamajiem un jāsasniedz pareizs līdzsvars starp runāšanu un klausīšanos; f) jāizskaidro izglītojamajiem panākumu kritēriji; g) jāveido pozitīvas attiecības (autoru izveidota, balstoties uz Hattie & Zierer, 2018; Aleksejeva u.c., 2019). |
| 13. | bērncentrēta pieeja | <b>Bērncentrēta pieeja</b> ir saistīta ar konkrēta bērna attīstības vajadzību izprašanu un apmierināšanu. Šajā pieejā bērns un pieaugušie ir līdztiesīgi, komunikācija ir cieņpilna, ņemot vērā katra bērna vērtības, vēlmes un vajadzības. Bērncentrētas pieejas ietvaros izglītojamais ir mācību procesa aktīvs dalībnieks, kurš līdzdarbojas mērķu izvirzīšanā, uzdevumu noteikšanā, mācību vielas un metožu izvēlē, pats kontrolē, ko un kā mācās, un uzņemas atbildību par savu mācīšanos; skolotājs darbojas kā mācīšanās veicinātājs un konsultants (autoru izveidota, balstoties uz Medne, 2018; UNESCO IBE, 2013; Skujiņa, 2000).                                                                                                                                                                                                                                         |
| 14. | bērnfokusēta pieeja | <b>Bērnfokusēta</b> ir pieeja, kurā pieaugušie fokusējas uz bērna vajadzībām savas izpratnes ietvaros. Šajā pieejā pieaugušajiem ir dominējošā loma; viņi nosaka, zina, kas ir pareizi, kritizē, interpretē, vērtē, slavē, draud ar sodiem, izvirza noteikumus un meklē vainīgo (Medne, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 15. | bulings             | <b>Bulings</b> ir īpaša fiziskas vai verbālas agresijas forma, kas ietver tīšu un atkārtotu aizvainojošu, negatīvu, agresīvu un vardarbīgu izturēšanos pret citiem cilvēkiem, it īpaši tiem, kuri ir jaunāki, mazāki, vājāki vai atrodas kādā citā relatīvi neizdevīgā situācijā (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020; Olweus, 1994).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|     |                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 16. | caurviju prasmes                 | <b>Caurviju prasmes</b> ir ar noteiktu darbu, uzdevumu, mācību priekšmetu vai zināšanu jomu <u>nesaistītas</u> prasmes, kuras nepieciešamas, lai rīkotos dažādās dzīves situācijās: mācībās, darbā, atpūtā u.c. Caurviju prasmes palīdz mācīties un pilnvērtīgi dzīvot mūsdienu mainīgajā pasaulē. Tās tiek attīstītas visu mācību priekšmetu ietvaros, tādējādi palielinot izglītojamo spēju zināšanas patstāvīgi izmantot visdažādākajās situācijās, radoši risināt problēmas un stiprināt jaunu zināšanu sasaisti ar personisko pieredzi. Mācību satura apguves ietvaros attīstāmas šādas caurviju prasmes: a) kritiskā domāšana un problēmrisināšana; b) jaunrade un uzņēmējspēja; c) pašvadīta mācīšanās; d) sadarbība; e) pilsoniskā līdzdalība; f) digitālā prasme (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO IBE, 2013; Valsts izglītības satura centrs, 2019; Latvijas Vēstnesis, 2018; 2019). |
| 17. | cieņpilna komunikācija           | <b>Cieņpilna komunikācija</b> ir sociālā prasme, kuras pamatā ir empātiska, nevardarbīga un cenoša sociāla rīcība, kā arī sadarbība, līdzdalība, aktīva atbalsta kultūra un godīgums lēmumu pieņemšanas procesos. Cieņpilnas komunikācijas pamatelementi ir: a) novērojumu paušana bez jebkādiem verbāliem spriedumiem, diagnozēm, viedokļiem; b) savu un citu izjūtu izprašana un paušana; c) universālo cilvēku vajadzību respektēšana; d) lūgumu izteikšana, neizvirzot prasības (autoru izveidota, balstoties uz Müller, 2016; The Center for Nonviolent Communication, 2007).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 18. | cilvēkcentrēta pieeja izglītībā  | <b>Cilvēkcentrēta pieeja izglītībā</b> ir izglītības politika, kas izceļ jebkura cilvēka vērtību un nozīmi, tiesības attīstīties, realizēt savu potenciālu, apmierināt savas vajadzības un sekot savām interesēm. Cilvēkcentrētā pieeja izglītībā piedāvā holistisku un uz izglītojamā labsajūtu orientētu pieeju, nezaudējot izglītības standartos paredzētos mērķus vai izglītības iestādes intereses izcilības sasniegšanai mācībās. Cilvēkcentrētā izglītība vērsta uz indivīda vispusīgu attīstību, kas izpaužas divos virzienos: a) ārēji kā rūpes par citiem cilvēkiem, vērtībām un lielāka iesaistīšanās dažādos procesos un aktivitātēs; b) iekšēji kā lielāka pašapziņa un pašvirzība, kā arī lielākas rūpes un atbildība par sevi (autoru izveidota, balstoties uz Human-Centred Education, 2018; Gill & Thomson, 2017).                                                                  |
| 19. | cilvēkorientēta pieeja izglītībā | <b>Cilvēkorientēta pieeja izglītībā</b> ir uz cilvēka personīgo izaugsmi, pašpilnveidi katrā dzīves posmā, visās dzīves jomās mūža garumā vērsta izglītības politika, kas rada priekšnosacījumus katra iedzīvotāja uzņēmības un adaptācijas spēju attīstīšanai, panākot sociālo iekļaušanos, nodarbinātību un aktīvu pilsonisku līdzdalību. Cilvēkorientēta pieeja izglītībā paredz tieši personas ilgtspējīgu ieguvumu, sniedzot plašākas iespējas individualizētai pieejai mācību/studiju procesā, bet, pretstatā tai, mērķorientēta izglītības politika nodrošina galvenokārt iestādes ieguvumu, tās īstermiņa mērķu sasniegšanu; tā nav ilgtspējīga un tai trūkst pēctecības (autoru izveidota, balstoties uz Saeima, 2014; Izglītības un zinātnes ministrija, 2013).                                                                                                                            |
| 20. | darbs ar talantīgajiem skolēniem | <b>Darbs ar talantīgajiem izglītojamajiem</b> , kuru potenciāls izteikti pārsniedz vidējo vienā vai vairākās no šīm jomām - intelektuālajā, radošajā, sociālajā un fiziskajā, paredz aktivitātes un metodiskus, didaktiskus un organizatoriskus pasākumus, ar kuru palīdzību mācību process tiek pielāgots apdāvināto izglītojamo spējām, motivācijai, interesēm un talantiem, lai pilnībā veicinātu viņu potenciāla attīstību.<br>Darbs ar talantīgajiem izglītojamajiem īstenojams mācību procesa diferenciācijas ietvaros (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO IBE, 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 21. | diagnosticējošā vērtēšana        | <b>Diagnosticējošā vērtēšana</b> ir izglītojamo mācīšanās stipro un vājo pušu izvērtēšana, lai noskaidrotu viņu mācīšanās vajadzības un nepieciešamo atbalstu, kā arī plānotu turpmāko mācīšanās procesu. Diagnosticējošo vērtēšanu izmanto arī pirms mācību procesa, lai novērtētu izglītojamo gatavību mācīties un noteiktu viņu zināšanu un prasmju līmeni (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO IBE, 2013; Latvijas Vēstnesis, 2018; 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 22. | didaktika                        | <b>Didaktika</b> ir mācīšanas un mācīšanās teorija, kurā pēta izglītības un mācību procesa teorētiskos pamatus – vispārējās likumsakarības, mērķus, metodes, līdzekļus un rezultātus. Didaktika atbild uz jautājumiem: a) Kas jā mācā? (saturs un rezultāti); b) Kā mēs mācām un mācāmies? (metodes, mācību organizācijas formas un līdzekļi); c) Kāpēc kaut kas jā mācā un jāiemācās? (mērķis) (autoru izveidota, balstoties uz Skujiņa, 2000; UNESCO IBE, 2013; Kridel, 2010).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |



|     |                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 23. | diferenciācija       | <p><b>Diferenciācija</b> ir metodiski, didaktiski un organizatoriski pasākumi, ar kuru palīdzību audzināšana un mācīšana tiek pielāgota izglītojamo <b>grupas</b> spējām, motivācijai, interesēm un talantiem. Diferenciācija var būt ārējā un iekšējā.</p> <p>a) Ar ārējo diferenciāciju tiek apzīmēta izglītojamo sadalīšana pa dažādiem izglītības iestāžu veidiem, mācību virzieniem, klasēm u.tml. Taču to var veikt arī, vadoties pēc izglītojamo spējām un sasniegumiem mācību priekšmetu ietvaros, turklāt izglītojamie šajā gadījumā dažādos mācību priekšmetos var atrasties atšķirīgu līmeņu grupās.</p> <p>b) Veicot iekšējo diferenciāciju, izglītojamo <b>grupām</b> klases ietvaros tiek piedāvāti atšķirīgi uzdevumi, kuri atbilst viņu spējām, interesēm, mācīšanās stiliem, vajadzībām un īpašībām. Šajā gadījumā atšķiras uzdevumu skaits, to grūtības pakāpe, izpildes laiks, pedagoga sniegtā palīdzība, darba un uzskates līdzekļi. Pedagoģs pārbauda izglītojamo mācīšanos, par pamatu ņemot klašu un stundu sistēmu, kura paredzēta noteiktu tematu apguvei (autoru izveidota, balstoties uz Böhm &amp; Seichter, 2018; Bray &amp; McClaskey, 2013; UNESCO IBE, 2013).</p> |
| 24. | digitālās prasmes    | <p><b>Digitālās prasmes</b> ir spēja efektīvi un atbilstīgi izmantot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas un digitālos medijus mācību procesā un ārpus piemēram, darbā, brīvā laikā, socializācijā u.c. Izglītojamie, kuriem ir attīstītas digitālās prasmes, var a) iegūt, uzkrāt, veidot, novērtēt informāciju, kritiski to analizējot, kā arī apmainīties informāciju; b) attīstīt pašvadītas mācīšanās prasmes; c) konstruēt zināšanas; d) radīt jaunus un noderīgus problēmu risinājumus; e) pielāgoties mainīgajām tehnoloģijām; f) izmantot ierīces un tehnoloģijas drošai, ētiskai un atbildīgai komunikācijai un sadarbībai sociālajos tīklos (autoru izveidota, balstoties uz OECD, 2019b; Namsone, 2018).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 25. | diskriminācija       | <p><b>Diskriminācija</b> ir taisnīguma, resursu un godīgas attieksmes pret indivīdiem un grupām (bieži balstoties uz sociālo identitāti) noliegšana, kas izpaužas nodarbinātībā, izglītībā, mājokļos, banku darbībā, politiskajās tiesībās utt.</p> <p>Skolā diskriminācija var izpausties kā negodīga izturēšanās pret vienu skolēnu vai skolēnu grupu personas vai grupas identitātes dēļ (piemēram, rase, dzimums, vecums, izcelsme, spējas, speciālās vajadzības, reliģija, kultūra utt.). Diskriminācijas cēloņi var būt aizspriedumi (Anti-Defamation League: Fighting Hate for Good, 2020).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 26. | domāšanas kultūra    | <p><b>Domāšanas kultūra</b> ir pazīmju kopums, kas parāda, kā indivīds izprot, analizē un loģiski un sistēmiski strukturē savas domāšanas procesu informācijas apstrādes, izpratnes, nodošanas, apmaiņas un iegaumēšanas nodrošināšanai. Attīstīta domāšanas kultūra palīdz izglītojamajiem: a) veidot sistēmisku pasaules redzējumu; b) analizēt savu sniegumu; c) plānot, uzraudzīt un izvērtēt savu mācīšanās procesu; d) izvirzīt personiskos izaugsmes mērķus (autoru izveidota, balstoties uz Salova, 2013; American Psychological Association, 2020; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 27. | efektivitāte         | <p><b>Efektivitāte</b> ir izglītības iestādes darba rezultativitāte, kas parāda: a) vai un cik lielā mērā ir sasniegti pedagogu, izglītojamo, izglītības iestādes vadības un personāla izvirzītie mērķi; b) cik optimāli un racionāli tika izmantoti resursi (laiks, finanses, materiāli, cilvēkresursi u.c.) mērķu sasniegšanai. Izglītības iestādes kolektīvam jābūt vienotai izpratnei par efektivitāti veicinošiem apstākļiem - kam ir jānotiek un kādam ir jābūt procesam, lai nodrošinātu augstāku efektivitāti, saskaņotā darbībā visos līmeņos nepārtraukti izvērtējot savu efektivitāti un efektivitāti veicinošās stratēģijas (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 28. | emocionālā attīstība | <p><b>Emocionālā attīstība</b> ir cilvēka spējas izjust, izteikt, pārvaldīt un interpretēt visu emociju spektru pakāpeniska palielināšanās. Piemēram, zīdaiņi sāk smaidīt un neapmierināti saraukt pieri apmēram astoņu nedēļu vecumā; smieties apmēram trīs vai četros mēnešos; vecāki bērni sāk mācīties, ka sist citus nav pieņemams veids, lai pārvarētu dusmas (American Psychological Association, 2020).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|     |                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 29. | emocionālā drošība    | <b>Emocionālā drošība</b> ir drošības sajūta, pārliecība un brīvība no aizdomām un bailēm. Tā ir personību un tās uzvedību noteicošais faktors. Emocionālo drošību galvenokārt nosaka starppersonu attiecības, atrašanās vidē bez pašcieņas aizskaršanas vai psiholoģiskas ietekmēšanas, bez draudēšanas, lamāšanās vai pazemošanas (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 30. | emocionāli droša vide | <b>Emocionāli droša vide</b> ir fiziskā, garīgā, sociālā apkārtnē, kā arī izglītojamo, pedagogu un izglītības iestādes personāla savstarpējo attieksmju un mijietekmes kopums, kurā: a) neviens netiek aizskarts vai psiholoģiski ietekmēts (draudēts, pazemots, ignorēts u.c.); b) visiem ir aizsargātības sajūta; c) visi ir pārliecināti par sevi un citiem un brīvi no aizdomām (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020; American Psychological Association, 2020; Skujiņa, 2000).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 31. | fiziskā attīstība     | <b>Fiziskā attīstība</b> ir izmaiņas cilvēka organismā – ķermenī un nervu sistēmā, orgānu sistēmās un to darbībā, sensorajā sistēmā un motorajā sfērā (Mārtinsons u.c., 2015: 289. lpp.).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 32. | fiziskā drošība       | <b>Fiziskā drošība</b> ir objektīvu apstākļu kopums, pateicoties kuriem izglītojamie, pedagogi un izglītības iestādes personāls var atrasties vidē, kurā netiek apdraudēta viņu veselība vai dzīvība (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 33. | fiziskā vide          | <b>Fiziskā vide</b> ir dabas vai cilvēka veidots fizikālo apstākļu un priekšmetu kopums. Fizisko vidi izglītības iestādē raksturo: a) fizikālie apstākļi (piemēram, temperatūra, troksnis, gaisa mitrums, apgaismojums); b) arhitektūra; c) ergonomiskums (piemēram, mēbeļu piemērotība skolēnu augumam); d) estētiskums (piemēram, krāsa, telpas noformējums); e) funkcionalitāte (piemēram, telpas iekārtojums, telpu izvietojums ēkā); f) priekšmeti un lietas. Mācību telpas fiziskā vide ietekmē mācību procesu, tajā iesaistīto savstarpējās attiecības un izglītojamo sasniegumus: a) telpas lielums un funkcionalitāte ietekmē sociālo tuvumu, izmantojamās darba formas un metodes; b) telpas iekārtojums ietekmē komunikāciju un pārvietošanos; c) telpas noformējums veido izglītojamā piederību telpai, klasei, mācību priekšmetam (autoru izveidota, balstoties uz Šūmane, 2012).                                                                                                                                                                                                                         |
| 34. | formatīvā vērtēšana   | <b>Formatīvā vērtēšana</b> ir ikdienas mācību procesa sastāvdaļa, kas nodrošina izglītojamajam un pedagogam atgriezenisko saiti par izglītojamā tā brīža sniegumu attiecībā pret plānotajiem sasniegtajiem rezultātiem, lai noteiktu izglītojamā mācīšanās vajadzības, sniegtu papildu atbalstu, plānotu un uzlabotu mācīšanu un mācīšanos. Formatīvo vērtēšanu īsteno a) pedagogs, b) pats izglītojamais, c) citi izglītojamie (autoru izveidota, balstoties uz Latvijas Vēstnesis, 2018; 2019; UNESCO IBE, 2013; Council of Chief State School Officers, 2005)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 35. | frontālais darbs      | <b>Frontālais darbs</b> ir mācību darba organizācijas forma, kurā pedagogs vada izglītojamo mācīšanos un ir tiešā saskarsmē ar visiem attiecīgās klases izglītojamajiem. Frontālajā darbā pedagogs: a) izvirza problēmas un formulē uzdevumus, kuru risināšanā vai izpildē piedalās visi izglītojamie; b) stāsta, skaidro, demonstrē un sniedz piemērus; c) uzdod jautājumus izglītojamajiem; d) vada un virza viņu izziņas procesu kolektīvu risinājumu meklēšanas gaitā; e) palīdz izglītojamajiem sistematizēt un nostiprināt savas zināšanas par konkrētu mācību tēmu. Pedagogs ar savu personību idejiski un emocionāli ietekmē izglītojamos, kuri: a) piedāvā dažādus risinājumus; b) aprobē un pamato tos; c) izstrādā labākus risinājumus, noraidot nepareizos. Frontālā darba priekšrocība ir iespēja pedagogam vienlaikus strādāt ar visu klasi, bet šādā mācību procesā nepietiekami tiek ņemtas vērā izglītojamo individuālās īpatnības un vajadzības, it īpaši viņu mācīšanās un izziņas procesa temps, kā arī viņu sagatavotības līmeņi (autoru izveidota, balstoties uz Skujiņa, 2000; Albrehta, 2001). |
| 36. | garīgā attīstība      | <b>Garīgā attīstība</b> ir process, kura gaitā veidojas un attīstās indivīda tikumi un morālās īpašības, kas padara viņu par veselū, pilnīgāku un laimīgu: a) atbildības sajūta pret sevi, dabu, dzīvniekiem un cilvēci; b) savas dzīves misijas izprašana un sekošana tai, izvirzot tādus mērķus, kas ir vērsti ne tikai uz sevi, bet arī uz citiem; c) gribasspēks, lai disciplinētu sevi, dzīvotu veselīgu dzīvesveidu, pārvarētu tieksmi uz kaitīgiem ieradumiem un sasniegtu savas dzīves mērķus; d) drosme, lai cīnītos ar dzīves                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|     |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                        | grūtībām un nebaidītos no slimībām, nelaimes, nabadzības un no citām briesmām; e) strādīgums, mērķtiecība un vēlme mācīties visa mūža garumā, lai audzinātu sevi, padarītu sevi labāku un spēcīgāku, kā arī pagarinātu savu jaunību; f) neatlaidība, mērenība un pacietība, lai ar neizsīkstošu enerģiju ietu uz priekšu un lai nekādi šķēršļi dzīves ceļā neatturētu no izvirzīta mērķa sasniegšanas; g) optimisms un spēja mīlēt, lai dzīvotu priecīgi un pārvārtētu dzīves grūtības, nepadotos drūmumam un īgnumam, dzīves apnikuma sajūtai, skumjām un bezcerībai; h) pozitīvā domāšana, lai atbrīvotos no naida, skaudības u.c. negatīvām domām, kas pilnīgi izslēdz laimes un prieka sajūtu; h) skaistuma un daiļuma pareiza izpratne, lai sasniegtu harmoniju un saskaņu un radītu cik vien iespējams vairāk daiļuma (autoru izveidota, balstoties uz Astra, 1935).                                                                                                                                                                                     |
| 37. | grupu darbs            | <b>Grupu darbs</b> ir mācību darba organizācijas forma, kurā izglītojamie tiek sadalīti grupās noteiktas problēmas kopīgai risināšanai vai uzdevuma veikšanai atbilstoši pedagoga un/vai izglītojamo izvirzītajam mērķim. Grupu darbā izglītojamie: a) plāno savas grupas darbību; b) integrē savas uzdevuma izpildei nepieciešamās zināšanas un prasmes; c) sadarbojas, lai pieņemtu lēmumus un sasniegtu mērķi; d) pārvar domstarpības un izaicinājumus; e) kritiski analizē savu sniegumu; f) prezentē sava darba rezultātus. Pedagoģi grupu darbā: a) precīzi formulē grupu darba mērķi; b) ir pieejams izglītojamajiem situācijās, kad viņiem rodas jautājumi vai ir nepieciešami mācību materiāli un resursi; c) kopā ar izglītojamajiem analizē un apkopo grupu darba rezultātus un diskutē par to pielietojumu reālās dzīves situācijās (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                            |
| 38. | ģimene                 | <b>Ģimene</b> ir divu vai vairāku cilvēku savienība, kuri ir saistīti ar radniecības saitēm, laulību, adopciju vai izvēli un izjūt emocionālu saikni un pienākumus cits pret citu. Tradicionāli ģimeni veido vīrietis un sieviete, kuri ir laulājušies vai dzīvo kopā nēlaulājušies un kuriem ir bērni, kas dzimuši viņiem vai arī ir pieņemti vai adoptēti. Taču 21. gadsimtā izpratne par ģimeni ir mainījies, un tiek izdalīti vairāki ģimenes tipi: a) laulātie pāri ar bērniem; b) laulātie pāri bez bērniem; c) mātes ar bērniem; d) tēvi ar bērniem; e) neregistrētā laulībā dzīvojoši pāri ar bērniem; f) neregistrētā laulībā dzīvojoši pāri bez bērniem; g) ģimenes, kurās dzīvo vecāki, viņu bērni no iepriekšējām attiecībām un viņu kopīgie bērni; h) divi viena dzimuma pieaugušie (piemēram, māte un meita, divas māsas, homoseksuāli pāri u.c.) (Andersone u.c., 2018).                                                                                                                                                                        |
| 39. | iekļaujoša izglītība   | <b>Iekļaujoša izglītība</b> ir izglītības veids, kurā tiek nodrošinātas vienādas izglītības iespējas visiem bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem neatkarīgi no tā, kādas ir cilvēka spējas, vajadzības vai veselības stāvoklis, vienādas izglītības iespējas visiem neatkarīgi no sociālā, ekonomiskā stāvokļa, dzimuma, rases, tautības, reliģijas, politiskās pārliecības, nodarbošanās vai dzīves vietas. Iekļaujošās izglītības mērķis ir samazināt barjeras, uzlabot mācību rezultātus un izbeigt diskrimināciju (Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020; Lindsey 2002).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 40. | iekļaujoša mācību vide | <b>Iekļaujoša mācību vide</b> ir fiziskā, garīgā, sociālā apkārtnē, kā arī mācību procesa dalībnieku savstarpējo attieksmju un mijietekmes kopums, kas visiem izglītojamajiem nodrošina vienādas izglītības iespējas neatkarīgi no viņu: a) spējām; b) vajadzībām; c) veselības stāvokļa; d) sociālās stāvokļa; e) ekonomiskā stāvokļa; f) dzimuma; g) rases; h) tautības; i) reliģijas; j) politiskās pārliecības; k) nodarbošanās; l) dzīves vietas. Iekļaujoša mācību vide ir atbalstoša, veselīga, draudzīga, aizsargājoša un uz izglītojamo un pedagogu tiesībām balstīta. Iekļaujošā mācību vidē izglītojamajiem tiek nodrošināta viņu specifiskajām vajadzībām atbilstoša pieeja, kuru īstenojot, tiek pārvarēti mācīšanās šķēršļi un samazināti priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riski. Iekļaujoša mācību vide paredz: a) pietiekamu kvalificētu personālu; b) pietiekamus resursus; c) atbilstošus mācību apstākļus (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2019a; UNICEF, 2009; UNESCO IBE, 2013; Skujiņa, 2000). |
| 41. | ieradums               | <b>Ieradums</b> ir iemācīta, automātiska, neapzināta, no motivācijas neatkarīga un situācijai samērā specifiska uzvedība, kas izveidojusies, vairākkārt atkārtojot noteiktas darbības (autoru izveidota, balstoties uz Böhm & Seichter, 2018; American Psychological Association, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 42. | ietekmes zona          | <b>Ietekmes zona</b> ir paredzētās profesionālās darbības un atbildības saturs un ietvars, kas tiek sagaidīts no izglītības iestādes pedagogiem un citiem speciālistiem izglītojamo priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas un citu risku novēršanai. Savas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|     |                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                     | <p>kompetences un profesionālās darbības ietvaros katram izglītības iestādes darbiniekam ir sava ietekmes zona: a) <b>klases audzinātājs</b> pamana iespējamus riskus un savlaicīgi veic atbilstošus pasākumus to novēršanai, sadarbojas ar izglītojamo vecākiem, pedagogiem, kuri strādā attiecīgajā klasē, direktora vietniekiem mācību darbā, skolas medmāsu, sociālo pedagogu, skolas psihologu, logopēdu, ergoterapeitu, interešu izglītības pulciņu vadītājiem; b) <b>sociālais pedagogs</b> nodrošina izglītojamo tiesību aizsardzību, diagnosticē izglītojamo socializācijas procesa problēmas, īsteno sociālpedagoģisko darbību izglītojamo tiesību aizsardzības jomā, plānveidīgi veic preventīvo darbu; c) <b>logopēds</b> veic izglītojamo runas un rakstu valodas profilaksi un korekciju; d) <b>izglītības iestādes psihologs</b> palīdz izglītojamajiem, darbiniekiem un ģimenēm ar mācību procesu, savstarpējo attiecību veidošanu un adaptācijas procesu saistītās situācijās; e) <b>ergoterapeits</b> novērtē izglītojamo spēju veikt ikdienas nodarbes, fiziskās, izziņas un sazināšanās prasmes, kā arī iegūst informāciju par fizisko vidi – dzīvesvietas, mājokļa vai skolas apstākļiem un sociālo vidi: ģimeni, draugiem, skolabiedriem u.c.; f) <b>izglītības iestādes medmāsa</b> sniedz pirmo palīdzību traumai gadījumos, kā arī konsultē veselības veicināšanas jautājumos; g) <b>interesu izglītības nodarbību vadītāji</b> organizē dažādu vecumposmu izglītojamo saturīgu brīvā laika pavadīšanu, veicina jauniešu iniciatīvu un pozitīvu attieksmju veidošanu atbilstoši viņu vecumam, interesēm; h) <b>pedagogi</b> izvēlas katrai klasei piemērotākās mācību metodes, ar kuru palīdzību motivē un māca izglītojamos mācīties, veicinot viņu intelektuālo un garīgo izaugsmi, ievērojot izglītojamo individuālās vajadzības, intereses un pieredzi, apzinot izglītojamos, kuriem ir īpašas vajadzības un sadarbojoties ar citu priekšmetu pedagogiem, klases audzinātājiem un atbalsta personālu; i) <b>speciālais pedagogs</b> izvērtē izglītojamo speciālās vajadzības un mācīšanās grūtības, iesaka palīdzības veidus, veic korekcijas darbu individuāli un grupās un palīdz veiksmīgāk iekļauties mācību procesā, konsultē pedagogus un vecākus u.c. Izglītības iestādei jābūt labai sadarbībai ar citām organizācijām un institūcijām (piemēram, ar pašvaldības vai valsts policiju, pašvaldības sociālo dienestu, Izglītības nodaļas speciālistiem, bāriņtiesas pārstāvjiem, u.c.), kuras problēmas ar izglītojamajiem palīdz risināt ārpus skolas savas ietekmes zonas ietvaros (autoru izveidota, balstoties uz Miķelsone, 2019; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).</p> |
| 43. | individualizācija   | <p><b>Individualizācija</b> ir audzināšanas un mācīšanas princips, saskaņā ar kuru tiek ievērotas katra atsevišķa <b>indivīda</b> īpatnības un vienreizīgums. Ar to tiek apzīmēts nodoms izvēlēties izglītojamā <b>individuālajām</b> vajadzībām un interesēm atbilstošus mācību un audzināšanas pasākumus. Individualizējot mācības un izveidojot individuālus mācību un darba līdzekļus, tiek ievērotas atsevišķā izglītojamā spējas un motivācija, kā arī mācīšanās un darba temps. Pedagogs pārtrauc izglītojamā mācīšanos, par pamatu ņemot kļāsu un stundu sistēmu, kura paredzēta noteiktu tematu apguvei (Böhm &amp; Seichter, 2018; Bray &amp; McClaskey, 2013).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 44. | individuālais darbs | <p><b>Individuālais darbs</b> ir mācību darba organizācijas forma, kurā katrs izglītojamais saņem uzdevumu, kas viņam jāveic neatkarīgi no citiem, tādējādi ļaujot katram strādāt viņam piemērotā tempā. Individuāli veicamais uzdevums var būt gan visiem vienāds, gan atbilstošs katra izglītojamā zināšanām un attīstības vajadzībām. Ja daudzi izglītojamie nespēj veikt uzdevumu, pedagogs var pārtraukt individuālo darbu un sniegt visai klasei papildus skaidrojumu (Albrehta, 2001).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 45. | inovācija           | <p><b>Inovācija</b> ir mērķtiecīgs, nepārtraukts un uz attīstību vērstu jaunu ideju, risinājumu, lietu un metožu radīšanas, izplatīšanas un ieviešanas process izglītības iestādē pozitīvu pārmaiņu veikšanai. Inovācija var izpausties kā jauna mācību satura, metožu, mācību modeļu u.c. izstrāde un ieviešana mācību procesā, kā arī jaunu tehnoloģiju izmantošana (autoru izveidota, balstoties uz Namsone, 2018; Sullivan, 2009).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|     |                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 46. | inovāciju kultūra                   | <b>Inovāciju kultūra</b> ir izglītības iestādes darba organizācija, kurai raksturīga atvērtība jēgpilniem jauninājumiem un kurā tiek atbalsēti un pozitīvi novērtēti izglītojamo, pedagogu, izglītības iestādes administrācijas un personāla radošums. Izglītības iestādē ar attīstītu inovāciju kultūru ir radīta vienota izpratne par pārmaiņu būtību. Inovāciju kultūra izpaužas kā: a) visu iesaistīto sadarbība jaunu ideju, pieeju, metožu un resursu izstrādē un ieviešanā; b) emocionāli labvēlīgas vides radīšana; c) vēlme un uzdrošināšanās ievest jauninājumus, nebaudoties kļūdīties; d) problēmu kā jaunu iespēju saskatīšana (autoru izveidota, balstoties uz McKinney, 2012; Valsts izglītības satura centrs, 2019; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020). |
| 47. | inovatīvs                           | <b>Inovatīvs</b> ir domāšanas, ideju, risinājumu, metožu, tehnoloģiju u.tml. raksturojums, kas ir saistīts ar jauninājumu radīšanas, izplatīšanas un ieviešanas procesu izglītības iestādē pozitīvu pārmaiņu veikšanai (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 48. | intelektuālā attīstība              | <b>Intelektuālā attīstība</b> ir process, kurā palielinās cilvēka vispārējā spēja: a) darboties mērķtiecīgi – izvirzīt mērķi un rīkoties aktīvi ar nodomu to sasniegt; b) domāt racionāli - ar sava prāta darbības spēju analizēt, sakārtot un izziņāt objektu, parādību, spriedumu, procesu u.tml. īpašības, to savstarpējās attiecības, kā arī, izmantojot izziņas rezultātus, darboties jaunā situācijā, risināt jaunus uzdevumus; c) efektīvi izmantot vidi – saskatīt jēgpilnu informāciju un vērtīgas iespējas tajā, mijiedarboties ar citiem cilvēkiem un izmantot dažāda veida resursus mērķa sasniegšanā (autoru izveidota, balstoties uz: Mārtinsone u.c., 2015a; Skujiņa, 2000).                                                                                       |
| 49. | izaugsmes potenciāls (izglītojamā)  | <b>Izaugsmes potenciāls</b> ir izglītojamā vēl neizmantotas vai slēptas īpašības un spējas, kuras noteiktos apstākļos var tikt aktivizētas kādas darbības veikšanai, viņa snieguma paaugstināšanai, kā arī viņa intelektuālajai, fiziskajai, emocionālajai un sociālajai attīstībai (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 50. | izglītojamo centrēts mācību process | <b>Izglītojamo centrēts mācību process</b> ir uz izglītojamā personiskajām īpašībām, vajadzībām un interesēm vērsts mācīšanas, mācīšanās un vērtēšanas process (UNESCO IBE, 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 51. | izglītojamo vadīts mācību process   | <b>Izglītojamo vadīts mācību process</b> ir mērķtiecīgi organizēta pedagoga un izglītojamo sadarbība un aktivitātes, kas vērstas uz izglītojamo pašvadītu mācīšanos, kurā izglītojamie: a) paši izvirza mācību mērķus un sasniedzamos rezultātus; b) motivē sevi un citus pastāvīgi un patstāvīgi mācīties un pilnveidojas; c) izprot mācīšanās būtību un izvērtē savu un citu mācīšanās sasniegumus; d) apzinās efektīvākos mācīšanās un mācīšanas paņēmienus un metodes; e) uzņemas atbildību par mācību procesu. Izglītojamo vadītā mācību procesā pedagogs ir konsultants un padomdevējs (autoru izveidota, balstoties uz Sullivan, 2009; Valsts Izglītības satura centrs, 2019).                                                                                             |
| 52. | izziņas kultūra                     | <b>Izziņas kultūra</b> ir pazīmju kopums, kas parāda, kā indivīds apgūst visa veida zināšanas un veido izpratni par lietām, jēdzieniem un procesiem - uztver, atceras, spriež, iztēlojas, vērtē un risina problēmas (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 53. | izziņas līmenis                     | <b>Izziņas līmenis</b> ir mācību satura apguves raksturlielums. Ir seši izziņas līmeņi: 1. līmenī - izglītojamais iegaumē konkrētu mācību satura aspektu (zināšanas); 2. līmenī – izprot mācību satura aspektu un izskaidro to saviem vārdiem (izpratne); 3. līmenī – pielieto mācību satura aspektu oriģinālā veidā (izmantošana); 4. līmeni – analizē atsevišķas mācību satura aspekta sastāvdaļas un elementus (analīze); 5. līmenī – izvērtē mācību satura aspektu, pārbaudot informāciju (izvērtēšana); 6. līmenī – radoši pārstrukturē mācību satura aspektu (radošums) (autoru izveidota, balstoties uz Kīvijs & Čekrūns, 2016; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).                                                                                              |

|     |                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 54. | izziņas process                                                | <b>Izziņas process</b> ir uz prāta darbību balstīts ar zināšanu iegūšanu, apstrādi, interpretāciju, pārveidi, glabāšanu un izmantošanu saistīts process. Izziņas procesā iesaistīta uzmanība, uztvere, mācīšanās un problēmrisināšana (American Psychological Association, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 55. | jēgpilns uzdevums                                              | <b>Jēgpilns uzdevums</b> ir izglītojamo attīstībai, mācīšanās un sociālajām vajadzībām pielāgots uzdevums, kurš izglītojamajiem liek: a) koncentrēties uz uzdevuma jēgas izpratni; b) aktīvi iesaistīties dziļā domāšanā, bieži integrējot zināšanas no dažādiem mācību priekšmetiem; c) veidot izpratni par uzdevuma risināšanas kontekstu un nosacījumiem, balstoties savā pieredzē; d) izstrādāt dažādas problēmas risināšanas pieejas un īstenot tās; e) analizēt, interpretēt un vispārināt atziņas (autoru izveidota, balstoties uz NCTM, 2014).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 56. | izglītības iestādes administrācija                             | <b>Izglītības iestādes administrācija</b> ir juridiski apstiprinātas amatpersonas – direktors un direktora vietnieki, kuri: a) atbild par izglītības iestādes darbību un to reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu; b) vada izglītības iestādi un pārrauga tās ikdienas aktivitātes, plānojot, organizējot un izdodot rīkojumus; c) pieņem svarīgākos lēmumus; d) ir atbildīgi par izglītības iestādes pedagogu, atbalsta personāla un citu darbinieku pieņemšanu darbā, viņu darbības pārraudzību un atlaišanu; e) atbalsta pedagogus un ir atbildīgi par viņu profesionālās kvalifikācijas pilnveidošanas pasākumu, kā arī mentoringa nodrošināšanu; f) pārrauga skolas budžetu; g) sazinās, sadarbojas un vada sarunas ar pedagogiem, izglītojamajiem, viņu vecākiem, pašvaldības pārstāvjiem u.c.; h) kopā ar pedagogiem izvirza izglītības iestādes attīstības prioritātes, mērķus un to sasniegšanas stratēģiju, analizē un izvērtē iestādes darbību un rezultātus un plāno atbilstošas pārmaiņas (autoru izveidota, balstoties uz Latvijas Vēstnesis, 2020a; Sullivan, 2009). |
| 57. | izglītības iestādes vadība                                     | <b>Izglītības iestādes vadība</b> ir personu kopums, kas analizē, plāno, īsteno un izvērtē izglītības iestādes attīstību un darbību, savstarpēji sadarbojoties. Izglītības iestādes vadībā ietilpst: a) iestādes administrācija (iestādes direktors un viņa vietnieki); b) skolas padome (skolēnu pašpārvaldes, pedagogu un vecāku pārstāvji); c) pedagoģiska padome; d) atbalsta personāls (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 58. | izpratne                                                       | <b>Izpratne</b> ir prāta darbība, kurā tiek atklātas kopsakarības starp lietām, procesiem un parādībām, atklāta to jēga un veidota saikne starp jauno informāciju un jau esošajām zināšanām un pieredzi (autoru izveidota, balstoties uz Mārtinsone u.c., 2015a).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 59. | izvēļu grozi                                                   | <b>Izvēļu grozi</b> ir izglītības iestāžu piedāvāto kursu komplekti vispārējās vidējās izglītības posmā, lai izglītojamie pamatīgāk un dziļāk apgūtu savām nākotnes studijām un profesionālajai darbībai nozīmīgus mācību priekšmetus. Katra izglītības iestāde īsteno vismaz divus kursu komplektus. Katrā kursu komplektā tiek piedāvāti vismaz četri padziļinātie kursi, no kuriem izglītojamais atbilstoši savām interesēm izvēlas un apgūst trīs (autoru izveidota, balstoties uz Latvijas Vēstnesis, 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 60. | jēgpilna informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana | <b>Jēgpilna informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana</b> ir mācību procesa īstenošana, mērķtiecīgi un pārdomāti izmantojot IKT, lai izglītojamie varētu: a) organizēt pašvadītu mācīšanos iedziļinoties; b) veidot daudzpusīgu skatījumu uz aplūkojamo problēmu; c) identificēt un risināt problēmas, radot jaunas vērtīgas idejas, iespējas un risinājumus; d) veidot zināšanas, aktīvi iesaistoties procesā; e) mācīties efektīvāk, atgriezenisko saiti saņemot jau uzreiz darba gaitā; f) attīstīt komunikācijas, sadarbības un prezentācijas prasmes; g) mācīties jebkurā vietā un jebkurā laikā (autoru izveidota, balstoties uz Namsone, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 61. | kapacitāte                                                     | <b>Kapacitāte</b> ir: a) personas maksimālā spēja iegūt vai saglabāt informāciju, veidot zināšanas vai veikt intelektuālos vai fiziskos uzdevumus; b) personas potenciāls intelektuālai vai radošai attīstībai vai sniegumiem; c) iedzimts personas potenciāls pretstatā attīstītam potenciālam (American Psychological Association, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 62. | karjera                                                        | <b>Karjera</b> ir savstarpēji saistīta izglītības, darba un privātās dzīves virzība un attīstība cilvēka mūža garumā gan sociālajā, gan profesionālajā jomā. Veidojot savu karjeru, cilvēks nepārtraukti mācās un attīstās, izmantojot savus resursus dzīves mērķu sasniegšanai un kompetenču pilnveidei (autoru izveidota, balstoties uz Valsts izglītības attīstības aģentūra, 2009; Latvijas Vēstnesis, 1999).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|     |                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 63. | karjeras izglītība    | <b>Karjeras izglītība</b> ir izglītības procesā integrētu plānotu pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums, lai izglītojamajiem: a) palīdzētu attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, karjeras mērķu izvirzīšanā un karjeras vadīšanā; b) sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, tās saikni ar izglītību, par karjeras plānošanu un tālākizglītības iespējām; c) nodrošinātu efektīvu dalību darba dzīvē (autoru izveidota, balstoties uz Valsts izglītības attīstības aģentūra; 2009; Latvijas Vēstnesis, 1999).                                                                                                                                                       |
| 64. | klases audzinātājs    | <b>Klases audzinātājs</b> ir pedagogs, kurš: a) ir atbildīgs par izglītības iestādes vienas klases izglītojamajiem; b) seko līdzi šo izglītojamo attieksmju, uzvedības un intelektuālajai attīstībai; c) ir viena no šo izglītojamo atbalsta personām izglītības iestādē; d) sadarbojas ar izglītojamo ģimenēm, citiem pedagogiem, izglītības iestādes vadību, atbalsta personālu u.c., lai veicinātu izglītojamo attīstību un nepieciešamības gadījumos risinātu problēmas; e) veicina emocionāli drošas un cieņpilnas klases vides un saliedēta klases kolektīva veidošanos; f) izstrādā un īsteno audzināšanas darba plānu, balstoties uz izglītojamo vajadzībām un interesēm (autoru izveidota).     |
| 65. | klasvadība            | <b>Klasvadība</b> ir pedagoga daudzveidīga darbība ar mērķi nodibināt zināmu kārtību (skolotāja noteiktu vai savstarpēji norunātu), kas vērsta uz to, lai klasē tiktu nodrošināts efektīvs mācību process (Nīmante, 2007; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020). Svarīgākie klasvadības aspekti ir: a) mācīšanās satura plānošana atbilstoši izglītojamo interesēm, vajadzībām un pieredzei; b) kopīgi ar izglītojamajiem izstrādātu uzvedības noteikumu ievērošana; c) drošas un emocionāli labvēlīgas mācību vides veidošana; d) cieņpilna komunikācija starp pedagogu un izglītojamajiem, kā arī izglītojamo starpā; e) dažādības pieņemšana (autoru izveidota, balstoties uz Sullivan, 2009). |
| 66. | klasvadības paņēmieni | <b>Klasvadības paņēmieni</b> ir darbību kopums, kas pedagogam palīdz nodrošināt zināmu kārtību klasē efektīva mācību procesa īstenošanai, plānojot mācīšanās saturu un organizējot mācību procesu atbilstoši izglītojamo vajadzībām un pieredzei, kā arī veidojot drošu, emocionāli labvēlīgu un cieņpilnu mācību vidi (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 67. | komplekss sniegums    | <b>Komplekss sniegums</b> ir izglītojamā spējas risināt reālās dzīves problēmas demonstrēšana, integrēti izmantojot zināšanas, prasmes un paužot attieksmes mainīgās situācijās. Kompleksa snieguma priekšnosacījumi ir izglītojamā spēja kritiski izvērtēt jauno informāciju un idejas un sasaitīt tās ar iepriekš iepazītiem jēdzieniem un principiem, padziļināti un konceptuāli izprast sarežģītas tēmas, kā arī aktīvi attīstīt savu intelektuālo potenciālu (autoru izveidota, balstoties uz Namsone, 2018).                                                                                                                                                                                       |
| 68. | kompetence            | <b>Kompetence</b> ir indivīda spēja veiksmīgi atrisināt sarežģītas problēmas un sasniegt izvirzītos mērķus dažādās mainīgās dzīves situācijās – mācību procesā, darbā, pilsoniskajā līdzdalībā, komunikācijā u.c., integrējot situācijai un kontekstam atbilstošas zināšanas, prasmes, attieksmes, pieredzi, psiholoģiskos un sociālos resursus un pamatojoties uz savām vērtībām (autoru izveidota, balstoties uz Sullivan, 2009; Namsone, 2018; Council of Europe, 2016).                                                                                                                                                                                                                              |
| 69. | konflikts             | <b>Konflikts</b> ir atšķirīgu mērķu vai interešu ietekmē radušās domstarpības, pretrunas, opozīcija, strīdi un pretestība starp atsevišķiem cilvēkiem, cilvēku grupām vai organizācijām. Konflikta var raksturot arī kā cilvēku naidīguma, antagonisma izpausmi (Aja, 2015; Tesfay, 2002).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 70. | kopiena               | <b>Kopiena ir:</b><br>1. sociāli organizēts cilvēku kopums, kas dzīvo fiziski noteiktā vietā. Cilvēku kopienas bieži raksturo: a) kopīgas intereses, attieksmes un vērtības; b) piederības sajūta vienotai sociāli integrētai grupai; c) sevis kā kopienas locekļu apzināšanās; d) komunikācijas, pārvaldības, izglītības un tirdzniecības sistēma.<br>2. sociāli nesaistītu indivīdu grupa ar kopīgām interesēm vai īpašībām, piemēram, zinātnieku, sportistu, mākslinieku u.c. kopiena (American Psychological Association, 2020).                                                                                                                                                                     |
| 71. | kopienas skola        | <b>Kopienas skola</b> ir daudzfunkcionāls kopienas centrs, kur, saglabājot formālo izglītību kā skolas pamatfunkciju, tiek paplašināts skolas darbībā un aktivitātēs iesaistīto mērķgrupu loks. Kopienas skola: a) piedāvā savā teritorijā interešu izglītību visām vecuma grupām; b) piedāvā brīvā laika pavadīšanas aktivitātes mūzikas izglītības ietvaros; c) paplašina skolas resursu pieejamību arī vietējās kopienas cilvēkiem; d) darbojas kā kopienas attīstības centrs e) vietējās kultūras attīstības centrs; f) ir atbalsts pašvaldībai.                                                                                                                                                     |

|     |                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                              | Kopienas skolas aktivitātes pozitīvi ietekmē attiecības starp izglītojamajiem, pedagogiem un citiem vietējas kopienas cilvēkiem, kā arī stiprina ģimenes (Tūna, 2016).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 72. | kopienas sajūta              | <b>Kopienas sajūta</b> ir indivīdu piederības vienotai sociāli integrētai grupai apzināšanās. Indivīds, kuram ir kopienas sajūta noteiktā sociālajā vidē, uztver sevi kā līdzvērtīgu kopienas locekli, lepojas ar to un rīkojas saskaņā ar kopienas vērtībām. Izglītības iestādē vienota izglītojamo un tās darbinieku kopienas sajūta apzināti veidojama, stiprinot izglītības iestādes tradīcijas, svinot svētkus, organizējot kopīgas ārpusstundu aktivitātes, kopīgi rūpējoties par vidi u.tml. (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020; UNICEF, 2009).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 73. | kritiskā domāšana            | <b>Kritiskā domāšana</b> ir cilvēka prasme, kura tiek izmantota, lai: a) mērķtiecīgi izziņātu, analizētu un izvērtētu dažāda veida informāciju un situācijas un izprastu to kontekstus; b) pieņemtu izsvērtus lēmumus un uzņemtos atbildību par tiem; c) risinātu problēmas; d) kompleksās situācijās lietotu efektīvas problēmrisināšanas stratēģijas; e) izvērtētu savu sniegumu, pieņemot atbildīgus lēmumus, kas nozīmīgi īstermiņā un ilgtermiņā (Valsts izglītības satura centrs, 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 74. | ksenofobija                  | <b>Ksenofobija</b> ir spēcīgas un neracionālas, dažkārt patoloģiskas bailes no svešiniekiem. Tā ietver arī naidīgu attieksmi vai agresīvu izturēšanos pret citu tautību, etnisko grupu, reģionu vai citas apkāmes cilvēkiem (American Psychological Association, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 75. | labas prakses piemērs        | <b>Labas prakses piemērs</b> ir tādas izglītības iestādes darbības un organizācijas kultūras, mācību procesa un metodiskā darba paraugs, kas varētu būt popularizējams un atdarināms pārējām izglītības iestādēm, pateicoties kādiem efektīviem un/vai oriģināliem risinājumiem (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 76. | labbūtība                    | <b>Labbūtība</b> skolā ir stāvoklis, kurā: a) visiem iesaistītajiem (izglītojamajiem, pedagogiem, administrācijai u.c.) ir pozitīvas emocijas un attieksme pret skolu kopumā; b) visi bauda būšanu skolā; c) visi ir pārliecināti par sevi; d) visiem ir pozitīvs pašvērtējums saistībā ar mācībām; e) neviens neuztraucas par skolu; f) nevienam nav fizisku sūdzību; g) nevienam nav sociālo problēmu saistībā ar skolu. Labbūtība un veiksmīga mācīšanās skolā ir savstarpēji saistītas un ietekmē viena otru (Seel, 2012; UNESCO IBE, 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 77. | līdzatbildība                | <b>Līdzatbildība</b> ir kopīgs izglītības iestādes pedagogu, vadības, atbalsta personāla un citu darbinieku morālais pienākums un pārliecība par to, ka katram šīs izglītības iestādes izglītojamajiem ir jāpalīdz apgūt izglītības programma un īstenot savu potenciālu, visiem sadarbojoties un nepieciešamības gadījumos sniedzot personalizētu, diferencētu un individualizētu atbalstu ar cieņu un pozitīvu attieksmi pret šiem izglītojamajiem un šo atbalsta procesu (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 78. | lietpratība                  | <b>Lietpratība</b> (kompetence) ir indivīda spēja kompleksi lietot zināšanas, prasmes un paust attieksmes, risinot problēmas mainīgās reālās dzīves situācijās (Namsone, 2018:23.lpp.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 79. | mācību un uzvedības grūtības | <b>Mācību un uzvedības grūtības</b> ir daļa no trīs OECD (Organisation for Economical Cooperation and Development / Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija) izdalītajām ar speciālajām vajadzībām saistītajām kategoriju grupām: <ul style="list-style-type: none"> <li>• A kategorija - mācīšanās <u>traucējumi</u> (<i>disability</i>), kuriem ir organiska izcelsme saistībā ar maņu, motoriem vai neiroloģiskiem traucējumiem – redzes traucējumi, dzirdes traucējumi, smagi un dziļi garīgi traucējumi un citi traucējumi.</li> <li>• B kategorija - mācību un uzvedības <u>grūtības</u> (<i>difficulty</i>), kurām nav organiskas izcelsmes, un kuru izcelsme nav saistīta ar sociālās vides nepietiekamību. Mācību un uzvedības grūtības nav tieši saistītas ar faktoriem, kuri izraisa A un C kategorijas traucējumus un grūtības.</li> <li>• C kategorija - <u>kavēkli</u> (<i>disadvantages</i>), kurus nosaka specifiski sociāli ekonomiskie un kultūras apstākļi un/vai mācību valodas nepietiekamas zināšanas (OECD, 2003; Latvijas Universitāte, 2017).</li> </ul> |
| 80. | mācību joma                  | <b>Mācību joma</b> ir vairākos radniecīgos mācību priekšmetos apgūstamā mācību satura kopums; mācību jomas ir pietuvinātas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |



|     |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                       | cilvēka dzīves darbības jomām. Obligātais mācību saturs strukturēts septiņās mācību jomās ar šādiem mācību priekšmetiem: a) valodu (latviešu valoda, svešvalodas, mazākumtautību dzimtā valoda); b) sociālā un pilsoniskā (sociālās zinības, sociālās zinības un vēsture, Latvijas un pasaules vēsture); c) kultūras izpratne un pašizpaušme mākslām (vizuālā māksla, mūzika, literatūra, drāma); d) dabaszinātņu (dabaszinības, fizika, ķīmija, bioloģija, ģeogrāfija); e) matemātikas (matemātika); f) tehnoloģiju (inženierzinības, dizains un tehnoloģijas, datorika); g) veselības un fiziskās aktivitātes (sports un veselība) (Valsts izglītības satura centrs, 2019).                                                                                                                                                                               |
| 81. | mācību metode                         | <b>Mācību metode</b> ir pedagoga un izglītojamo rīcību kopums, kas parāda, kā tiek izmantoti mācību materiāli, iekārtas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un citi mācību līdzekļi, lai sasniegtu kopīgi izvirzīto mācību mērķi (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 82. | mācību organizācijas forma            | <b>Mācību organizācijas forma</b> ir noteiktā kārtībā notiekoša pedagoga un izglītojamā sadarbība, kas reglamentē pedagoga un izglītojamā kopīgo darbību un ir īstenojama kā mācību stunda, rotaļnodarbība, praktikums, spēle, rotaļa, nodarbība dabā vai mācību ekskursija (Latvijas Vēstnesis, 2020b).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 83. | mācību sasniegumi                     | <b>Mācību sasniegumi</b> ir informācijas, zināšanu, izpratnes, attieksmju, vērtību, prasmju, kompetenču un uzvedības kopums, ko izglītojamais ir apguvis izglītības satura ietvaros (UNESCO IBE, 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 84. | mācību saturs                         | <b>Mācību saturs</b> ir tēmu, diskusijas jautājumu, uzskatu, uzvedību, jēdzienu un faktu kopums, kas veido mācīšanas un mācīšanās pamatu un izglītojamajiem jāapgūst katrā mācību priekšmetā vai jomā, lai veidotu zināšanas, prasmes, vērtības un attieksmes. Mācību saturs tiek izstrādāts, atbilstoši izglītojamo attīstības vecumposmam, sabiedrībai un laikmetam konkretizējot un aktualizējot cilvēces pieredzi (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO IBE, 2013; Skujiņa, 2000).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 85. | mācību stunda                         | <b>Mācību stunda</b> ir viena no mācību organizācijas formām, kurā pedagogs noteikta laika ietvaros organizē un vada konkrētas izglītojamo grupas mācīšanās procesu, ņemot vērā viņu intereses, vēlmes un vajadzības un saskaņā ar izglītības standartiem un programmām. Mūsdienīgā mācību stundā pedagogs mērķu izvirzīšanā, uzdevumu noteikšanā, mācību vielas un metožu izvēlē iesaista arī izglītojamos, bet pats darbojas kā mācīšanās veicinātājs un konsultants (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 86. | mācību stundas mērķis                 | <b>Mācību stundas mērķis</b> ir iecere, ko pedagogs plāno sasniegt mācību stundas gaitā, lai: a) padziļinātu un paplašinātu izglītojamo zināšanas par attiecīgu tēmu, sasaistot tās ar iepriekšējām zināšanām; b) pilnveidotu izglītojamo prasme izmantot šīs zināšanas praksē; c) paaugstinātu izglītojamo spēju risināt problēmas no reālām dzīves situācijām; d) palielinātu izglītojamo interesi un motivāciju mācīties; e) veidotu izglītojamo vērtību sistēmu; f) veicinātu izglītojamo caurviju prasmju attīstību. Mācību stundas mērķa izvirzīšanā iesaistāmi arī izglītojami (autoru izveidota). Mācību stundas mērķim jābūt konkrētam un skaidri saprotamam, izmērāmam, konkrētajiem izglītojamajiem sasniedzamam, nozīmīgam un saistītam ar kopējo mācību saturu un izglītības iestādes mērķiem (autoru izveidota, balstoties uz Namsone, 2018). |
| 87. | mācību stundā sasniedzamais rezultāts | <b>Mācību stundā sasniedzamais rezultāts</b> (sk. jēdziena “mācību stundas mērķis” definīciju).<br>Pēc “Mācīšanās lietpratībai” Mācību stundas sasniedzamais rezultāts = mācību stundas mērķis (Namsone, 2018: 50. lpp.).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 88. | mācīšanas stratēģija                  | <b>Mācīšanas stratēģija</b> ir pedagoga izvēlētās vai izstrādātās mācību satura pasniegšanas secības un mācību metožu kopums izglītojamo efektīvas mācīšanās veicināšanai. Mācīšanas stratēģijas izstrādē vai izvēlē jāņem vērā: a) aktuālās teorētiskās atziņas un praktiskā pieredze; b) mācību programma; c) mācību mērķi un sasniedzamie rezultāti; d) izglītojamo raksturu īpašības, pieredze, mācīšanās stili, intereses un vajadzības; e) mācību vide un resursi (autoru izveidota, balstoties uz Sullivan, 2009).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 89. | mācīšanās iedziļinoties               | <b>Mācīšanās iedziļinoties</b> ir process, kurā izglītojamie izmanto dažādas domāšanas prasmes, lai: a) daudzpusīgi analizētu un kritiski izvērtētu informāciju un idejas; b) izprastu parādību un lietu būtību veselumā un kontekstā; c) risinātu problēmas jaunās un nezināmās situācijās mācību procesā un ārpus tā; d) veidotu stabilas zināšanas radošai to izmantošanai dažādās jaunās reālās dzīves situācijās; e) iemācītos izprast savas domāšanas gaitu un pilnveidotu to savu sniegumu uzlabošanai (autoru izveidota, balstoties uz Namsone, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|     |                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 90. | mācīšanās organizācija            | <b>Mācīšanās organizācija</b> ir iestādes darba organizācijas forma, kuras darbības pamatprincips ir gan individuāla, gan kolektīva mācīšanās, pastāvīgi mainoties un pielāgojoties jauniem apstākļiem (Kokare, 2011; Sullivan, 2009).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 91. | mācīšanās paņēmiens               | <b>Mācīšanās paņēmiens</b> ir domāšanas un apzinātu darbību kopums, kas izglītojamajiem palīdz paveikt konkrētu mācību uzdevumu izvirzītā mācību mērķa ietvaros (autoru izveidota, balstoties uz Chamot, 2004).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 92. | mācīšanās vajadzības              | <b>Mācīšanās vajadzības</b> ir izglītojamo iekšēja prasība pēc sabiedrībā uzkrātās pieredzes pārņemšanas, zināšanu apguves, prasmju attīstības, pieredzes pilnveides, attieksmju un vērtību sistēmas veidošanas, kas viņiem palīdz izzināt sevi, dabu un sabiedrību, lai dzīvotu tajā, attīstītos, realizētu savu potenciālu un būtu harmonijā ar pasauli. Tā kā izglītojamo spējas, motivācija, intereses un talanti ir dažādi, viņu mācīšanās vajadzības ir atšķirīgas, tāpēc audzināšanas un mācīšanas procesu nepieciešams organizēt diferencēti, t.i., izmantojot dažādas mācību metodes, mācību procesa organizācijas formas un materiālus, pielāgojot tos dažādām izglītojamo grupām vienas klases ietvaros (iekšējā diferenciācija) vai sadalot izglītojamos pa dažādiem izglītības iestāžu veidiem, mācību virzieniem un klasēm (arējā diferenciācija). Arī pedagogiem ir savas mācīšanās vajadzības, kas attiecas uz viņu iekšējo prasību pastāvīgi pilnveidoties kā labiem profesionāļiem, elastīgi reaģējot uz izglītojamo mācīšanās vajadzībām dinamiski mainīgajā vidē (autoru izveidota, balstoties uz Böhm & Seichter, 2018; Bray & McClaskey, 2013; UNESCO IBE, 2013, Skujiņa, 2000). |
| 93. | mentors                           | <b>Mentors</b> ir pieredzējis kādas nozares vai jomas speciālists, kurš, daloties savās specifiskajās zināšanās un dzīves gudrībā, jaunaļiem speciālistiem vai darbiniekiem (piemēram, pedagogiem, kuri pievienojas jaunai izglītības iestādei vai kuri tikko ieguvuši pedagogisko izglītību) dažādos veidos sniedz profesionālo atbalstu karjeras veidošanā un socializācijā profesijas ietvaros. Pedagoģa karjeras veiksmīgai attīstībai katram pedagogam, kurš pievienojas izglītības iestādei, jābūt pieejamam mentoram, pie kura var vērsties ar jautājumiem, lai saņemtu ieteikumus un atbalstu (autoru izveidota, balstoties uz CEDEFOP, 2008; Eby et al., 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 94. | metakognitivitāte / metakognīcija | <b>Metakognitivitāte / metakognīcija</b> ir indivīda spēja “domāt par savu domāšanu” – spēja analizēt un izprast savas domāšanas gaitu, aktīvi pārvaldīt, strukturēt un pilnveidot to. Metakognitivitāte palīdz izglītojamajam: a) apzināti izvēlēties dažādām situācijām atbilstošas izziņas un mācīšanās metodes; b) pārraudzīt un virzīt savu mācīšanos; c) uzņemties lielāku atbildību par saviem sasniegumiem un progresu mācībās; d) izvērtēt savas iepriekšējās un šī brīža zināšanas, lai identificētu trūkumus; e) izstrādāt stratēģiju zināšanu trūkuma novēršanai; f) pārraudzīt šī trūkuma novēršanas gaitu; g) izvirzīt mācību mērķus un plānot savu mācīšanos. Metakognitivitāte ir pašvadītas mācīšanās pamatelements (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO IBE, 2013; Seel, 2012; Oganisjana & Ozols, 2019; Sullivan, 2009; Flavell, 1979; Kelly & Donaldson, 2016; Kuhn & Dean, 2004; Kaur et al., 2018, Meltzer et al., 2007).                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 95. | metodika                          | <b>Metodika</b> ir mācība par metodēm, kuras izmantojamas, lai sasniegtu konkrētus mācību un audzināšanas mērķus (Böhm & Seichter, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 96. | metodiskais paņēmiens             | <b>Metodiskais paņēmiens</b> ir pedagogiem un izglītojamajiem izmantojams, relatīvi stabils un atkārtotā lietojumā nostiprināts darbības veikšanas īpašs veids, kas palīdz viegli un optimālā kvalitātē sasniegt mācību mērķi un īstenot mācīšanās un mācīšanas procesu. Savstarpēji saistītu metodisko paņēmienu kopums veido mācību metodes struktūru (autoru izveidota, balstoties uz Skujiņa, 2000).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 97. | mobings                           | <b>Mobings</b> ir specifiska agresīvas uzvedības forma, kurai raksturīga atkārtota un sistemātiska upura pakļaušana vienas vai vairāku personu agresīvām darbībām. Mobings var izpausties: a) kā fiziskā vardarbība (sišana, spersšana, iedunkāšana, personīgo mantu iznīcināšana, kniebšana, grūstīšana); b) kā verbāla pāridarīšana (apsaukāšana, apsmiešana, aizvainošana, izjokošana, iebiedēšana, ar mīmiku un žestiem pausta agresivitāte, aizmuguriska sasmaidīšanās, saskatīšanās un grimases); c) kā ignorēšana vai izstumšana (izglītojamā izstumšana no draugu loka, no grupas/klases – nesarunāšanās ar upuri, nedraudzēšanās, izturēšanās, it kā viņa nebūtu, tā var izpausties arī kā baumu izplatīšana, lai citi izglītojamie no upura novērstos); d) kā kibernobings – jauns,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|      |                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      |                                  | bet strauji progresējošs vienaudžu vardarbības veids, kas tiek realizēts dažādās elektroniskajās ierīcēs un/vai ar interneta vietņu starpniecību (Stangl, 2020; Andersone u.c., 2018; Olweus, 2012).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 98.  | motivējoša mācību vide           | <b>Motivējoša mācību vide</b> ir fiziskā, garīgā, sociālā apkārtnē, materiāltehniskie resursi, kā arī mācību procesa dalībnieku savstarpējo attieksmju un mijietekmes kopums, kas ierosina, aktivizē izglītojamus, virza viņu darbību un rīcību, mudinot viņus mācīties un iesaistīties izglītības iestādes dzīvē (autoru izveidota, balstoties uz Mārtinsonu u.c., 2015; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020; Skujiņa, 2000).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 99.  | multidisciplinārs mācību process | <b>Multidisciplinārs mācību process</b> ir mācību tēmas padziļināta un daudzpusīga apgūšana, analizējot to no dažādu mācību priekšmetu skatupunkta. Multidisciplinārā mācību procesā parasti iesaistīti vismaz divi pedagogi, kuri kopīgi plāno sasniedzamo rezultātu un atsaucas viens uz otru par apgūstamo tēmu, pieeju, mācīšanas un mācīšanās veidiem utt. Izglītojamo vērtējumi varētu būt vienā vai vairākos mācību priekšmetos (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO-IBE, 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 100. | multifunkcionāls                 | <b>Multifunkcionāls</b> ir raksturojums, kas liecina par lietu, priekšmetu un procesu daudzveidīgumu, spēju tikt mainītiem un pielāgotiem dažādām vajadzībām atbilstoši attiecīgajam mērķim. Multifunkcionalitāte attiecināma arī uz telpām, kuras ir viegli pielāgojamas dažādiem mācību un audzināšanas mērķiem, piemēram, veidojot zonas: a) individuālajam darbam; b) pāru darbam; c) grupu darbam; d) frontālajam darbam; e) patstāvīgajam darbam; f) sadarbībai un diskusijām; g) neformālajam darbam (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 101. | neiecietība                      | <b>Neiecietība</b> ir indivīda nespēja vai atteikšanās pieņemt atšķirīgu izturēšanos, kultūras identitāti, ekonomisko stāvokli vai reliģisko un politisko pārliecību. Neiecietība var izpausties kā: a) citu cilvēku nepieņemšana; b) atvērtības trūkums pret citādu; c) uzskats, ka ne visi cilvēki ir vienlīdz vērtīgi; d) cieņas trūkums situācijās, kurās ir domstarpības par vērtībām un uzskatiem; e) sociāla netaisnība; f) diskriminācija (autoru izveidota, balstoties uz Council of Europe, 2016; Sullivan, 2009).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 102. | pāru darbs                       | <b>Pāru darbs</b> ir mācību darba organizācijas forma, kurā izglītojamie tiek sadalīti pāros noteiktas problēmas kopīgai risināšanai vai uzdevuma veikšanai atbilstoši pedagoga un/vai izglītojamo izvirzītajam mērķim. Pāru darbā izglītojamie: a) plāno veicamo darbību; b) integrē savas uzdevuma izpildei nepieciešamās zināšanas un prasmes; c) sadarbojas, lai pieņemtu lēmumus un sasniegtu mērķi; d) pārvar domstarpības un izaicinājumus; e) kritiski analizē savu sniegumu; f) ir gatavi prezentēt sava darba rezultātus. Pedagoģis pāru darbā: a) precīzi formulē darba mērķi; b) ir pieejams izglītojamajiem situācijās, kad viņiem rodas jautājumi vai ir nepieciešami mācību materiāli un resursi; c) kopā ar izglītojamajiem analizē un apkopo darba rezultātus un diskutē par to pielietojumu reālās dzīves situācijās. Salīdzinājumā ar grupu darbu, pāru darbā izglītojamajiem ir lielākas iespējas izteikties un vairāk laika apspriesties, taču grupu darbā ir lielāka viedokļu un pieredzes dažādība (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 103. | pārmaiņu vadība                  | <b>Pārmaiņu vadība</b> ir process, kas ir nepieciešams, lai izglītības iestādē vai sistēmā sasniegtu vēlamus rezultātus mainīgajā sociāli-ekonomiskajā, politiskajā un izglītības vidē vai mazinātu izmaiņu radītās negatīvās blakusietekmes: a) izvirzot jaunajai realitātei un vajadzībām atbilstošus mērķus un formulējot uzdevumus; b) apzinot nepieciešamos un pieejamos resursus; c) iesaistoties un sadarbojoties izglītības iestādes administrācijai, pedagogiem, atbalsta personālām un citiem darbiniekiem, kā arī izglītības politikas veidotājiem; d) izstrādājot kopīgu un saskaņotu rīcības plānu, kam ir noteikti termiņi, posmi, budžets un atbildīgās personas; e) mācoties, lai apgūtu nepieciešamās jaunās zināšanas, pilnveidotu atbilstošās prasmes, veidotu labvēlīgu attieksmi pret pozitīvām pārmaiņām; f) uzklusot darbinieku bažas un ieteikumus; g) akceptējot darbinieku emocijas, bet balstoties arī uz faktiem; h) veidojot uzticības pilnas attiecības, lai pieņemtu lēmumus; i) palīdzot iesaistītajām pusēm pietiekami elastīgi pielāgot savu uzvedību jaunajai situācijai, izaicinājumos un problēmsituācijās saskatot ieguvumus un jaunas iespējas; j) jauninājumus visām iesaistītajām pusēm kopā izmēģināt dažas reizes, analizējot rezultātus, lai izprastu kādi uzlabojumi un pārmaiņas visos līmeņos vēl ir nepieciešamas (autoru izveidota, balstoties uz Gaile, 2015). |
| 104. | pārnese                          | <b>Pārnese</b> ir process, kurā mācību un audzināšanas ietvaros zināšanas, prasmes, metodes un pieredze tiek vispārinātas un izmantotas jaunās, nezināmās situācijās. Pārnese ir īstenojama, ja: a) pedagogi ir atvērti jauninājumiem, izmanto mūsdienīgas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|      |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      |                               | efektīvas mācību metodes un veicina ne tikai zināšanu apguvi, bet arī to izmantošanu, risinot problēmas dažādos kontekstos; b) izglītības iestādes pedagogi savā starpā dalās pieredzē, jaunās metodēs un starpdisciplināri integrē tās savā pedagoģiskajā darbībā; c) izglītojamie spēj atpazīt kā, kad un kāpēc izmantot dažāda veida zināšanas un prasmes, šķērsojot formālās robežas starp atsevišķiem mācību priekšmetiem un izprotot likumsakarības un cēloņsakarības starp lietām, procesiem un parādībām; d) izglītības iestādes veic aktīvu sadarbību, ieviešot inovācijas (autoru izveidota, balstoties uz Namsone, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 105. | pašaudzināšana                | <b>Pašaudzināšana</b> ir mērķtiecīgs, apzināts, ar gribas piepūli saistīts process, kuru patstāvīgi un pastāvīgi, pamatojoties uz pašanalīzi un pašapziņu, vada pats cilvēks jebkurā vecumā, veidojot sevi atbilstoši savām tieksmēm, ideāliem, attīstot un pilnveidojot personības īpašības, nozīmīgu attieksmi pret sevi, cilvēkiem, dabu, darbu, kultūras vērtībām, sabiedrību un valsti, arī sociālās kompetences un prasmes.<br>Pašaudzināšanas procesā cilvēks pats pēc saviem ieskatiem un uz savu lēmumu pamata pārņem audzināšanas mērķus, piekrīt tiem vai nosaka tos pats, kā arī savu spēku un iespēju robežās strādā pie to realizēšanas. Jebkura audzināšana ir pašaudzināšanas un citu cilvēku veiktas audzināšanas kombinācija, kurā pašaudzināšanai ir izšķirošā loma, bet ārējai audzināšanai ir tikai palīgfunkcija (autoru izveidota, balstoties uz Böhm & Seichter, 2018; Skujiņa, 2000) |
| 106. | pašvadīta mācīšanās           | <b>Pašvadīta mācīšanās</b> ir process, kurā izglītojamie paši pārrauga un vada savu mācīšanos, apzināti spriež un reflektē par to, bet pedagogs mācīšanos koordinē un nodrošina resursus. Izglītojama: a) apzinās sevi kā individu, savas vēlmes, vajadzības un intereses; b) spēj pārvaldīt savas emocijas, domas un uzvedību; c) spēj izvirzīt reālus mērķus, pieņemt atbildīgus lēmumus; d) prot un ir motivēts pastāvīgi un patstāvīgi mācīties un pilnveidot sevi; e) saprot un seko līdzi savam mācīšanās procesam; f) izvērtē savus mācību sasniegumus; g) apzinās efektīvākos mācīšanās paņēmienus; h) plāno mācīšanās procesu un uzņemas atbildību par to (Sullivan, 2009; Valsts Izglītības satura centrs, 2019).                                                                                                                                                                                   |
| 107. | pašvērtēšana                  | <b>Pašvērtēšana</b> ir process, kurā izglītojama: a) savāc un apkopo informāciju par savu mācīšanos; b) izvērtē, cik lielā mērā viņa sasniegumi atbilst izvirzītajiem mācību mērķiem un uzdevumiem; c) identificē savas stiprās un vājās puses; d) izanalizē, kā vajadzētu pilnveidot vai mainīt savu mācīšanos. Pašvērtēšana attiecināma ne tikai uz mācīšanās, bet arī uz savu īpašību, savas rīcības un uzvedības, sava paveiktā darba u.c. izvērtēšanu. Pašvērtēšanu veic arī pedagogi un izglītības iestādes, lai novērtētu savu sniegumu un progresu (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO IBE, 2013, Ontario Ministry of Education, 2002; Skujiņa, 2000).                                                                                                                                                                                                                                            |
| 108. | patriotisms                   | <b>Patriotisms</b> ir vēlme ikdienā rūpēties par savu valsti, izprast un cienīt tās veidošanās un pastāvēšanas pamatus, kā arī vērtības, rūpēties par tās ilgtspējību un turpinājumu un aktīvu līdzdalīties valsts ikdienā (Leitāne, 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 109. | patstāvīga mācīšanās          | <b>Patstāvīga mācīšanās</b> un pašvadīta mācīšanās pedagoģiskajā literatūrā bieži tiek izmantotas kā sinonīmi (sk. pašvadītas mācīšanās definīciju). Patstāvīga mācīšanās tiek saistīta ar izglītojamo spēju mācīties autonomi visas dzīves garumā dažādās jomās, nevis tikai mācību procesā izglītības iestādē. Svarīgi patstāvīgas mācīšanās elementi ir: a) spēja domāt kritiski un neatkarīgi; b) spēja saskatīt savas stiprās un vājās puses, kā arī noteikt savas vajadzības un prioritātes; c) plānot un pārraudzīt savas mācīšanās procesu; d) motivācija mācīties un pārliecība par savām spējām; e) gatavība veltīt papildu laiku un enerģiju, lai sasniegtu izvirzīto mērķi un iedziļinoties izvēlētajā jomā (autoru izveidota, balstoties uz Žydzūnaitē et al., 2013).                                                                                                                            |
| 110. | patstāvīgās mācīšanās prasmes | <b>Patstāvīgās mācīšanās prasmes</b> ir izglītojamā prasmju kopums, kas palīdz viņam: a) mācīties autonomi, apgūstot efektīvākos mācīšanās paņēmienus; b) apzināties sevi kā individu un izprast savas vēlmes, vajadzības un intereses; c) izvirzīt atbilstošos mācīšanās mērķus; d) domāt kritiski un neatkarīgi; e) plānot un pārraudzīt savas mācīšanās procesu; f) pieņemt atbildīgus lēmumus; g) motivēt sevi mācīties, iedziļinoties izvēlētajā jomā, attīstīties un paaugstināt pārliecību par savām spējām; h) saskatīt iespējas iegūto zināšanu izmantošanai praksē problēmu risināšanā un jaunu ideju radīšanā; i) izvērtēt savus mācīšanās sasniegumus (autoru izveidota, balstoties uz Sullivan, 2009; Valsts Izglītības satura centrs, 2019; Žydzūnaitē et al., 2013).                                                                                                                           |
| 111. | patstāvīgās mācīšanās         | <b>Patstāvīgās mācīšanās ieradumi</b> ir izglītojamā automātiska, neapzināta un situācijai samērā specifiska uzvedība, kas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|      |                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | ieradumi                       | izveidojusies, vairākkārt mācoties autonomi; izvirzot savu mācīšanās mērķi, plānojot un sasniedzot to; domājot neatkarīgi un pieņemot atbildīgus lēmumus (autoru izveidota, Böhm & Seichter, 2018; American Psychological Association, 2020; Sullivan, 2009).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 112. | pedagogcentrēts mācību process | <b>Pedagogcentrēts mācību process</b> ir pedagoga sagatavots, vadīts un pārraudzīts mācību process, kurā izglītojamajiem ir atvēlēta pasīva zināšanu saņēmēju loma. Pedagogcentrētā mācību procesā pedagogs: a) izlemj, kas, kādā secībā, kādā tempā izglītojamajiem jāmacās un kādas prasmes jāapgūst; b) sagatavo materiālus, kurus viņš uzskata par atbilstošiem mācību resursiem, lai sasniegtu mācību mērķus; c) pats izstrādā vērtēšanas sistēmu. Līdz ar to pedagogcentrētā mācību procesā: a) izglītojamais nav atbildīgs par savu mācīšanos; b) izglītojamais neiemācās mācīties un pats iegūt zināšanas; c) izglītojamā vajadzības, intereses un karjeras vēlmes netiek ņemtas vērā; d) izglītojamā motivācija ir ārēja, jo tā ir pamatota uz vērtējumiem, nevis uz vēlmi sasniegt savu mērķi; e) izglītojamais neprot novērtēt savus sasniegumus attiecībā pret to, ko viņam vajadzēja iemācīties (autoru izveidota, balstoties uz Barrows & Tamblyn, 1980).                               |
| 113. | personalizācija                | <b>Personalizācija</b> ir pašvadīts mācīšanās process, kura ietvaros izglītojamie paši ir atbildīgi par savu mācīšanos. Izglītojamie mācīšanās procesu sasaista ar savām interesēm, vajadzībām, talantiem, aizraušanos, iecerēm, aktīvi iesaistoties mācību procesa plānošanā un īstenošanā. Izglītojamie paši izvirza mācīšanās mērķus un nosaka kritērijus sasniegumu vērtēšanai, izmantojot pedagogu sniegto profesionālo atbalstu. Mācību procesa personalizācijas gaitā izglītojamie veido vienaudžu, ekspertu un pedagogu loku, kuri atbalsta viņu mācīšanos (autoru izveidota definīcija, pamatojoties uz Bray & McClaskey, 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 114. | personalizēts atbalsts         | <b>Personalizēts atbalsts</b> izglītojamajiem ir izglītības iestādes atbalsta personāla, pedagogu un iestādes vadības atbalsts situācijā, kad skolēnam ir identificētas mācīšanās grūtības vai priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risks. Personalizēts atbalsts var izpausties kā: a) individuālas konsultācijas pie pedagoga, psihologa, sociālā pedagoga, pedagoga palīga, speciālās izglītības pedagoga, surdotulka, asistenta, ergoterapeita; b) konsultācijas konkrētā mācību priekšmetā; c) kompensācija par sabiedriskā transporta biļetēm, naktsmītnēm, ēdināšanu, individuālajiem mācību līdzekļiem, individuālās lietošanas priekšmetiem, speciālo transportu; d) mācību procesa diferenciacija, individualizācija un personalizācija. Sniedzot personalizētu atbalstu, ir nepieciešama sadarbība starp atbalsta personālu, pedagogiem un izglītības iestādes vadību, kā arī izglītojamo un vecāku iesaiste (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020). |
| 115. | piederības sajūta              | <b>Piederības sajūta</b> ir pieņemšana grupā un iepatikšanās tai, sajūta, ka esi savienots ar citiem un jūties kā kopienas loceklis. Cilvēki kopumā un it īpaši pusaudži vēlas spēcīgas sociālās saites un novērtē, ja citi cilvēki viņus pieņem un atbalsta. Skolā piederības sajūta izglītojamajiem rada drošības, identitātes un kopības sajūtas, kas savukārt veicina viņu akadēmisko, psiholoģisko un sociālo attīstību. Piederības sajūta gan savai skolai un kopienai, gan valstij rodas un nostiprinās, tās iepazīstot un pašiem piedaloties šodienas un nākotnes veidošanā – mērķu izvirzīšanā un kopīgā to īstenošanā (OECD, 2017; Tūna, 2017).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 116. | pilsoniskā audzināšana         | <b>Pilsoniskā audzināšana</b> ir mērķtiecīgi organizēta neatņemama mācību un audzināšanas procesa sastāvdaļa, kurā tiek veicināta izglītojamo tikumiskā attīstība, kā arī atbildības, vērtību un attieksmju veidošanās aktīvai darbībai un līdzdalībai sabiedrības dzīvē. Pilsoniskās audzināšanas procesā attīstās izglītojamo: a) pašapziņa; b) cieņa un lojalitāte pret valsti; c) mīlestība pret savu dzimteni un kultūras mantojumu; d) tolerance pret pastāvošajām kultūru un citām dažādībām; e) vērtību sistēma un tikumi (Miķelsone & Ozols, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 117. | pilsoniskā līdzdalība          | <b>Pilsoniskā līdzdalība</b> ir darbība sabiedrības labā, interešu aizstāvība un sabiedrības iesaistīšanās pašvaldības, valsts un ES politikas procesos ir svarīgs demokrātijas pamats. Pilsonisko līdzdalību realizē, iesaistoties dažādās organizācijās, politiskās partijās, piedaloties vēlēšanās, sapulcēs, gājienos un piketos, veicot brīvprātīgo darbu un ziedojot u.c. (Valsts izglītības satura centrs, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 118. | pilsoniskums                   | <b>Pilsoniskums</b> ir domāšanas, attieksmju un rīcības kopums, kas nosaka: a) cilvēka cieņpilnu un tolerantu izturēšanos pret citiem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|      |                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      |                                           | cilvēkiem ārpus ģimenes un draugu loka; b) piederības sajūtu grupai, kopienai un valstij; c) izpratni par savas rīcības ietekmi uz citiem; d) solidaritāti un sadarbību ar citiem; e) gatavību un spēju uzņemties atbildību par sevi, citiem, valsti un dabu; f) gatavību un spēju izrādīt pašiniciatīvu kopīgu mērķu sasniegšanai (autoru izveidota, balstoties uz Council of Europe, 2016).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 119. | pozitīva mācīšanās kultūra                | <b>Pozitīva mācīšanās kultūra</b> ir izglītības iestādes darba organizācija, kurā: a) apzināti tiek veidota un sistemātiski uzturēta labvēlīga mācīšanās vide; b) tiek novērtēta un atbalstīta vēlme izzināt, c) tiek veicināta grūtību pārvarēšana; d) tiek sekmēta sadarbība un savstarpējais atbalsts; e) priecājas par paveikto un sasniegumiem; f) kļūdas uztver kā iespēju attīstīties; g) panākumi tiek saistīti ar ieguldīto darbu; h) gan pedagogi, gan izglītojamie piedalās šādas mācību vides veidošanā izglītības iestādē (autoru izveidota, balstoties uz Valsts izglītības satura centrs, 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 120. | prasmes                                   | <b>Prasmes</b> ir spēja un māka veikt kādu darbību atbilstoši nepieciešamajai kvalitātei un apjomam, atbildīgi izmantot savas zināšanas mērķa sasniegšanai, izpildīt uzdevumus un risināt problēmas. Prasmes iespējams iedalīt trīs grupās: a) kognitīvās un metakognitīvās prasmes, kas ietver kritisko domāšanu, radošo domāšanu, mācīšanos mācīties un pašregulāciju; b) sociālās un emocionālās prasmes, kas ietver empātiju, atbildību un sadarbību; c) praktiskās un fiziskās prasmes, kas ietver arī jaunu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju ierīču izmantošanu. Dažas prasmes, ir cieši saistītas ar atsevišķu tradicionālo mācību priekšmetu saturu, savukārt, caurviņu prasmes - kritiskā domāšana un problēmu risināšana, jaunrade un uzņēmējspēja, pašvadītā mācīšanās, sadarbība, pilsoniskā līdzdalība un digitālās prasmes - jāattīsta visās mācību jomās un priekšmetos (OECD, 2019a; Namsone, 2018; Skujiņa, 2000; UNESCO IBE, 2013). |
| 121. | priekšlaicīga mācību pārtraukšana         | <b>Priekšlaicīga mācību pārtraukšana (PMP)</b> ietver visas mācību pārtraukšanas formas pirms pamatzglītības, vidējās izglītības vai līdzvērtīgas profesionālās izglītības pabeigšanas. Ar PMP ir saistītas divas grupas: – obligātā izglītības vecuma bērni, kuri nav reģistrēti nevienā izglītības iestādē; starp tiem arī bērni un jaunieši, kuri beiguši sākumskolu, bet neturpina pamatzglītību, un jaunieši, kuri ieguvuši pamatzglītību, bet neturpina vidējās izglītības vai profesionālās izglītības ieguvu; bērni, par kuriem pašvaldībai nav informācijas; – izglītojamie, kuri reģistrēti izglītības iestādēs, taču neattaisnotu iemeslu dēļ kavē mācības (Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).                                                                                                                                                                                                                                          |
| 122. | priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riski | <b>Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (PMP) riski</b> ir apstākļi vidē vai izglītojamā personībā, kas traucē sekmīgu mācību procesu un var novest pie mācību pārtraukšanas. Tie var būt saistīti gan ar izglītojamā sociālo vidi un veselību, gan ar mācību vidi izglītības iestādē, gan ar izglītojamā ģimeni, gan ar viņa ekonomisko situāciju (Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2019a).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 123. | proaktivitāte                             | <b>Proaktivitāte</b> ir indivīda spēja rīkoties aktīvi un mērķtiecīgi, jau iepriekš paredzot un nojaušot izaicinājumus, vajadzības, pārmaiņas un notikumus, kas sabiedrībā varētu būt sagaidāmi nākotnē, nevis tikai pasīvi gaidīt vai reaģēt uz tiem (autoru izveidota, balstoties uz Wu, Wang & Mobley, 2012).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 124. | problēmrisināšana                         | <b>Problēmrisināšana</b> ir indivīda spēja kritiski analizēt un izvērtēt situācijas, idejas un informāciju, atrast risinājumus un formulēt atbildes. Dažos avotos problēmrisināšana tiek izmantota kā sinonīms kritiskajai domāšanai (autoru izveidota, balstoties uz World Economic Forum, 2015; Namsone, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 125. | produktivitāte                            | <b>Produktivitāte</b> ir rādītājs, kas raksturo pedagoģisko, metodisko, finansiālo, materiāltehnisko, cilvēkresursu un laika resursu izmantošanas efektivitātes līmeni izglītojamo un pedagogu 21. gadsimta aktuālo kompetenču veicināšanā, mūsdienīgu mācību procesa nodrošināšanā, mācību mērķa sasniegšanā un izglītības iestādes attīstībā atbilstoši izvirzītajām prioritātēm (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 126. | profesionālās izdegšanas risks            | <b>Profesionālās izdegšanas risks</b> ir iespējamība vai varbūtība, ka speciālistam ilgstošas profesionālas pārslodzes un ilgstoša darba stresa rezultātā izsīks emocionālie un fiziskie resursi. Profesionālā izdegšana izpaužas kā negatīva attieksme pret darbu, negatīvs pašvērtējums, līdzjūtības zudums un cinisms pret citiem cilvēkiem, emocionāla tukšuma izjūta u.c. (autoru izveidota, balstoties uz Mārtinsone u.c., 2015; World Health Organization, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|      |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 127. | projekts                | <b>Projekts</b> ir: a) plānotu un attiecīgi dokumentētu aktivitāšu kopums izvirzīta lielāka mērķa sasniegšanai; b) aktivitāšu kopums, kas tiek īstenots, lai noteiktā laika posmā veiktu paredzētos uzdevumus atbilstoši izstrādātajam plānam (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 128. | psiholoģiskā labklājība | <b>Psiholoģiskā labklājība</b> ir personīgā potenciāla maksimāla realizācija, kas ietver sevī šādus aspektus: a) pašakceptēšanu; b) pozitīvas attiecības ar citiem; c) personisko izaugsmi; d) dzīves mērķa esamību; e) spējas īstenot ikdienas vajadzības; f) autonomiju (Kalvāns, 2012).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 129. | radošā domāšana         | <b>Radošā domāšana</b> ir prāta darbība, kuras rezultātā cilvēks: a) iztēlojas jaunas oriģinālas lietas; b) rada jaunas interesantas idejas, mākslas darbus, novatoriskas pieejas, zinātniskās teorijas u.tml.; c) izgudro jaunus objektus, vērtības, produktus un procesus problēmu risināšanai jebkurā jomā, vai izdomā principiāli jaunas idejas un elementus, vai arī izmanto jau esošās idejas un elementus, starp tiem izveidojot jaunas sakarības (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020; Mumford et al., 2012).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 130. | radošums                | <b>Radošums</b> ir indivīda spēja: a) iedomāties un radīt jaunas un oriģinālas idejas un vērtības; b) strukturēt idejas un reālās īstenības parādības, atklājot specifiskās attiecības starp tām; c) izdomāt jaunus, novatoriskus veidus, kā risināt problēmas vai atbildēt uz jautājumiem; d) rast alternatīvus risinājumus vēlamā mērķu sasniegšanai; e) pielāgoties jaunām pieejām un prasībām; f) izgudrot ko jaunu; g) mērķtiecīgi ieviest jauninājumus (autoru izveidota, balstoties uz World Economic Forum, 2015; Jordan & Troth, 2009; Skujiņa, 2000).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 131. | refleksija              | <b>Refleksija</b> ir prāta darbība, kurā indivīds analizē un interpretē savu rīcību un tās likumsakarības, pārdomā savu pieredzi un izdara nepieciešamos secinājumus un labojumus (Skujiņa, 2000:146). Refleksijas rezultātā: a) palielinās pedagogu un izglītojamo izpratne par sevi un citiem; b) pilnveidojas viņu pašvadības prasme; c) paaugstinās spēja veikt pozitīvas pārmaiņas sevī; d) attīstās kritiskā domāšana, rīcība tiek pārdomāta un izvērtēta daudzpusīgi; e) paaugstinās prāta elastīgums un spēja mainīt domas un viedokli, ņemot vērā jaunus pierādījumus; f) paaugstinās spēja domāt objektīvi, godīgi izvērtējot visus pierādījumus; g) pilnveidojas metakognitīvās prasmes, izvērtējot savu domāšanu un mācīšanos. Refleksija ir vērsta uz pedagogu un izglītojamo personīgo un intelektuālo izaugsmi (autoru izveidota, balstoties uz OECD, 2019d; Van der Schaaf, M. et al., 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 132. | resursi pedagogiem      | <b>Resursi pedagogiem</b> ir materiāli un nemateriāli, kā arī iekšējie un ārējie atbalsta un palīdzības līdzekļi un avoti pedagogiem, kas veido sasniedzamajiem rezultātiem atbilstošu fizisko, tehnisko un intelektuālo vidi efektīva mūsdienīga mācību procesa organizēšanai. Resursi pedagogiem ir: a) iekārtas un materiālie resursi (datorklases, virtuālās laboratorijas, datori, planšetdatori, viedtālruni, interaktīvās tāfeles, drukāšanas, kopēšanas un skenēšanas iekārtas, datu uzkrājēji, tīmekļa, dokumentu, video u.c. kameras, kā arī dažādām mācību darba organizācijas formām pielāgojamas mēbeles, kancelejas preces u.c.); b) informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT), digitālie resursi un tehnoloģijas; c) mācību materiāli (mācību un uzskates līdzekļi, atgādnēs u.c.); d) metodiskie materiāli (darba organizācijas formas un metodes, pedagogiskā literatūra, speciāli izstrādāti un internetā pieejami resursi un personalizētas mācīšanās rīki u.c.); e) iekšējie resursi (pedagoga zināšanas, prasmes, attieksmes, emocijas, motivācija un profesionālā pieredze, laiks u.c.); f) ārējais atbalsts (kolēģu, mentoru un IKT atbalsta personāla kompetences un pieredze, viņu izstrādātie mācību un metodiskie materiāli u.c.) (autoru izveidota, balstoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020; Namsone, 2018). |
| 133. | risku pārvaldība        | <b>Risku pārvaldība</b> ir process, kurā izglītības iestādes pedagogi, atbalsta personāls un vadība identificē un analizē riskus un to iespējamās sekas, izstrādā un īsteno to novēršanas modeļus, kā arī pārbauda risku novēršanas pasākumu efektivitāti un stabilitāti. Risku pārvaldība var attiekties uz dažādām problēmām un jomām; tāpēc par to novēršanu un pārraudzību atkarībā no viņu kompetencēm un ietekmes zonas atbildīgi var būt izglītības iestādes pedagogi, vadība, atbalsta personāls vai citi tās darbinieki (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 134. | sadarbība               | <b>Sadarbība</b> ir savstarpēji saskaņota darbība izvirzītā mērķa sasniegšanai, atbalstot vienu otru, daloties savā pieredzē, palīdzot pārvarēt grūtības un veidojot pozitīvu un cieņpilnu darba gaisotni. Sadarbība ir īstenojama dažādos līmeņos starp dažādām                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|      |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      |                                 | iesaistītajām pusēm - izglītojamajiem, pedagogiem, vecākiem, izglītības iestādes vadību, izglītības iestādēm, vietējo sabiedrību (autoru izveidota, balstoties uz (Oganisjana & Ozola, 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 135. | savstarpēja mācīšanās           | <b>Savstarpēja mācīšanās</b> ir process, kurā izglītībā iesaistītās puses - izglītojamie, pedagogi, izglītības iestādes vadītāji un personāls, vecāki un dažādas izglītības iestādes – mijiedarbojas un sadarbojas kopīgi izvirzīta mērķa sasniegšanai, mācoties viens no otra un kopā. Savstarpēja mācīšanās dažādos līmeņos (izglītojamais – izglītojamais, izglītojamais – pedagogs, pedagogs – pedagogs u.tml.) norisinās gan mācību procesā, gan ārpus tā (autoru izveidota, balstoties uz Oganisjana & Ozola, 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 136. | sistēmiska pieeja               | <b>Sistēmiska pieeja</b> ir izglītības iestādes administrācijas un pedagogu izveidota vienota pieeja par to: a) kā tiek veidotas mācību stundas jeb mācību stundu struktūra; b) kā pedagogi apmainās ar informāciju par stundu plānošanu un vērtēšanu; c) kāda ir vienota izpratne par dokumentācijas apriti. Vienota un sistēmiska pieeja izglītojamajiem un pedagogiem rada drošības sajūtu, jo prasības un stundas uzbūve visur ir vienāda (Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 137. | skola kā mācīšanās organizācija | <b>Skola kā mācīšanās organizācija</b> ir izglītības iestādes darba organizācijas forma, kuras darbības pamatprincips ir gan individuāla, gan kolektīva mācīšanās, pastāvīgi mainoties un pielāgojoties jauniem apstākļiem. Mācīšanās organizācijā izglītojamie, pedagogi, izglītības iestādes vadība un personāls pastāvīgi iesaistās jaunu zināšanu, prasmju, spēju un attieksmju apguvē, lai attīstītos, reaģētu uz izmaiņām pasaulē un sasniegtu savus kopējos mērķus (autoru izveidota, balstoties un Kokare, 2011; Valsts izglītības satura centrs; 2019; Sullivan, 2009; CEDEFOP, 2008).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 138. | snieguma līmeņu apraksts        | <b>Snieguma līmeņa apraksts</b> ir summatīvās vērtēšanas un pašvērtēšanas sastāvdaļa, kas atspoguļo izglītojamā snieguma līmeņus atkarībā no izvirzītā sasniedzamā rezultāta. Snieguma līmeņa aprakstā: a) atspoguļoti būtiskākie mācību satura apguves kritēriji; b) skaidri nodalīti snieguma līmeņi; c) izcelti atslēgvārdi; d) formulētas pamatprasmis, kuras jāattīsta izglītojamajiem. Snieguma līmeņa apraksts paredzēts vairākkārtējai lietošanai ilgstošā periodā. Izglītojamie snieguma līmeņa aprakstu saņem apgūstamā temata sākumā un mācību procesa gaitā saņem atgriezenisko saiti un vērtē savu sniegumu pēc šiem kritērijiem. Skolēni, lietojot snieguma līmeņa aprakstu, kopā ar skolotāju vai patstāvīgi var sekot savai individuālajai izaugsmei. Izmantojot snieguma līmeņa aprakstu summatīvajai vērtēšanai, katram kritērijam piešķiramos noteiktus iegūstamo punktu skaitus, lai noteiktu kopīgo vērtējumu. (autoru izveidota, balstoties uz Namsone, 2018; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020). |
| 139. | snieguma vērtēšana              | <b>Snieguma vērtēšana</b> ir tāda pieeja vērtēšanai, kas balstīta uz novērojumiem par izglītojamā darbību vai radītu produktu un sprieduma izteikšanu par novēroto, un parasti tiek izmantota, lai vērtētu izglītojamā kompleksu prasmi un spēju to lietot kontekstā. Snieguma vērtēšanas procesā tiek iegūta daudzpusīgāka informācija par izglītojamā stiprajām pusēm un nepieciešamajiem uzlabojumiem. Snieguma vērtēšana izmantojama kompleksu problēmu uzdevumu risināšanas novērtēšanai. Šādiem uzdevumiem ir raksturīgs: a) fokuss uz būtiskāko; b) starpdisciplinārāte; c) metakognitivitāte; d) zināšanu apguves dziļums; e) tehnoloģiju izmantošanas iespējas u.c. (autoru izveidota, balstoties uz Namsone, 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 140. | sociālā attīstība               | <b>Sociālā attīstība</b> ir process, kurā tiek pilnveidotas indivīda zināšanas, prasmes un spējas veidot attiecības, dzīvot un darboties kopā ar citiem indivīdiem un grupām. Sociālā attīstība neaprobežojas tikai ar savas kultūras ietvariem un tajā pieņemtajām normām; tā veiksmīgāk norisinās ārpus vienas noteiktas kultūras robežām (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 141. | speciālā izglītība              | <b>Speciālā izglītība</b> ir izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām un veselības traucējumiem vai arī speciālām vajadzībām vai veselības traucējumiem adaptēta vispārējā un profesionālā izglītība. Speciālā izglītība paredzēta, lai: a) šiem izglītojamajiem atvieglotu mācīšanos; b) sniegtu viņiem papildu atbalstu; c) ņemot vērā viņu individuālās vajadzības, atbilstoši pielāgotu pedagoģiskās metodes; d) nodrošinātu īpašus resursus (piemēram, speciāli apmācītu personālu, aprīkojumu u.tml.); e) ja vajadzīgs, arī adaptētu izglītības programmu saturu vai mācību mērķi (autoru izveidota, balstoties uz Latvijas Vēstnesis, 2020a; UNESCO Institute for Statistics, 2009; UNESCO IBE, 2013).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 142. | starpdisciplinārs               | <b>Starpdisciplinārs mācību process</b> ir dažādu mācību priekšmetu satura integrācija, kas izglītojamajiem rada plašu izpratni par                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |



|      |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | mācību process                | reālās pasaules un dzīves situācijām un problēmām, kuras tiek risinātas, šķērsojot formālas robežas starp atsevišķiem mācību priekšmetiem un apvienojot ne tikai mācību saturu, bet arī teorijas, metodiku un perspektīvas no diviem vai vairākām priekšmetiem. Starpdisciplinārā mācību procesā ir iesaistīti vismaz divi pedagogi, kuri sadarbojas reālu dzīves problēmu risināšanas gaitā un metodikas izstrādē. Starpdisciplināru mācību pamatā ir iepriekšējās zināšanas un prasmes, kuras tiek pilnveidotas caur mācīšanos darot, radot, eksperimentējot, pētot, risinot problēmas utt. Pedagogiem ir kopīgi plānots sasniedzamais rezultāts, kas var būt arī praktiski veidots rezultāts (filma, izstāde, teātra izrāde, problēmas risinājums u.c.), kā arī komercializējama vērtība, produkts vai pakalpojums. Izglītojamo vērtējumi varētu būt vienā vai vairākos mācību priekšmetos (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO IBE, 2013; Oganisjana, 2015; 2012). |
| 143. | starpinstitucionālā sadarbība | <b>Starpinstitucionālā sadarbība</b> ir dažādu institūciju profesionāļu komandas darbs, lai veicinātu profesionāļu ciešu, koordinētu un mērķtiecīgu sadarbību, uzņemoties atbildību un rīkojoties gadījumos, kad izglītojamajiem ir nepieciešama kompleksa palīdzība. Starpinstitucionālajā sadarbības grupā ietilpst: a) izglītības iestādes atbalsta grupas pārstāvis; b) sociālais pedagogs; c) psihologs; d) medicīnas darbinieks; e) ergoterapeits; f) logopēds; g) izglītības nodaļas darbinieks; h) pašvaldības policists; i) bāriņtiesa. Starpinstitucionālās sadarbības grupas centrā ir izglītojamais un viņa ilgtermiņa vajadzības. Grupa izskata individuālus gadījumus, ja ir nepieciešama ātra rīcība un vairāku institūciju sadarbība, kā arī, ja radušos situāciju nav iespējams atrisināt vienas institūcijas ietvaros, vai problēmu nav izdevies atrisināt ilgstošā laikposmā (Miķelsone, 2019; Anspoka u.c., 2010; Latvijas Vēstnesis, 2017).          |
| 144. | starpriekšmetu saikne         | <b>Starpriekšmetu saikne</b> ir saturiska saistība starp dažādiem mācību priekšmetiem, kas ļauj vienā priekšmetā apgūtās zināšanas un prasmes izmantot cita priekšmeta apgūvē, saglabājot katra priekšmeta loģiku. Starpriekšmetu saikne balstās uz mācību satura sastāvdaļām, kas ir kopīgas dažādos mācību priekšmetos. Taču atsevišķos priekšmetos tām tiek velēts atšķirīgs apguves laiks un dziļums (autoru izveidota, balstoties uz Skujiņa, 2000).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 145. | stratēģisks redzējums         | <b>Stratēģiskais redzējums</b> ir spēja definēt un pārvērst darbībā izglītības iestādes vai nozares attīstības stratēģisko vīziju: a) vadīt iestādes attīstības vīzijas izstrādi; b) definēt un apzināti paust vīziju un stratēģiju Izglītības attīstības pamatnostādņu dotajam periodam mērķu kontekstā; c) raksturot vīziju un izglītības iestādes vērtības saprotamā un viegli uztveramā veidā, lai panāktu personāla līdzdalību un iesaistīto personu uzticēšanos; d) identificēt, konceptualizēt un sintezēt jaunus virzienus vai saistības starp izglītības iestādes vērtībām un pārveidot tās izglītības iestādes darbības prioritātēs (Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2017).                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 146. | stratēģiskā vadība            | <b>Stratēģiskā vadība</b> ir izglītības iestādes vadītāja veikto darbību kopums atbilstoši iestādes attīstības vīzijai, misijai, mērķiem, kultūrai, vērtībām un prioritātēm: a) plānojot veicamās darbības un to īstenošanai nepieciešamos resursus; b) veicinot pedagogu, izglītojamo u.c. iesaistīto pušu darbību un sadarbību; c) virzot un motivējot iesaistītās puses sasniegt izvirzītos mērķus; d) komplektējot personālu ar atbilstošu pedagoģisko izglītību un kompetencēm, kā arī pieņemot darbā pārējos darbiniekus un sekmējot savstarpējo uzticību un veidojot pozitīvas attiecības ar viņiem; e) pārbaudot un analizējot paveikto, uzlabojot sniegumu un pieņemot jaunus lēmumus (autoru izveidota).                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 147. | summatīvā vērtēšana           | <b>Summatīvā vērtēšana</b> ir izglītojamā sasniegumu novērtēšana temata, kursa, programmas, semestra, mācību gada vai posma noslēgumā, lai pedagogs noteiktu un dokumentētu izglītojamā mācīšanās rezultātus attiecībā pret plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem. Vērtējumi 1.–3. klasē tiek izteikti apguves līmeņos, bet 4.–12. klasē – 10 ballu skalā (autoru izveidota, balstoties uz Latvijas Vēstnesis, 2018; 2019; Izglītības kvalitātes valsts dienests, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 148. | taisnīgums                    | <b>Taisnīgums</b> ir godīgas un taisnīgas attieksmes nodrošināšana. Šis princips ir vērsts pret diskrimināciju, tas pieprasa toleranci pret dažādām kultūrām, taisnīgu attieksmi pret visiem, respektējot cilvēka tiesības, iespēju līdztiesību un daudzveidību (Izglītības valsts kvalitātes dienests, 2019b).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 149. | taksonomija (Solo,            | <b>Taksonomija</b> ir jebkura klasifikācijas sistēma vai shēma. Pedagoģijā taksonomija tiek izmantota domāšanas un mācīšanās                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|      |                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      | Blūma)                       | <p>līmeņu klasifikācija hierarhiskā secībā (no vienkāršākā uz sarežģītāko un no konkrētā uz abstrakto).</p> <p>Pedagoģijā pastāv dažādi taksonomiju veidi, piemēram, <b>SOLO</b> (<i>structure of observed learning outcomes</i> / novēroto mācīšanās rezultātu struktūra) <b>taksonomija</b>, ar kuras palīdzību var raksturot virzību no virspusējas uz dziļu mācīšanos. Šī taksonomija ir vērsta uz domāšanas pamatarbībām un izpratnes līmeņiem. Izglītojama: 1. līmenī identificē, nosauc, izpilda vienkāršu darbību par vienu būtisku mācību satura aspektu; 2. līmenī - apvieno, raksturo, uzskaita, pielieto sērijveida prasmes par <u>vairākiem neatkarīgiem</u> būtiskiem mācību satura aspektiem; 3. līmenī - analizē, pielieto, apstrīd, salīdzina, noliek pretstatā, pielieto kritisko domāšanu, paskaidro cēloni, sasaista, pamato, iekļaujot <u>atsevišķus</u> mācību satura aspektus <u>vienotā struktūrā</u>; 4. līmenī - veido, rada, izvirza hipotēzes, uzskatāmi parāda saistības <u>starp</u> mācību satura <u>dažādiem aspektiem</u>, vispārinot tos līdz <u>jaunu likumsakarību</u> formulēšanai.</p> <p>Plaši tiek izmantota arī <b>Blūma taksonomija</b>, kuras pirmā versija tika publicēta 1956. gadā. Lai nodrošinātu Blūma taksonomijas atbilstību 21. gadsimta pedagogiem un izglītojamajiem, tā ir tikusi atjaunota. Blūma taksonomija ir vērsta uz mācīšanu, mācīšanos un vērtēšanu. Blūma taksonomija parasti tiek attēlota tabulā, kuras horizontālā dimensija tiek dēvēta par izziņas procesa* dimensiju, bet vertikālā - ir zināšanu dimensija.</p> <p>Izziņas procesa dimensijas (horizontāli) 1. līmenī izglītojama: iegaumē konkrētu mācību satura aspektu; 2. līmenī - izprot mācību satura aspektu un izskaidro to saviem vārdiem; 3. līmenī - pielieto mācību satura aspektu oriģinālā veidā; 4. līmenī - analizē atsevišķas mācību satura aspekta sastāvdaļas un elementus; 5. līmenī - izvērtē mācību satura aspektu, pārbaudot informāciju; 6. līmenī - radoši pārstrukturē mācību satura aspektu.</p> <p>Zināšanu dimensijas (vertikāli) 1. līmenī izglītojama: apgūst faktu zināšanas (pamatelementi, kas ir jāzina, lai pārzinātu attiecīgo mācību priekšmetu vai risinātu tajā aplūkotās problēmas); 2. līmenī - konceptuālās zināšanas (pamatelementu un lielāku struktūru savstarpējā sasaiste, kas tām ļauj funkcionēt kopveselumā); 3. līmenī - procedurālās zināšanas (kā veikt uzdevumu: metodes, kritēriji, prasmes, paņēmieni); 4. līmenī - metakognitīvās zināšanas (izpratne par savām kognitīvajām spējām) (autoru izveidota, balstoties uz American Psychological Association, 2020, Kīvijs &amp; Čekrūns, 2016; Skujiņa, 2000).</p> <p><b>*Izziņas process</b> ir jebkuras garīgās darbības, kuras tiek uzskatītas par iesaistītām zināšanu iegūšanā, uzglabāšanā, interpretēšanā, pārvaldīšanā, pārveidošanā un izmantošanā. Šie procesi ietver uzmanību, uztveri, mācīšanos un problēmu risināšanu (American Psychological Association, 2020).</p> |
| 150. | tikums                       | <p><b>Tikums</b> ir personībai piemītoša īpašība, kurai ir pozitīvs vērtējums noteiktā sabiedrībā un kura atbilst tās morāles principiem un normām. Audzināšanas procesā būtiskākie izkopjamie tikumi ir: a) atbildība; b) centība; c) drosme; d) godīgums; e) gudrība; f) laipnība; g) līdzcievība; h) mērenība; i) savaldība; j) solidaritāte; k) taisnīgums; l) tolerance (autoru izveidota, balstoties uz Latvijas Vēstnesis, 2016; Skujiņa, 2000).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 151. | uzticamība                   | <p><b>Uzticamība</b> ir īpašība, kas piemīt cilvēkam, citai dzīvai būtnei, ierīcei, dokumentam, idejai u.c., kurai var uzticēties, uz kuru var paļauties (autoru izveidota, balstoties uz Skujiņa, 2000).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 152. | uzticēšanās                  | <p><b>Uzticēšanās</b> ir paļaušanās uz kādu vai kaut ko. Starppersonu attiecībās uzticēšanās attiecas uz pārliecību, ka kāds indivīds vai grupa var paļauties uz citu indivīdu vai grupu; uzticēšanās parāda, cik lielā mērā katra puse uzskata, ka var paļauties uz otras puses solījumiem. Svarīgākais ir nevis citu cilvēku patiesais godīgums, bet gan viņu rīcības paredzamība. Uzticēšanās ir galvenā nobriedušu attiecību ar citiem sastāvdaļa. Izglītības kontekstā uzticēšanās var izpausties kā paļaušanās uz izglītojamajiem un uz to, ka viņi darbu veiks pēc labākas sirdsapziņas, godīgi, saprātīgi u.tml., kā arī paļaušanās uz pedagogiem, izglītības iestādes vadību un citām iesaistītajām pusēm (autoru izveidotajā, balstoties uz American Psychological Association, 2020; Skujiņa, 2000).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 153. | uzvedības un mācību grūtības | <p><b>Mācību un uzvedības grūtības</b> ir daļa no trīs OECD (Organisation for Economical Cooperation and Development / Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija) izdalītajām ar speciālajām vajadzībām saistītajām kategoriju grupām:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|      |                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      |                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>A kategorija - mācīšanās <u>traucējumi</u> (<i>disability</i>), kuriem ir organiska izcelsme saistībā ar maņu, motoriem vai neiroloģiskiem traucējumiem – redzes traucējumi, dzirdes traucējumi, smagi un dziļi garīgi traucējumi un citi traucējumi.</li> <li>B kategorija - mācību un uzvedības <u>grūtības</u> (<i>difficulty</i>), kurām nav organiskas izcelsmes, un kuru izcelsme nav saistīta ar sociālās vides nepietiekamību. Mācību un uzvedības grūtības nav tieši saistītas ar faktoriem, kuri izraisa A un C kategorijas traucējumus un grūtības.</li> <li>C kategorija - <u>kavēkli</u> (<i>disadvantages</i>), kurus nosaka specifiski sociāli ekonomiskie un kultūras apstākļi un/vai mācību valodas nepietiekamas zināšanas (OECD, 2003; Latvijas Universitāte, 2017).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 154. | vadības stils        | <p><b>Vadības stils</b> ir rādītājs, kas raksturo, kā izglītības iestādes vadītājs parasti mijiedarbojas ar pedagogiem, izglītojamajiem, atbalsta personālu, pārējiem darbiniekiem un vecākiem, lai sasniegtu izvirzītos mērķus. Vadības stili ir dažādi atkarībā no tā, cik lielā mērā izglītības iestādes vadītājs kontrolē personālu un dod tam brīvību. Izplatītākie ir trīs vadības stili: a) <b>autoritārais</b> vadības stils, kuram raksturīgas stingras robežas starp vadītāju un personālu, skaidra padotības struktūra, ātra vienpersoniska lēmumu pieņemšana, nekonsultējoties ar personālu u.c.; b) <b>demokrātiskais</b> vadības stils, kuram raksturīga vadītāja sadarbība un konsultēšanās ar personālu, katra darbinieka ieguldījums kopīgo mērķu sasniegšanā un sava nozīmīguma apzināšanās u.c.; c) <b>liberālais</b> vadības stils, kuram raksturīgs personāla iniciatīvas trūkums, vāji attīstīta padotības struktūra, haotiska lēmumu pieņemšana, varas nodošana padotajiem u.c. Izglītības iestādēs: a) ar autoritāro vadības stilu pieņemti lēmumi neveicina to attīstību, bet īsteno vadītāja personīgas intereses vai ambīcijas; b) ar demokrātisko vadības stilu – īstermiņā darba produktivitāte ir zemāka, bet ilgtermiņā iestāde sasniedz augstākus rezultātus; c) ar liberālo vadības stilu - iestādes mērķi tiek sasniegti lēni vai netiek sasniegti vispār (autoru izveidota, balstoties uz Kalvāns, 2011).</p> |
| 155. | vecāki               | <p><b>Vecāki</b> ir personas, kurām ir juridiski noteikts pienākums un tiesības attiecībā uz bērna audzināšanu, drošību, veselību, attīstību un labklājību. Tātad vecāki ir: a) bioloģiskā māte un tēvs; b) audžuvecāki; c) adoptētāji; d) aizbildņi; e) jebkura cita persona, kura īsteno aizgādību (autoru izveidota, balstoties uz Apvienoto Nāciju Organizācija, 2011; Latvijas Vēstnesis, 2020a).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 156. | vērtēšana            | <p><b>Vērtēšana</b> ir process, kura ietvaros tiek iegūta un analizēta informācija, lai atbilstoši attiecīgajiem kritērijiem noteiktu izglītojamā sniegumu vai sasniegto rezultātu. Mācību snieguma vērtēšana: a) ir sistēmiska un regulāra; b) tiek iepriekš izskaidrota izglītojamajiem; c) tiek veikta, izmantojot dažādus vērtēšanas veidus (formatīvā, diagnosticējošā un summatīvā vērtēšana); d) tiek pielāgota ikviena skolēna dažādajām mācīšanās vajadzībām; e) ir virzīta uz izglītojamā individuālo mācību snieguma attīstības dinamiku (autoru izveidota, balstoties uz Latvijas Vēstnesis, 2019; 2018).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 157. | vērtēšanas forma     | <p><b>Vērtēšanas forma</b> ir izglītojamā snieguma izvērtēšanas veids, balstoties uz viņa veikto darbību, kas var būt: a) mutiska, b) rakstiska, c) praktiska, d) kombinēta (autoru izveidota, balstoties uz Valsts izglītības satura centrs, 2019).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 158. | vērtēšanas kārtība   | <p><b>Vērtēšanas kārtība</b> ir izglītības iestādē atbilstoši pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības standartā noteiktajiem vērtēšanas pamatprincipiem izstrādāta izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas sistēma, kurā tiek formulēti vērtēšanas mērķi, vērtēšanas vieta mācību procesā, pārbaudījumu apjoms un skaits, vērtējuma izteikšanas veids, izglītojamo vecāku vai tā likumisko pārstāvju informēšanas kārtība, “nv” (nav vērtējuma) izmantošanas gadījumi. Pedagogi nosaka izglītojamo mācību snieguma vērtēšanas metodiskos paņēmienus, izpildes laiku un vērtēšanas kritērijus, ievērojot mācību jomā noteiktos izglītojamajiem plānotos sasniedzamos rezultātus un izglītības iestādes izstrādāto izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtību. Izglītības programmas apguve katrā klasē jāapliecina ar liecību, kas ietver izglītojamo snieguma vērtējumu katrā mācību priekšmetā mācību gada noslēgumā (autoru izveidota, balstoties uz Latvijas Vēstnesis, 2019; 2018).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 159. | vērtēšanas kritēriji | <p><b>Vērtēšanas kritēriji</b> ir pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības standartā izstrādātie izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas noteikumi 10 ballu skalā 4.–12. klasē un apguves līmeņos 1.–3. klasē atbilstoši izglītojamo: a) iegūto zināšanu apjomam un kvalitātei; b) apgūtajām pamatprasmēm mācību jomā un caurviju prasmēm; c) attīstītajiem ieradumiem un attieksmēm, kas apliecina vērtības un tikumus; d) mācību sasniegumu attīstības dinamikai (autoru izveidota, balstoties uz</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|      |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|      |                                            | Latvijas Vēstnesis, 2019; 2018).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 160. | vērtēšanas metodes un metodiskie paņēmieni | <b>Vērtēšanas metodes un metodiskie paņēmieni</b> ir izglītojamo snieguma izvērtēšanas veidi, kas balstās uz viņu veiktajām aktivitātēm: sarunu, uzdevumu risināšanu, darbu ar tekstu, laboratorijas darbu, eksperimentu, demonstrējumu, vizualizēšanu, eseju, projektu, prezentāciju, diskusiju, efīdi u. tml. Izglītojamo snieguma izvērtēšana tiek īstenota, izmantojot dažādas vērtēšanas metodiskos paņēmienus (autoru izveidota, balstoties uz Valsts izglītības satura centrs, 2019).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 161. | vērtības                                   | <b>Vērtības</b> ir relatīvi stabili morālie, sociālie vai estētiskie priekšstati, pēc kuriem indivīds vai sabiedrība orientējas, nosakot, kas ir labs, vēlams vai būtiski nozīmīgs, un balstoties kuros, cilvēki pieņem lēmumus visās privātās un sabiedriskās dzīves jomās. Izglītības procesā veicināma izglītojamo izpratne, atbildīga attieksme un rīcība, kas atbilst tādām vērtībām kā: dzīvība, cilvēka cieņa, brīvība, ģimene, laulība, darbs, daba, kultūra, latviešu valoda un Latvijas valsts (autoru izveidota, balstoties uz Sīle & Sīlis, 2019; Latvijas Vēstnesis; 2016; OECD, 2019b; American Psychological Association, 2020).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 162. | veselības veicināšanas pasākumi            | <b>Veselības veicināšanas pasākumi</b> ir savstarpēji saistītu un saskaņotu pasākumu komplekss, kas ir vērsts uz izglītojamo, pedagogu un citu izglītības iestādes darbinieku fiziskās un emocionālās veselības nodrošināšanu. Veselības veicināšanas pasākumi ietver: a) konsultācijas; b) informācijas izplatīšanu par veselīgu dzīvesveidu un slimību profilaksi; c) izglītošanu; d) dzīvesveida un ieradumu maiņas veicināšanu, lai pastiprinātu kontroli pār savu veselību un nepieciešamības gadījumos to uzlabotu (autoru izveidota, balstoties uz Kļaviņa-Makrečka, pēc 2015. gada).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 163. | viedierīce                                 | <b>Viedierīce</b> ir elektroniska ierīce (piemēram, viedtālrunis, viedā rokassprādze, viedpulkstenis, planšetdators u.c.) kura: a) atpazīst un saprot kontekstu, uztverot informāciju no apkārtējās vides, izmantojot tādas sensorus kā kamera, mikrofons, globālā pozicionēšanas sistēma (GPS) u.c.; b) spēj veikt autonomus aprēķinus un apstrādāt informāciju; c) var tikt savienota ar jebkura lieluma tīklu datu apmaiņai ar citām ierīcēm, izmantojot vadu vai bezvadu savienojumu; d) mijiedarbojas ar lietotāju, vācot datus no viņa vai sniedzot datus viņam; e) ir pārnēsājama un paņemama līdzi; f) saglāba datus. Šīs ierīces pašas par sevi ne vienmēr ir viedierīces, bet kļūst par tādām, ja tās tiek savienotas (autoru izveidota, balstoties uz Silverio-Fernández et al., 2018; Miller, 2015).                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 164. | vienlīdzība                                | <b>Vienlīdzība</b> ir vienādu tiesību, iespēju un resursu nodrošināšana ikvienam indivīdam. Vienlīdzība uzsver taisnīgumu un vienādas iespējas attiecībā uz piekļuvi sociālajiem labumiem (tīram gaisam un ūdenim, veselības aprūpei un izglītībai u.c.) un pakalpojumiem. Izglītības kontekstā vienlīdzībai ir vairākas izpausmes: a) piekļuves vienlīdzība - varbūtība, ka bērni no dažādām sociālajām grupām nokļūst izglītības sistēmā; b) noturīguma vienlīdzība - varbūtība, ka bērni no dažādām sociālajām grupām paliek izglītības sistēmā līdz noteiktam līmenim, priekšlaicīgu nepārtraucot mācības; c) sasniegumu vienlīdzība - varbūtība, ka bērni no dažādām sociālajām grupām noteiktā izglītības sistēmas posmā iemācīsies vienu un to pašu saturu; d) ilgtermiņa vienlīdzība - varbūtība, ka bērni no dažādām sociālajām grupām pēc izglītības iegūšanas un tās rezultātā dzīvos salīdzinoši līdzvērtīgu dzīvi (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO's International Institute for Educational Planning, 2020; Anti-Defamation League: Fighting Hate for Good, 2020). |
| 165. | zināšanas                                  | <b>Zināšanas</b> ir noteiktu faktu, jēdzienu, ideju un teoriju sistematizēts kopums, kā arī izpratne par to savstarpējo saistību. Zināšanas tiek iegūtas, mācoties un iegūstot pieredzi izglītības iestādē, darbā, pētniecībā un citās dzīves situācijās. Zināšanas ietver sevī būtiskākās atziņas, kuras cilvēce uzkrājusi laika gaitā un kuras paredzēts nodot nākamajām paaudzēm, lai sekmētu viņu izpratni par pasauli, dabu, cilvēkiem un sabiedrību (autoru izveidota, balstoties uz UNESCO IBE, 2013; Council of Europe, 2016; OECD, 2019c).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Kompetences un sasniegumi”<sup>8</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                   | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kvalitātes līmeņa “Labī” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestāde sasniedz savus mācību mērķus. | <p>Izglītības iestāde pilnībā ir sasniegusi vai pārsniegusi savus noteiktos mācību satura apguves rādītājus izglītības programmas noslēgumā.</p> <p>Izglītības iestāde <u>visās, vai gandrīz visās</u> mācību jomās ir noteikusi savu mērķi mācību satura apguves rādītājiem, tajā aprakstot, kādu rezultātu izglītojamie uzrāda izglītības programmas noslēgumā un kā tas tiks izmērīts (piem., matemātikas centralizētajā eksāmenā izglītības iestādes vidējais rādītājs ir virs valsts vidējā rādītāja; 80% 9. klases izglītojamo vidējais vērtējums vēstures eksāmenā ir 6 balles vai augstāks, 2/3 12. klases izglītojamo nokārto izglītības iestādes izstrādāto digitālo prasmju pārbaudījumu).</p> <p>Šie izglītības iestādes noteiktie mērķi mācību satura apguves rādītājiem ir publiski pieejami.</p> | <p>Izglītības iestāde lielā mērā ir sasniegusi savus noteiktos mācību satura apguves rādītājus izglītības programmas noslēgumā.</p> <p>Izglītības iestāde <u>vairāk nekā pusē</u> no mācību jomām ir noteikusi savu mērķi mācību satura apguves rādītājiem, tajā aprakstot, kādu rezultātu izglītojamie uzrāda izglītības programmas noslēgumā un kā tas tiks izmērīts (piem., matemātikas centralizētajā eksāmenā izglītības iestādes vidējais rādītājs ir virs valsts vidējā rādītāja; 80% 9. klases izglītojamo vidējais vērtējums vēstures eksāmenā ir 6 balles vai augstāks, 2/3 12. klases izglītojamo nokārto skolas izstrādāto digitālo prasmju pārbaudījumu).</p> <p>Vismaz daļa no šiem izglītības iestādes noteiktajiem mērķiem mācību satura apguves rādītājiem ir publiski pieejami.</p> | <p>Izglītības iestāde daļēji ir sasniegusi savus noteiktos mācību satura apguves rādītājus izglītības programmas noslēgumā.</p> <p>Izglītības iestāde <u>vismaz vienā</u> no mācību jomām ir noteikusi savu mērķi mācību satura apguves rādītājiem, tajā aprakstot, kādu rezultātu izglītojamie uzrāda izglītības programmas noslēgumā un kā tas tiks izmērīts (piem., matemātikas centralizētajā eksāmenā izglītības iestādes vidējais rādītājs ir virs valsts vidējā rādītāja; 80% 9. klases izglītojamo vidējais vērtējums vēstures eksāmenā ir 6 balles vai augstāks, 2/3 12. klases izglītojamo nokārto skolas izstrādāto digitālo prasmju pārbaudījumu). Sasniegtie rezultāti ir izmērīti daļēji, vai arī tikai daļai no rādītājiem ir precīzi noteikts, kā tos izmērīt.</p> <p>Par esošajiem izglītības iestādes noteiktajiem mācību satura apguves</p> | Izglītojamo vērtējumi, pārbaudes darbu rezultāti, izglītības iestādes izstrādāto vai adaptēto izglītojamo kompetenču un sasniegumu pārbaudījumu rezultāti. |

<sup>8</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | mērķiem pedagogiem ir līdzīga izpratne, taču tie nav zināmi plašākai sabiedrībai.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                             |
| Izglītojamie uzlabo savus mācību rezultātus.                                             | Vairāk nekā pusei izglītojamo ir novērojams progress, salīdzinot viņu iepriekšējā mācību posma noslēguma rezultātus ar šī mācību posma noslēguma rezultātiem ( 1.-3. klase, 4.-6. klase, 7.-9. klase., 10.-12. klase). Šajā 3 gadu posmā izglītības iestādē ir pieaudzis izglītojamo skaits ar augstiem rezultātiem un izglītības iestādei ir dati, kas to parāda.                                                                                                                                  | Vairāk nekā trešdaļai izglītojamo ir novērojams progress, salīdzinot viņu iepriekšējā mācību posma noslēguma rezultātus ar šī mācību posma noslēguma rezultātiem ( 1.-3. klase, 4.-6. klase, 7.-9. klase., 10.-12. klase).                                                                                                                                                                                                                                     | Vairākiem izglītojamajiem ir novērojams progress, salīdzinot viņu iepriekšējā mācību posma noslēguma rezultātus ar šī mācību posma noslēguma rezultātiem ( 1.-3. klase, 4.-6. klase, 7.-9. klase., 10.-12. klase), bet tā nav izglītības iestādē plaši novērojama tendence.                                                                                                                                                                                                                                    | Izglītojamo vērtējumi, pārbaudes darbu rezultāti.                                                           |
| Izglītības iestādē notiek mērķtiecīgs darbs, attīstot izglītojamiem augstus sasniegumus. | Izglītība iestādei vairākus gadus pēc kārtas noteiktajās prioritārajās jomās ir augsti sasniegumi olimpiādēs, konkursos, sacensībās, tai skaitā valsts un/vai starptautiskā mērogā. Izglītības iestādes līmenī šajās jomās ir izstrādāta sistēma, kā izaudzināt nākamos izglītojamos ar augstiem sasniegumiem (paredzēts finansējums, paredzētas papildus nodarbības visa mācību gada garumā, pieeja atbilstošiem resursiem, eksistē process izglītojamo piesaistei un noturēšanai, u.c. elementi). | Izglītības iestādei vairākus gadus pēc kārtas noteiktās prioritārajās jomās ir augsti sasniegumi olimpiādēs, konkursos, sacensībās. Vairāki pedagogi ir ļoti veiksmīgi pastāvīgi attīstījuši izcilību izglītojamajos, taču pietrūkst sistēmiskas pieejas (augstu sasniegumu attīstīšanai paredzēts finansējums, paredzētas papildus nodarbības visa mācību gada garumā, pieeja atbilstošiem resursiem, eksistē process izglītojamo piesaistei un noturēšanai). | Izglītības iestādei pēdējos 3 gados ir bijuši atsevišķi augsti sasniegumi olimpiādēs, konkursos vai sacensībās, taču tie vairāk ir individuālu izglītojamo un pedagogu nopelni, nevis sistēma (augstu sasniegumu attīstīšanai paredzēts finansējums, paredzētas papildus nodarbības visa mācību gada garumā, pieeja atbilstošiem resursiem, eksistē process izglītojamo piesaistei un noturēšanai), kas izglītības iestādē tās definētajos prioritārajos virzienos pastāvīgi attīsta izcilību izglītojamajos . | Rezultāti olimpiādēs, sacensībās, konkursos, izglītojamo īpatsvars, kas piedalās olimpiādēs* <sup>9</sup> . |

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Izglītības turpināšana un nodarbinātība”<sup>10</sup>

<sup>9</sup> \* (atzīmēts ar zvaigznīti) – rādītāju plānots iekļaut izglītības monitoringa sistēmā.

<sup>10</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

| Rezultatīvā<br>rādītāja<br>nosaukums                                                                                                              | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi”<br>apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kvalitātes līmeņa “Labī” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido”<br>apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestāde<br>izzina savu<br>absolventu tālākās<br>gaitas un izmanto<br>šo informāciju, lai<br>izdarītu<br>secinājumus par<br>savu darbu. | Izglītības iestāde ir definējusi<br>precīzus un izmērāmus mērķus<br>saistībā ar absolventu izglītības<br>turpināšanu un nodarbinātību.<br>Izglītības iestāde monitorē<br>absolventu tālākās gaitas vismaz<br>gadu pēc absolvēšanas un izvērtē tās<br>attiecībā pret izvirzītajiem mērķiem.<br>Izglītības iestādei izdodas iegūt<br>informāciju par lielāko daļu pēdējā<br>gada absolventu.<br>Izglītības iestāde proaktīvi meklē<br>atgriezenisko saiti gan no<br>absolventiem, gan absolventu tālākās<br>izglītības iestādēm un darba vietām,<br>lai izdarītu secinājumus par savu<br>darbu. | Izglītības iestāde ir definējusi savus<br>mērķus saistībā ar absolventu<br>izglītības turpināšanu un<br>nodarbinātību. Izglītības iestāde<br>monitorē absolventu tālākās gaitas<br>vismaz gadu pēc absolvēšanas un<br>izvērtē tās attiecībā pret izvirzītajiem<br>mērķiem.<br>Izglītības iestādei izdodas iegūt<br>informāciju par lielāko daļu pēdējā<br>gada absolventu. | Izglītības iestāde ir definējusi savus<br>mērķus saistībā ar absolventu<br>izglītības turpināšanu un<br>nodarbinātību, taču tie ir samērā<br>vispārīgi. Izglītības iestāde monitorē<br>absolventu tālākās gaitas vismaz<br>gadu pēc absolvēšanas un izvērtē tās<br>attiecībā pret izvirzītajiem mērķiem.<br>Izglītības iestādei izdodas iegūt<br>informāciju pusi pēdējā gada<br>absolventu. | Sarunas, intervijas, saziņa ar<br>absolventiem, izglītības iestādēm un<br>darba vietām, anketas, studentu<br>īpatsvars, kuri turpina mācības<br>nākamajā izglītības posmā*, izglītību<br>pametušo īpatsvars vienu gadu pēc<br>izglītības turpināšanas nākamajā<br>izglītības posmā*.                                          |
| Tiek nodrošināta<br>izglītības<br>programmas<br>kvalitāte un<br>nepārtrauktība,<br>īpašu vērību<br>pievēršot pārejas<br>posmiem.                  | Katra jauna izglītības programmas<br>posma sākumā tiek veikta<br>izglītojamo zināšanu un prasmju<br>diagnostika (izglītības iestādes<br>būtiskākajās jomās tā tiek veikta<br>sistēmiski, sadarbojoties visiem<br>jomas pedagogiem), tās rezultāti tiek<br>ņemti vērā, mācību saturu pielāgojot<br>izglītojamo zināšanu un prasmju<br>līmenim. Diagnostikas rezultātus un                                                                                                                                                                                                                      | Katra jauna izglītības programmas<br>posma sākumā tiek veikta<br>izglītojamo zināšanu un prasmju<br>diagnostika, tās rezultāti tiek ņemti<br>vērā, mācību saturu pielāgojot<br>izglītojamo zināšanu un prasmju<br>līmenim. Diagnostikas rezultātus<br>saņem arī iepriekšējā izglītības<br>līmeņa pedagogi.                                                                 | Katra jauna izglītības programmas<br>posma sākumā pedagogi stundās<br>diagnosticē izglītojamo zināšanas un<br>prasmes, bet tā ir individuāla<br>pedagogu iniciatīva, nevis izglītības<br>iestādes līmeņa prakse.<br><br>Diagnostikas rezultāti tiek pārrunāti<br>priekšmetu, jomu un klašu ietvaros,<br>ar klašu audzinātājiem, taču ne                                                      | Diagnosticējošie darbi, pedagogu<br>pašvērtējums, izglītību pametušo<br>īpatsvars no kopējā izglītojamo<br>skaita (*A) <sup>11</sup> , izglītojamie, kuri ir<br>atstāti uz otro gadu tajā pašā klasē<br>(*A), absolventu proporcija<br>(uzņemtie /izglītību ieguvušie<br>izglītojamie)(*A)<br><br>Pedagogu sapulču, metodisko |

<sup>11</sup> (\*A) (atzīmēts ar zvaigznīti un burtu A) – rādītāju plānots iekļaut agrīnās brīdināšanas sistēmā.

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                      | <p>secinājumus izmanto arī iepriekšējā izglītības līmeņa pedagogi, izdarot secinājumus par savu darbu.</p> <p>Izglītības iestādē ir vienota izpratne par to, kā efektīvi tiek īstenota pāreja starp izglītības posmiem (pirmsskola - 1. klase; 3. - 4. klase; 6. - 7. klase; 9.-10. klase), tiek vākti pierādījumi (piem. aptaujas, sarunas) par pārejas īstenošanas kvalitāti.</p>                                          | <p>Izglītības iestāde ir vienota izpratne par to, kā efektīvi tiek organizēta pāreja starp izglītības posmiem (pirmsskola - 1. klase; 3. - 4. klase; 6. - 7. klase; 9.-10. klase).</p>                                                                                                                                                                                                                   | <p>plašāk.</p> <p>Viena priekšmeta un/vai jomas pedagogiem ir vienota izpratne par to, kā tiek organizēta pāreja starp izglītības posmiem (pirmsskola - 1. klase; 6. - 7. klase; 9.-10. klase), taču ir novērojami trūkumi tās īstenošanā.</p>                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>komisiju un/vai jomu sanāksmju protokoli, vecāku sapulču protokoli.</p>                                                                |
| <p>Izglītojamie ir gatavi pieņemt apzinātus lēmumus par izglītības turpināšanu un nodarbinātību.</p> | <p>Izglītojamie jūtas atbalstīti un zinoši, lai veiktu atbilstošas, reālistiskas, apzinātas, savās prasmēs un vēlmēs balstītas izvēles par tālāku mācīšanos vai darbu.</p> <p>Izglītojamie ir informēti par darba un karjeras tendencēm vietējā, valsts un starptautiskā mērogā.</p> <p>Mācību procesā un citās aktivitātēs tiek īstenota plaša sasaiste ar darba vidi un izglītības iespējām <u>visās</u> mācību jomās.</p> | <p>Izglītojamie jūtas atbalstīti un zinoši, lai veiktu atbilstošas, reālistiskas, apzinātas, savās prasmēs un vēlmēs balstītas izvēles par tālāku mācīšanos vai darbu.</p> <p>Izglītojamie ir informēti par darba un karjeras tendencēm vietējā un valsts mērogā.</p> <p>Mācību procesā un citās aktivitātēs tiek īstenota plaša sasaiste ar darba vidi un izglītības iespējām <u>dažādās</u> jomās.</p> | <p>Izglītojamie jūtas atbalstīti un zinoši, lai veiktu atbilstošas, reālistiskas, apzinātas, savās prasmēs un vēlmēs balstītas izvēles par tālāku mācīšanos vai darbu.</p> <p>Izglītojamie ir informēti par darba un karjeras tendencēm vietējā un valsts mērogā.</p> <p>Mācību procesā un citās aktivitātēs tiek īstenota sasaiste ar darba vidi un izglītības iespējām dažādās jomās, taču tas vairāk ir atkarīgs no konkrētu pedagogu aktivitātes, nevis vienotas izglītības iestādes pieejas.</p> | <p>Izglītojamo intervijas, anketas, pedagogu pašvērtējums, mācību procesa analīze, karjeras pasākumi izglītības iestādē un ārpus tās.</p> |



### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Vienlīdzība un iekļaušana”<sup>12</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                                                                             | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kvalitātes līmeņa “Labī” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestāde nodrošina mācību sasniegumu izaugsmi neatkarīgi no izglītojamā socio-ekonomiskā stāvokļa u.c. īpašībām. | Iekļaujoša izglītība un vienlīdzība izglītības iestādē nodrošina mācību sasniegumu izaugsmi visiem izglītojamajiem. Izglītības iestāde ir nodrošinājusi, ka izglītojamo mācību sasniegumu izaugsme nav atkarīga no tā, kāds ir izglītojamā dzimums, dzīvesvieta, ienākumu līmenis ģimenē, etniskā piederība, dzimtā valoda, vecāku izglītība, imigranta statuss, u.c., un izglītības iestādes vadībai ir dati, kas to apliecina. | Iekļaujoša izglītība un vienlīdzība izglītības iestādē nodrošina mācību sasniegumu izaugsmi visiem izglītojamajiem. Izglītības iestāde ar atsevišķiem izņēmumiem ir nodrošinājusi, ka izglītojamo mācību sasniegumu izaugsme nav atkarīga no tā, kāds ir izglītojamā dzimums, dzīvesvieta, ienākumu līmenis ģimenē, etniskā piederība, dzimtā valoda, vecāku izglītība, imigranta statuss, u.c., un izglītības iestādes vadībai ir dati, kas to apstiprina. | Iekļaujoša izglītība un vienlīdzība izglītības iestādē lielākoties nodrošina mācību sasniegumu izaugsmi visiem izglītojamajiem. Izglītības iestāde ir strādājusi pie tā, lai nodrošinātu, ka izglītojamo mācību sasniegumu izaugsme nav atkarīga no tā, kāds ir izglītojamā dzimums, dzīvesvieta, ienākumu līmenis ģimenē, etniskā piederība, dzimtā valoda, vecāku izglītība, imigranta statuss, u.c., taču izglītības iestāde nav ieguldījusi pieejamos resursus, lai attīstītu personāla kompetenci darbā ar izglītojamajiem ar dažādām īpašībām. Izglītības iestādes vadība ir veikusi analīzi par mācību sasniegumu izaugsmi izglītojamajiem no dažādām grupām, taču šie dati nav visaptveroši. | Izglītojamo vērtējumi, pārbaudes darbu rezultāti, rezultātu atšķirības (iepriekšējo kritēriju rezultāti, analizēti daļējumā pa dažādām izglītojamo grupām)*. |
| Izglītības iestādē pret cilvēkiem izturas taisnīgi un vienlīdzīgi.                                                         | Izglītojamie, vecāki un izglītības iestādes darbinieki norāda, ka diskriminācija, ksenofobija vai cita veida neiecietība izglītības iestādē ir                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Izglītojamie, vecāki un izglītības iestādes darbinieki norāda, ka diskriminācija, ksenofobija vai cita veida neiecietība izglītības iestādē ir                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Lielākā daļa izglītojamo, vecāku un izglītības iestādes darbinieku norāda, ka diskriminācija, ksenofobija vai cita veida neiecietība izglītības                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Intervijas, anketas, pedagogu pašvērtējums, stundu vērojumi, rīcības plāns apcelšanas un aizskaršanas gadījumos.                                             |

<sup>12</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>reta parādība. Izglītības iestādē ir izstrādāts rīcības plāns apcelšanas vai aizskaršanas gadījumiem. Izglītības iestādes darbinieki pārzina šo plānu, pamana apcelšanas un aizskaršanas gadījumus un tos nekavējoties risina. Izglītojamie zina, kā rīkoties gadījumos, ja viņiem dara pāri. Izglītības iestādes vadībai ir pierādījumi, kas to apliecina.</p> | <p>reta parādība. Izglītības iestādē ir izstrādāts rīcības plāns apcelšanas vai aizskaršanas gadījumiem. Kļu audzinātāji un pedagogi pārzina šo plānu, pamana apcelšanas un aizskaršanas gadījumus un tos nekavējoties risina. Izglītības iestādes vadībai ir pierādījumi, kas to apliecina, taču tie nav visaptveroši.</p> | <p>iestādē ir reta parādība un situācijā, kad ar to sastopas, izglītības iestādes darbinieki to pamana un risina. Ir bijuši atsevišķi izņēmumi, taču tie nav būtiski ietekmējuši izglītojamo, pedagogu vai vecāku psiholoģisko labklājību.</p> |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Mācīšana un mācīšanās”<sup>13</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                                                                                                                                                             | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kvalitātes līmeņa “Labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pedagogs iedvesmo, virza un atbalsta izglītojamās izaugsme (balstīts uz pedagoga snieguma aprakstu (Valsts izglītības satura centrs, projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā, 2019)). | Lielākā daļa vai visas aprakstītās pedagoga darbības ir novērojamas gandrīz visās mācību stundās un/vai starpbrīžos.<br>Pedagogi pauž pozitīvu attieksmi un patiesu interesi par izglītojamajiem un savu darbu. Pedagogi rīkojas atbilstoši tam, ko sagaida no saviem izglītojamajiem.<br>Pedagogi saskata izglītojamajos potenciālu, rosina darīt labāko, kas ir viņu spēkos, neatkarīgi no iepriekšējās pieredzes, sasniegumiem un spējām.<br>Pedagogi uzņemas iniciatīvu un atbildību virzīt katra izglītojamā izaugsmi, motivē sasniegt lielus mērķus un veicina psiholoģisko labklājību, lai to paveiktu.<br>Pedagogi zina, kā izglītojamie mācās un attīstās fiziski, sociāli, emocionāli un intelektuāli un kas var ierobežot viņu mācīšanos, pielāgo atbilstošus mācīšanās paņēmienus.<br>Pedagogi rosina izglītojamās ieguldīt pūles un uzņemties arvien lielāku | Vidēji vismaz 2/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojamas mācību stundās un/vai starpbrīžos, turklāt izglītības iestādē ir vismaz viens pedagogs, kurš labi veic visas aprakstītās darbības:<br>Pedagogi pauž pozitīvu attieksmi un patiesu interesi par izglītojamajiem un savu darbu. Pedagogi rīkojas atbilstoši tam, ko sagaida no saviem izglītojamajiem.<br>Pedagogi saskata izglītojamajos potenciālu, rosina darīt labāko, kas ir viņu spēkos, neatkarīgi no iepriekšējās pieredzes, sasniegumiem un spējām.<br>Pedagogi uzņemas iniciatīvu un atbildību virzīt katra izglītojamā izaugsmi, motivē sasniegt lielus mērķus un veicina psiholoģisko labklājību, lai to paveiktu.<br>Pedagogi zina, kā izglītojamie mācās un attīstās fiziski, sociāli, emocionāli un intelektuāli un kas var ierobežot viņu mācīšanos, pielāgo atbilstošus mācīšanās paņēmienus. | Vidēji vismaz 1/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojama mācību stundās un/vai starpbrīžos (turklāt nav novērojama pedagoga rīcība, kas kaitē izglītojamajiem).<br>Pedagogi pauž pozitīvu attieksmi un patiesu interesi par izglītojamajiem un savu darbu. Pedagogi rīkojas atbilstoši tam, ko sagaida no saviem izglītojamajiem.<br>Pedagogi saskata izglītojamajos potenciālu, rosina darīt labāko, kas ir viņu spēkos, neatkarīgi no iepriekšējās pieredzes, sasniegumiem un spējām.<br>Pedagogi uzņemas iniciatīvu un atbildību virzīt katra skolēna izaugsmi, motivē sasniegt lielus mērķus un veicina psiholoģisko labklājību, lai to paveiktu.<br>Pedagogi zina, kā izglītojamie mācās un attīstās fiziski, sociāli, emocionāli un intelektuāli un kas var ierobežot viņu mācīšanos, pielāgo atbilstošus mācīšanās paņēmienus.<br>Pedagogi rosina izglītojamās ieguldīt | Stundu vērojumi, pedagoga refleksija un pašvērtējums, izglītojamo darbu piemēri, stundu un tematu plāni, izglītojamo aptaujas par darbību veikšanas biežumu stundās, atgātnes, izglītojamajiem sniegtās atgriezeniskās saites piemēri, uzvedības ieraksti. |

<sup>13</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                 | atbildību par savu mācīšanos, kā arī piedāvā arvien jaunus izaicinājumus un atbalstu, lai izglītojamie ar tiem varētu tikt galā patstāvīgi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Pedagogi rosina izglītojamos ieguldīt pūles un uzņemties arvien lielāku atbildību par savu mācīšanos, kā arī piedāvā arvien jaunus izaicinājumus un atbalstu, lai izglītojamie ar tiem varētu tikt galā patstāvīgi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | pūles un uzņemties arvien lielāku atbildību par savu mācīšanos, kā arī piedāvā arvien jaunus izaicinājumus un atbalstu, lai izglītojamie ar tiem varētu tikt galā patstāvīgi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Pedagogs veido fiziski un emocionāli drošu, attīstošu un iekļaujošu mācību vidi (balstīts uz pedagoga snieguma aprakstu (Valsts izglītības satura centrs, projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā, 2019)). | Lielākā daļa vai visas aprakstītās pedagoga darbības ir novērojamas gandrīz visās mācību stundās un/vai starpbrīžos.<br>Pedagogi ar izglītojamajiem veido pozitīvas, taisnīgas, cieņpilnas un konstruktīvas attiecības, izzinot un ņemot vērā viņu intereses, viedokli un mācīšanās vajadzības.<br>Pedagogi klasē apzināti veido un sistemātiski uztur pozitīvu mācīšanās kultūru, kurā tās dalībnieki novērtē un atbalsta vēlmi izzināt, pūles un grūtību pārvarēšanu, sadarbību un savstarpējo atbalstu, apzinās paveikto un priecājas par sasniegumiem, kļūdas uztver kā iespēju augt, saista savus panākumus ar ieguldīto darbu.<br>Pedagogi pārzina un efektīvi izmanto klasvadības paņēmienus, kas veicina mācīšanos un pozitīvu uzvedību, atbilstošu uzvedību labvēlīgi atbalsta, bet uz uzvedības noteikumu pārkāpumiem reaģē konsekventi un taisnīgi.<br>Pedagogi mērķtiecīgi un efektīvi izmanto visu pieejamo mācību laiku, lai mācībās iesaistītu ikvienu: | Vidēji vismaz 2/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojamas mācību stundās un/vai starpbrīžos, turklāt izglītības iestādē ir vismaz viens pedagogs, kurš labi veic visas aprakstītās darbības.<br>Pedagogi ar izglītojamajiem veido pozitīvas, taisnīgas, cieņpilnas un konstruktīvas attiecības, izzinot un ņemot vērā viņu intereses, viedokli un mācīšanās vajadzības.<br>Pedagogi klasē apzināti veido un sistemātiski uztur pozitīvu mācīšanās kultūru, kurā tās dalībnieki novērtē un atbalsta vēlmi izzināt, pūles un grūtību pārvarēšanu, sadarbību un savstarpējo atbalstu, apzinās paveikto un priecājas par sasniegumiem, kļūdas uztver kā iespēju augt, saista savus panākumus ar ieguldīto darbu.<br>Pedagogi pārzina un efektīvi izmanto klasvadības paņēmienus, kas veicina mācīšanos un pozitīvu uzvedību, atbilstošu uzvedību labvēlīgi atbalsta, bet uz uzvedības noteikumu pārkāpumiem reaģē konsekventi un taisnīgi.<br>Pedagogi mērķtiecīgi un efektīvi | Vidēji vismaz 1/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojama mācību stundās un/vai starpbrīžos (turklāt nav novērojama pedagoga rīcība, kas kaitē izglītojamajiem).<br>Pedagogi ar izglītojamajiem veido pozitīvas, taisnīgas, cieņpilnas un konstruktīvas attiecības, izzinot un ņemot vērā viņu intereses, viedokli un mācīšanās vajadzības.<br>Pedagogi klasē apzināti veido un sistemātiski uztur pozitīvu mācīšanās kultūru, kurā tās dalībnieki novērtē un atbalsta vēlmi izzināt, pūles un grūtību pārvarēšanu, sadarbību un savstarpējo atbalstu, apzinās paveikto un priecājas par sasniegumiem, kļūdas uztver kā iespēju augt, saista savus panākumus ar ieguldīto darbu.<br>Pedagogi pārzina un efektīvi izmanto klasvadības paņēmienus, kas veicina mācīšanos un pozitīvu uzvedību, atbilstošu uzvedību labvēlīgi atbalsta, bet uz uzvedības noteikumu pārkāpumiem reaģē konsekventi un taisnīgi.<br>Pedagogi mērķtiecīgi un efektīvi izmanto visu pieejamo mācību laiku, | Stundu vērojumi, pedagoga refleksija un pašvērtējums, izglītojamo darbu piemēri, stundu un tematu plāni, izglītojamo aptaujas par darbību veikšanas biežumu stundās, atgādnēs, izglītojamajiem sniegtās atgriezeniskās saites piemēri, uzvedības ieraksti. |

|                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                        | izmanto daudzveidīgus mācīšanas paņēmienus un darba organizācijas paņēmienus, to skaitā individuālo, pāru un grupu darbu, kas rosina katru izglītojamo domāt un darīt pašam, organizē mācību procesu tā, lai atbalstu izglītojamie saņemtu gan no pedagoga, gan viens no otra. Pedagogi izvēlas un veido sasniedzamajiem rezultātiem atbilstošu fizisko vidi un tādēļ organizē mācības gan izglītības iestādē, gan ārpus tās, variē ar klases iekārtojumu un izmanto uzskates līdzekļus, atgādnes un citus nepieciešamos resursus, kas veicina izglītojamo patstāvīgu mācīšanos. | izmanto visu pieejamo mācību laiku, lai mācībās iesaistītu ikvienu: izmanto daudzveidīgus mācīšanas paņēmienus un darba organizācijas formas, to skaitā individuālo, pāru un grupu darbu, kas rosina katru izglītojamo domāt un darīt pašam, organizē mācību procesu tā, lai atbalstu izglītojamie saņemtu gan no pedagoga, gan viens no otra. Pedagogi izvēlas un veido sasniedzamajiem rezultātiem atbilstošu fizisko vidi un tādēļ organizē mācības gan izglītības iestādē, gan ārpus tās, variē ar klases iekārtojumu un izmanto uzskates līdzekļus, atgādnes un citus nepieciešamos resursus, kas veicina izglītojamo patstāvīgu mācīšanos. | lai mācībās iesaistītu ikvienu: izmanto daudzveidīgus mācīšanas paņēmienus un darba organizācijas formas, to skaitā individuālo, pāru un grupu darbu, kas rosina katru izglītojamo domāt un darīt pašam, organizē mācību procesu tā, lai atbalstu izglītojamie saņemtu gan no pedagoga, gan viens no otra. Pedagogi izvēlas un veido sasniedzamajiem rezultātiem atbilstošu fizisko vidi un tādēļ organizē mācības gan izglītības iestādē, gan ārpus tās, variē ar klases iekārtojumu un izmanto uzskates līdzekļus, atgādnes un citus nepieciešamos resursus, kas veicina izglītojamo patstāvīgu mācīšanos. |                                                                                                                                                                                                                    |
| Pedagogs izvirza sasniedzamo rezultātu (balstīts uz pedagoga snieguma aprakstu (Valsts izglītības satura centrs, projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā, 2019)). | Lielākā daļa vai visas aprakstītās pedagoga darbības ir novērojamas gandrīz visās mācību stundās un/vai starpbrīžos. Pedagogi plāno mācības, kas virzītas uz izglītojamajam sasniedzamo rezultātu (SR). Pedagogi izvirza izglītojamajam nozīmīgus un kompleksus īstermiņa un ilgtermiņa SR, kas paredz gan konkrētu zināšanu un atsevišķu prasmju apguvi, gan to pārnešanu jaunās situācijās, izvirza SR gan viena priekšmeta ietvaros, gan tādas, kas aptver vairākus priekšmetus/jomas,                                                                                        | Vidēji vismaz 2/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojamas mācību stundās un/vai starpbrīžos, turklāt izglītības iestādē ir vismaz viens pedagogs, kurš labi veic visas aprakstītās darbības. Pedagogi plāno mācības, kas virzītas uz sasniedzamo rezultātu (SR). Pedagogi izvirza izglītojamajiem nozīmīgus un kompleksus īstermiņa un ilgtermiņa SR, kas paredz gan konkrētu zināšanu un atsevišķu prasmju apguvi, gan to pārnešanu jaunās situācijās, izvirza SR gan viena priekšmeta ietvaros, gan tādas,                                                                                                                           | Vidēji vismaz 1/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojama mācību stundās un/vai starpbrīžos, (turklāt nav novērojama pedagoga rīcība, kas kaitē izglītojamajiem). Pedagogi plāno mācības, kas virzītas uz izglītojamajam sasniedzamo rezultātu (SR). Pedagogi izvirza izglītojamajiem nozīmīgus un kompleksus īstermiņa un ilgtermiņa SR, kas paredz gan konkrētu zināšanu un atsevišķu prasmju apguvi, gan to pārnešanu jaunās situācijās, izvirza SR gan viena priekšmeta ietvaros, gan tādas,                                                                                                    | Stundu vērojumi, pedagoga refleksija un pašvērtējums, izglītojamo darbu piemēri, stundu un tematu plāni (iekļaujot sasniedzamos rezultātus), izglītojamo aptaujas par darbību veikšanas biežumu stundās, atgādnes. |

|                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                             | <p>kā arī rūpējas, lai SR ietvertu caurviju prasmju attīstību un paredzētu saskaņoti lietot zināšanas, prasmes un attieksmes.</p> <p>Pedagogi iesaista izglītojamos SR izvirzīšanā un skaidro to nozīmi, organizē mācību darbu, kurā izglītojamajiem rodas izpratne par to, ko viņi iemācīsies, veicot uzdevumu, kā uzdevums palīdzēs sasniegt mērķi un kāds ir labs sniegums.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>kas aptver vairākus priekšmetus/jomas, kā arī rūpējas, lai SR ietvertu caurviju prasmju attīstību un paredzētu saskaņoti lietot zināšanas, prasmes un attieksmes.</p> <p>Pedagogi iesaista izglītojamos SR izvirzīšanā un skaidro to nozīmi, organizē mācību darbu, kurā izglītojamajiem rodas izpratne par to, ko viņi iemācīsies, veicot uzdevumu, kā uzdevums palīdzēs sasniegt mērķi un kāds ir labs sniegums.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>kas aptver vairākus priekšmetus/jomas, kā arī rūpējas, lai SR ietvertu caurviju prasmju attīstību un paredzētu saskaņoti lietot zināšanas, prasmes un attieksmes.</p> <p>Pedagogi iesaista izglītojamos SR izvirzīšanā un skaidro to nozīmi, organizē mācību darbu, kurā izglītojamajiem rodas izpratne par to, ko viņi iemācīsies, veicot uzdevumu, kā uzdevums palīdzēs sasniegt mērķi un kāds ir labs sniegums.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                    |
| <p>Pedagogs piedāvā jēgpilnus uzdevumus (balstīts uz pedagoga snieguma aprakstu (Valsts izglītības satura centrs, projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā, 2019)).</p> | <p>Lielākā daļa vai visas aprakstītās Pedagoga darbības ir novērojamas gandrīz visās mācību stundās un/vai starpbrīžos.</p> <p>Pedagogi plāno un īsteno mācību nodarbības, kurās izglītojamajiem ir saprotams SR, iespēja jauno informāciju saistīt ar iepriekšējām zināšanām, ar mērķtiecīgu pedagoga atbalstu veidot dziļu izpratni par mācību saturu, pašiem praktiski darbojoties un izmantojot jaunās zināšanas un prasmes daudzveidīgās situācijās.</p> <p>Pedagogi sagatavo un mērķtiecīgi izvēlas SR sasniegšanai piemērotus uzdevumus, kuros patstāvīgi jādomā un jādarbojas augstākajos izziņas līmeņos, ar modeļu un piemēru palīdzību pašiem atklājot likumsakarības.</p> <p>Pedagogi piedāvā izaicinājumus,</p> | <p>Vidēji vismaz 2/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojamas mācību stundās un/vai starpbrīžos, turklāt izglītības iestāde ir vismaz viens pedagogs, kurš labi veic visas aprakstītās darbības.</p> <p>Pedagogi plāno un īsteno mācību nodarbības, kurās izglītojamajiem ir saprotams SR, iespēja jauno informāciju saistīt ar iepriekšējām zināšanām, ar mērķtiecīgu pedagoga atbalstu veidot dziļu izpratni par mācību saturu, pašiem praktiski darbojoties un izmantojot jaunās zināšanas un prasmes daudzveidīgās situācijās.</p> <p>Pedagogi sagatavo un mērķtiecīgi izvēlas SR sasniegšanai piemērotus uzdevumus, kuros patstāvīgi jādomā un jādarbojas augstākajos izziņas līmeņos, ar modeļu un piemēru palīdzību pašiem atklājot</p> | <p>Vidēji vismaz 1/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojama mācību stundās un/vai starpbrīžos, (turklāt nav novērojama pedagoga rīcība, kas kaitē izglītojamajiem):</p> <p>Pedagogi plāno un īsteno mācību nodarbības, kurās izglītojamajiem ir saprotams SR, iespēja jauno informāciju saistīt ar iepriekšējām zināšanām, ar mērķtiecīgu pedagoga atbalstu veidot dziļu izpratni par mācību saturu, pašiem praktiski darbojoties un izmantojot jaunās zināšanas un prasmes daudzveidīgās situācijās.</p> <p>Pedagogi sagatavo un mērķtiecīgi izvēlas SR sasniegšanai piemērotus uzdevumus, kuros patstāvīgi jādomā un jādarbojas augstākajos izziņas līmeņos, ar modeļu un piemēru palīdzību pašiem atklājot likumsakarības.</p> | <p>Stundu vērojumi, pedagoga refleksija un pašvērtējums, izglītojamo darbu piemēri, uzdevumu piemēri un to mērķi, stundu un tematu plāni, izglītojamo aptaujas par darbību veikšanas biežumu stundās, atgādes.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>kuros jāizmanto gan vienas, gan vairāku mācību jomu vai mācību priekšmetu zināšanas un prasmes. Pedagogi māca izglītojamajiem konkrētai situācijai atbilstošas stratēģijas, piedāvājot atbalstu, piemēram, paraugus, modeļus, piemērus, procesa aprakstus, snieguma līmeņu aprakstus. Pedagogi ievieš un nostiprina tādu mācīšanās procesu, kurā izglītojamie tos mērķtiecīgi izmanto, pēc nepieciešamības papildina un pielāgo savām vajadzībām, pakāpeniski veidojot patstāvīgas mācīšanās ieradumus.</p> <p>Pedagogi organizē mācību procesu tā, lai izglītojamie risinātu reālās dzīves problēmas arvien pieaugošā grūtības pakāpē, izaicinātu esošo situāciju, lai saskatītu pasaulē iespējas veidot pievienoto vērtību un to arī darītu, kā arī savas ikdienas darbības saistītu ar plašāku kontekstu un rūpēs par savu kopienu, sabiedrību, pasauli rīkotos atbildīgi un saskaņā ar savām vērtībām.</p> <p>Pedagogi rūpējas, lai izglītojamie kritiski izvērtētu dažādu informāciju un pieņemtu izsvērtus lēmumus, kā arī ieklausītos atšķirīgos viedokļos un efektīvi sadarbotos, ievērojot gan savas, gan citu vajadzības.</p> | <p>likumsakarības.</p> <p>Pedagogi piedāvā izaicinājumus, kuros jāizmanto gan vienas, gan vairāku mācību jomu vai mācību priekšmetu zināšanas un prasmes. Pedagogi māca izglītojamajiem konkrētai situācijai atbilstošas stratēģijas, piedāvājot atbalstu, piemēram, paraugus, modeļus, piemērus, procesa aprakstus, snieguma līmeņu aprakstus. Pedagogi ievieš un nostiprina tādu mācīšanās procesu, kurā izglītojamie tos mērķtiecīgi izmanto, pēc nepieciešamības papildina un pielāgo savām vajadzībām, pakāpeniski veidojot patstāvīgas mācīšanās ieradumus.</p> <p>Pedagogi organizē mācību procesu tā, lai izglītojamie risinātu reālās dzīves problēmas arvien pieaugošā grūtības pakāpē, izaicinātu esošo situāciju, lai saskatītu pasaulē iespējas veidot pievienoto vērtību un to arī darītu, kā arī savas ikdienas darbības saistītu ar plašāku kontekstu un rūpēs par savu kopienu, sabiedrību, pasauli rīkotos atbildīgi un saskaņā ar savām vērtībām.</p> <p>Pedagogi rūpējas, lai izglītojamie kritiski izvērtētu dažādu informāciju un pieņemtu izsvērtus lēmumus, kā arī ieklausītos atšķirīgos viedokļos un efektīvi sadarbotos, ievērojot gan savas, gan citu vajadzības.</p> | <p>Pedagogi piedāvā izaicinājumus, kuros jāizmanto gan vienas, gan vairāku mācību jomu vai mācību priekšmetu zināšanas un prasmes. Pedagogi māca izglītojamajiem konkrētai situācijai atbilstošas stratēģijas, piedāvājot atbalstu, piemēram, paraugus, modeļus, piemērus, procesa aprakstus, snieguma līmeņu aprakstus. Pedagogi ievieš un nostiprina tādu mācīšanās procesu, kurā izglītojamie tos mērķtiecīgi izmanto, pēc nepieciešamības papildina un pielāgo savām vajadzībām, pakāpeniski veidojot patstāvīgas mācīšanās ieradumus.</p> <p>Pedagogi organizē mācību procesu tā, lai izglītojamie risinātu reālās dzīves problēmas arvien pieaugošā grūtības pakāpē, izaicinātu esošo situāciju, lai saskatītu pasaulē iespējas veidot pievienoto vērtību un to arī darītu, kā arī savas ikdienas darbības saistītu ar plašāku kontekstu un rūpēs par savu kopienu, sabiedrību, pasauli rīkotos atbildīgi un saskaņā ar savām vērtībām.</p> <p>Pedagogi rūpējas, lai skolēni kritiski izvērtētu dažādu informāciju un pieņemtu izsvērtus lēmumus, kā arī ieklausītos atšķirīgos viedokļos un efektīvi sadarbotos, ievērojot gan savas, gan citu vajadzības.</p> |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Pedagogs sniedz attīstošu atgriezenisko saiti (balstīts uz pedagoga snieguma aprakstu (Valsts izglītības satura centrs, projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā, 2019)).</p> | <p>Lielākā daļa vai visas aprakstītās pedagoga darbības ir novērojamas gandrīz visās mācību stundās un/vai starpbrīžos.</p> <p>Pedagogi rūpējas, lai izglītojamo darbu vērtēšana vienmēr būtu taisnīga, saprotama un tā veicinātu izglītojamo mācīšanos.</p> <p>Pedagogi mērķtiecīgi plāno, izvēlas un veido uzticamus, mācību jomai un vērtēšanas mērķim atbilstošus vērtēšanas rīkus.</p> <p>Pedagogi formulē skaidrus un SR atbilstošus kritērijus izglītojamo snieguma vērtēšanai. Kompleksa snieguma izvērtēšanai veido snieguma līmeņu aprakstus. Pedagogi regulāri nodrošina izglītojamajiem konkrētu, izmantojamu, laikus iegūstamu un cieņpilnu atgriezenisko saiti par sniegumu (gan procesu, gan rezultātu). Pedagogi informē izglītojamos par viņu darba vērtēšanas kritērijiem pirms snieguma demonstrēšanas un nodrošina izglītojamo izpratni par vērtēšanu. Pedagogi iesaista izglītojamos viņu izaugsmes pārraudzīšanā un snieguma izvērtēšanā un piedāvā atbilstošas iespējas sniegumu uzlabot.</p> | <p>Vidēji vismaz 2/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojamas mācību stundās un/vai starpbrīžos, turklāt izglītības iestāde ir vismaz viens pedagogs, kurš labi veic visas aprakstītās darbības.</p> <p>Pedagogi rūpējas, lai izglītojamo darbu vērtēšana vienmēr būtu taisnīga, saprotama un tā veicinātu izglītojamo mācīšanos.</p> <p>Pedagogi mērķtiecīgi plāno, izvēlas un veido uzticamus, mācību jomai un mācību priekšmetam, izglītojamo SR un vērtēšanas mērķim atbilstošus vērtēšanas rīkus.</p> <p>Pedagogi formulē skaidrus un SR atbilstošus kritērijus izglītojamo snieguma vērtēšanai. Kompleksa snieguma izvērtēšanai veido snieguma līmeņu aprakstus.</p> <p>Pedagogi regulāri nodrošina izglītojamajiem konkrētu, izmantojamu, laikus iegūstamu un cieņpilnu atgriezenisko saiti par sniegumu (gan procesu, gan rezultātu). Pedagogi informē izglītojamos par viņu darba vērtēšanas kritērijiem pirms snieguma demonstrēšanas un nodrošina izglītojamo izpratni par vērtēšanu. Pedagogi iesaista izglītojamos viņu izaugsmes pārraudzīšanā un snieguma izvērtēšanā un piedāvā atbilstošas</p> | <p>Vidēji vismaz 1/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojama mācību stundās un/vai starpbrīžos, (turklāt nav novērojama pedagoga rīcība, kas kaitē izglītojamajiem).</p> <p>Pedagogi rūpējas, lai izglītojamo darbu vērtēšana vienmēr būtu taisnīga, saprotama un tā veicinātu izglītojamo mācīšanos.</p> <p>Pedagogi mērķtiecīgi plāno, izvēlas un veido uzticamus, mācību jomai un mācību priekšmetam, izglītojamo SR un vērtēšanas mērķim atbilstošus vērtēšanas rīkus.</p> <p>Pedagogi formulē skaidrus un SR atbilstošus kritērijus izglītojamo snieguma vērtēšanai. Kompleksa snieguma izvērtēšanai veido snieguma līmeņu aprakstus.</p> <p>Pedagogi regulāri nodrošina izglītojamajiem konkrētu, izmantojamu, laikus iegūstamu un cieņpilnu atgriezenisko saiti par sniegumu (gan procesu, gan rezultātu). Pedagogi informē izglītojamos par viņu darba vērtēšanas kritērijiem pirms snieguma demonstrēšanas un nodrošina izglītojamo izpratni par vērtēšanu. Pedagogi iesaista izglītojamos viņu izaugsmes pārraudzīšanā un snieguma izvērtēšanā un piedāvā atbilstošas iespējas sniegumu uzlabot.</p> | <p>Stundu vērojumi, pedagoga refleksija un pašvērtējums, izglītojamo darbu piemēri, stundu un tematu plāni, izglītojamo aptaujas par darbību veikšanas biežumu stundās, atgādnēs, izglītojamajiem sniegtās atgriezeniskās saites piemēri.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | iespējas sniegumu uzlabot.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>Pedagogs rosina domāt par mācīšanos (balstīts uz pedagoga snieguma aprakstu (Valsts izglītības satura centrs, projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā, 2019)).</p> | <p>Lielākā daļa vai visas aprakstītās pedagoga darbības ir novērojamas gandrīz visās mācību stundās un/vai starpbrīžos.</p> <p>Pedagogi regulāri rosina izglītojamos domāt par savu mācīšanos - reflektēt par savu domāšanu, analizēt savas domāšanas procesus un izvērtēt izmantotās stratēģijas. Pedagogi modelē savas domāšanas gaitu un atklāj to izglītojamajiem.</p> <p>Pedagogi organizē mācību procesu tā, lai izglītojamajiem būtu iespēja pašiem plānot, uzraudzīt un izvērtēt savu mācīšanās procesu.</p> <p>Pedagogi rosina izglītojamos izvirzīt personiskos izaugsmes mērķus, plānot savu darbu mērķu sasniegšanai un sekot savai izaugsmei, izzināt savas stiprās un vājās puses, meklēt iespējas un veidus, kā attīstīt savu domāšanu.</p> <p>Pedagogi atbalsta un sekmē domāšanas kultūras attīstību gan stundās, gan ārpus tām: regulāri uzdod jautājumus, uz kuriem nav vienas pareizās atbildes, atvēl laiku domāšanai un izsvērtām atbildēm, atbalsta neierastus skatījumus.</p> | <p>Vidēji vismaz 2/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojamas mācību stundās un/vai starpbrīžos, turklāt izglītības iestādē ir vismaz viens pedagogs, kurš labi veic visas aprakstītās darbības.</p> <p>Pedagogi regulāri rosina izglītojamos domāt par savu mācīšanos - reflektēt par savu domāšanu, analizēt savas domāšanas procesus un izvērtēt izmantotās stratēģijas. Pedagogi modelē savas domāšanas gaitu un atklāj to izglītojamajiem.</p> <p>Pedagogi organizē mācību procesu tā, lai izglītojamajiem būtu iespēja pašiem plānot, uzraudzīt un izvērtēt savu mācīšanās procesu.</p> <p>Pedagogi rosina izglītojamos izvirzīt personiskos izaugsmes mērķus, plānot savu darbu mērķu sasniegšanai un sekot savai izaugsmei, izzināt savas stiprās un vājās puses, meklēt iespējas un veidus, kā attīstīt savu domāšanu.</p> <p>Pedagogi atbalsta un sekmē domāšanas kultūras attīstību gan stundās, gan ārpus tām: regulāri uzdod jautājumus, uz kuriem nav vienas pareizās atbildes, atvēl laiku domāšanai un izsvērtām atbildēm, atbalsta neierastus skatījumus.</p> | <p>Vidēji vismaz 1/3 no aprakstītajām pedagoga darbībām ir novērojama mācību stundās un/vai starpbrīžos, (turklāt nav novērojama pedagoga rīcība, kas kaitē izglītojamajiem): Pedagogi regulāri rosina izglītojamos domāt par savu mācīšanos - reflektēt par savu domāšanu, analizēt savas domāšanas procesus un izvērtēt izmantotās stratēģijas. Pedagogi modelē savas domāšanas gaitu un atklāj to izglītojamajiem.</p> <p>Pedagogi organizē mācību procesu tā, lai izglītojamajiem būtu iespēja pašiem plānot, uzraudzīt un izvērtēt savu mācīšanās procesu.</p> <p>Pedagogi rosina izglītojamos izvirzīt personiskos izaugsmes mērķus, plānot savu darbu mērķu sasniegšanai un sekot savai izaugsmei, izzināt savas stiprās un vājās puses, meklēt iespējas un veidus, kā attīstīt savu domāšanu.</p> <p>Pedagogi atbalsta un sekmē domāšanas kultūras attīstību gan stundās, gan ārpus tām: regulāri uzdod jautājumus, uz kuriem nav vienas pareizās atbildes, atvēl laiku domāšanai un izsvērtām atbildēm, atbalsta neierastus skatījumus.</p> | <p>Stundu vērojumi, pedagoga refleksija un pašvērtējums, izglītojamo darbu piemēri, stundu un tematu plāni, izglītojamo aptaujas par darbību veikšanas biežumu stundās, atgādnēs, izglītojamo pašvērtējums, izglītojamo izpētes mapes.</p> |
| Izglītības iestādē ir                                                                                                                                                                      | Izglītības iestādē ir izstrādāta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Izglītības iestādē ir izstrādāta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Izglītības iestādē ir izstrādāta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Stundu vērojumi, pedagoga refleksija                                                                                                                                                                                                       |

|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>skaidra vērtēšanas kārtība.</p> | <p>vērtēšanas kārtība. Tajā noteikts, cik bieži un ar kādām vērtēšanas metodēm tiek vērtēti izglītojamo sasniegumi, kā, cik reižu un kādā termiņā izglītojamie var uzlabot mācību sasniegumus, kādā sistēmā, kā vērtējumi tiek apkopoti un analizēti, kā un kādā formā izglītojamie un vecāki tiek informēti par vērtējumiem.</p> <p>Visi Pedagogi vērtēšanas kārtību ievēro, izprot to vienādi un pielieto līdzīgi visās klasēs.</p> <p>Izglītojamajiem un vecākiem vērtēšanas kārtība un komunikācija par vērtējumiem ir skaidra un saprotama, lielākā daļa vecāku ir apmierināti ar tās īstenošanu.</p> <p>Izglītības iestādē vairākiem vērtēšanas metodiskajiem paņēmieniem (piem. argumentētai esejai, prezentācijai, eksperimentam) un caurviju prasmēm ir izstrādāti un tiek pielietoti vienoti vērtēšanas kritēriji, lai veicinātu un sekotu līdz skolēnu izpratnes un prasmju attīstībai ilgtermiņā.</p> <p>Izglītības iestādes vadība sistemātiski pārbauda, lai vērtēšanas kārtība tiktu ievērota ikdienā un pedagogi, izglītojamie un vecāki to izprastu un interpretētu līdzīgi. Izglītības iestādes</p> | <p>vērtēšanas kārtība, taču atsevišķi aspekti tajā nav pietiekami precīzi definēti vai arī netiek pilnībā īstenoti praksē. Vērtēšanas kārtībā noteikts, cik bieži, ar kādām vērtēšanas metodēm tiek vērtēti izglītojamo sasniegumi, kā, cik reižu un kādā termiņā izglītojamie var uzlabot mācību sasniegumus, kādā sistēmā, kā vērtējumi tiek apkopoti un analizēti, kā un kādā formā izglītojamie un vecāki tiek informēti par vērtējumiem.</p> <p>Visi pedagogi vērtēšanas kārtību ievēro, taču pastāv atšķirības, kā dažādi pedagogi vērtēšanas kārtību izprot un pielieto visās klasēs. Izglītojamajiem un vecākiem vērtēšanas kārtība ir pieejama, lielākā daļa izglītojamo un vecāku atzīst, ka tās īstenošana viņiem ir skaidra un saprotama. Vismaz puse izglītojamo un vecāku ir apmierināti ar vērtēšanas kārtību un komunikāciju par vērtējumiem.</p> <p>Izglītības iestādes vadība sistemātiski pārbauda, lai vērtēšanas kārtība tiktu ievērota ikdienā un pedagogi, izglītojamie un vecāki to izprastu un interpretētu līdzīgi, taču izglītības iestādes vadībai nav datu, kas apliecinā, cik lielā mērā vērtēšana realitātē atbilst vērtēšanas kārtībai.</p> | <p>vērtēšanas kārtība, taču atsevišķi aspekti tajā nav pietiekami precīzi definēti vai arī netiek pilnībā īstenoti praksē.</p> <p>Visi pedagogi nodrošina godīgu, regulāru, priekšmeta saturam un izglītības programmai atbilstošu vērtēšanu. Lielākā daļa pedagogu vērtēšanas kārtību ikdienā ievēro pilnībā, pastāv atšķirības, kā dažādi pedagogi vērtēšanas kārtību izprot un pielieto visās klasēs. Izņēmumiem nav būtiska negatīva ietekme uz izglītojamo mācīšanos, vērtējumi netiek izmantoti, lai sodītu vai diskriminētu izglītojamus. Izglītojamajiem un vecākiem vērtēšanas kārtība ir pieejama, vismaz puse izglītojamo un vecāku atzīst, ka tās īstenošana viņiem ir skaidra un saprotama.</p> <p>Izglītības iestādes vadība pārbauda, lai vērtēšanas kārtība tiktu ievērota. Šī pārbaudzība nodrošina vērtēšanas būtiskāko elementu īstenošanu, taču ne visas vērtēšanas kārtības sistemātisku īstenošanu pilnībā.</p> | <p>un pašvērtējums, izglītojamo darbu piemēri, stundu un tematu plāni, izglītojamo aptaujas par darbību veikšanas biežumu stundās, atgādnēs, vecāku aptaujas, ieraksti e-klasē.</p> |
|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                  | <p>vadībai ir dati, kas apliecina, cik lielā mērā vērtēšana realitātē atbilst vērtēšanas kārtībai.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                               |
| <p>Pedagogi plāno un stundās īsteno diferenciaciju.</p>                                                                                          | <p>Pedagogi mērķtiecīgi un efektīvi izmanto dažādas metodes un pieejas, lai nodrošinātu diferenciaciju visiem vai gandrīz visiem izglītojamajiem. Diferenciacija ir daļa no ikdienas mācību procesa, tajā tiek ņemtas vērā izglītojamo iepriekšējās zināšanas un prasmes un tās ietvaros tiek pielāgoti visi izmantotie uzdevumi, aktivitātes un resursi, lai efektīvi īstenotu katra izglītojamā tempam un izaugsmei atbilstošu diferenciaciju.</p> <p>Lielākajā daļā stundu plānu var redzēt ieplānotu diferenciaciju. Izglītības iestādes vadībai ir pierādījumi tam, ka izglītības iestādē stundās sistēmiski tiek īstenota diferenciacija.</p> | <p>Klases līmenī pedagogi mērķtiecīgi izmanto dažādas metodes un pieejas, lai nodrošinātu diferenciaciju visiem izglītojamiem, taču diferenciacija visās stundās neaptver visus izglītojamos, kuriem tā būtu nepieciešama. Diferenciacija ir daļa no ikdienas mācību procesa, tajā tiek ņemtas vērā izglītojamo iepriekšējās zināšanas un prasmes un tās ietvaros tiek izmantoti visi pieejamie uzdevumi, aktivitātes un resursi.</p> <p>Visi izglītības iestādes pedagogi prot īstenot diferenciaciju klasē un izglītības iestādes vadība, vērojot stundas, par to ir pārliecinājusies.</p> | <p>Klases līmenī vairāk nekā puse pedagogu mērķtiecīgi izmanto dažādas metodes un pieejas, lai nodrošinātu diferenciaciju visiem izglītojamiem, taču diferenciacija visās stundās neaptver visus izglītojamos, kuriem tā būtu nepieciešama. Diferenciacija ir regulāra mācību procesa sastāvdaļa, taču vairākās stundās var novērot, ka izglītojamajiem diferencēts mācību process vēl nav ierasts, vairākiem izglītojamajiem nav skaidrs, kas viņiem ir jādara situācijās, kad visiem izglītojamajiem nav vienādi uzdevumi vai identisks process.</p> | <p>Stundu vērojumi, izglītojamo aptaujas par darbību veikšanas biežumu stundās, stundu plāni, uzdevumu piemēri, atgādnēs.</p> |
| <p>Pedagogi izglītojamo mācīšanās atbalstam sadarbojas ar vecākiem (balstīts uz pedagoga snieguma aprakstu (Valsts izglītības satura centrs,</p> | <p>Skolotāji veido pozitīvas, sadarbībā balstītas attiecības ar vecākiem, lai uzlabotu viņu bērnu mācīšanos un psiholoģisko labklājību. Pedagogi rada iespējas vecākiem atbalstīt savu bērnu mācīšanos: saprotami, cieņpilni un regulāri komunicē ar vecākiem par viņu bērnu progresu un min konkrētus ieteikumus, kā viņi savus bērnus var atbalstīt. Visi vai</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Pedagogi veido pozitīvas, sadarbībā balstītas attiecības ar vecākiem, lai uzlabotu viņu bērnu mācīšanos un psiholoģisko labklājību. Pedagogi rada iespējas vecākiem atbalstīt savu bērnu mācīšanos: saprotami, cieņpilni un regulāri komunicē ar vecākiem par viņu bērnu progresu un min konkrētus ieteikumus, kā viņi savus bērnus var atbalstīt. Mācību</p>                                                                                                                                                                                                                             | <p>Pedagogi veido pozitīvas, sadarbībā balstītas attiecības ar vecākiem, lai uzlabotu viņu bērnu mācīšanos un psiholoģisko labklājību. Pedagogi rada iespējas vecākiem atbalstīt savu bērnu mācīšanos: saprotami, cieņpilni un regulāri komunicē ar vecākiem par viņu bērnu progresu un min konkrētus ieteikumus, kā viņi savus bērnus var atbalstīt. Mācību</p>                                                                                                                                                                                       | <p>Pedagogu un vecāku aptaujas, sarunas, intervijas, sarakste ar vecākiem.</p>                                                |

|                                                                       |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                          |  |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā, 2019)). | gandrīz visi mācību priekšmetu pedagogi mācību gada laikā ir komunicējuši ar vecākiem par viņu bērnu progresu, norādot katra bērna individuālo progresu un sniedzot individuālus ieteikumus. | priekšmetu pedagogi mācību gada laikā ir vairākkārt komunicējuši ar vecākiem, taču komunikācija ir vienveidīga, norādot vispārīgus sasniegtos rezultātus un kā vecāki bērnus var atbalstīt, nevis norādot katra bērna individuālo progresu un sniedzot individuālus ieteikumus. | priekšmetu pedagogu komunikācija pārsvarā ir reaktīva, tā norisinās situācijās, ja vecāks uzrunā pedagogu vecāku dienās vai individuāli. |  |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērija “Mācīšana un mācīšanās” apakštēmai “Atbalsts izglītojamiem”<sup>14</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                                                                                                                                             | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Kvalitātes līmeņa “Labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestādē ir pārlicība, ka ikviens izglītojamais paša spēkiem vai ar atbalstu, var apgūt izglītības programmu un īstenot savu potenciālu, visi ir līdzatbildīgi, lai to veicinātu | Visiem izglītības iestādes darbiniekiem ir pārlicība, ka, viņiem kopīgi sadarbojoties, katram šīs izglītības iestādes izglītojamajam ir jāpalīdz apgūt izglītības programmu un īstenot savu potenciālu. Izglītības iestādes darbinieki izprot, ka katram izglītojamajam var būt nepieciešams personalizēts atbalsts. Šī pārlicība atspoguļojas pedagoga rīcībā, viņam izprotot, ko katrs izglītojamais spēj paveikt, ko vēl nespēj un kāda līmeņa izaicinājumi un atbalsts izglītojamajiem ir nepieciešams.<br><br>Visi vai gandrīz visi pedagogi un atbalsta personāls apzinās savu līdzatbildību atbalsta sniegšanā | Gandrīz visiem izglītības iestādes darbiniekiem ir pārlicība, ka, viņiem kopīgi sadarbojoties, katram šīs izglītības iestādes izglītojamajam ir jāpalīdz apgūt izglītības programmu un īstenot savu potenciālu. Izglītības iestādes darbinieki izprot, ka katram izglītojamajam var būt nepieciešams personalizēts atbalsts, taču lielākoties tas tiek attiecināts uz izglītojamajiem ar izteiktām mācību grūtībām, vai izteikti ātru mācību rezultātu sasniegšanu. Pedagogi zina, ko katrs no šiem izglītojamajiem spēj paveikt, ko vēl nespēj un kāda līmeņa izaicinājumi un atbalsts izglītojamajiem ir nepieciešams. | Izglītības iestādes vadībai ir vīzija, ka katram šīs izglītības iestādes izglītojamajam ir jāpalīdz apgūt izglītības programmu un īstenot savu potenciālu, tomēr šī vīzija nav vēl iedzīvināta pārējā izglītības iestādes struktūrā - starp pedagogiem, izglītojamajiem, vecākiem, u.c. iesaistītajiem. Pedagogiem vēl ir atšķirīga izpratne par to, kāds sniegums izglītības iestādē tiek sagaidīts no izglītojamajiem (piem. , kā rīkoties, ja izglītojamais nav apguvis kādu prasmi, sasniedzis mācību rezultātu, vai strādāt ar izglītojamo, lai to apgūtu, vai atstāt apgūtajā līmenī). Dažādas iesaistītās | Pedagogu, izglītojamo, vecāku aptaujas par izglītības iestādes darbinieku pārlicību un līdzatbildību, konstatējot un sniedzot izglītojamajiem nepieciešamo atbalstu. Stundu vērojumi par to, cik lielā mērā pedagogs individuāli virza izglītojamos uz mācību mērķu sasniegšanu, kāda ir pedagoga attieksme, atbalstot izglītojamos mācībās. |

<sup>14</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                | <p>izglītojamajiem un var minēt vairākus konkrētus piemērus, kā to ir īstenojuši pēdējā mēneša laikā (piem., pamanot un ziņojot par izglītojamajiem, kuriem varētu būt nepieciešams personalizēts atbalsts; meklējot palīdzību no atbalsta personāla, ja tā ir nepieciešama, lai izglītojamie apgūtu nepieciešamās zināšanas, prasmes un tikumus; meklējot veidus, kā labāk atbalstīt savus izglītojamās mācību procesā, tai skaitā veicot diferenciaciju, individualizāciju un personalizāciju).</p> <p>Atbalsts tiek sniegts, izrādot cieņu, taisnīgumu un pozitīvu attieksmi par procesu un izglītojamajiem.</p> | <p>Visi vai gandrīz visi pedagogi un atbalsta personāls apzinās savu līdzatbildību atbalsta sniegšanā izglītojamajiem un var minēt vairākus konkrētus piemērus, kā to ir īstenojuši pēdējā gada laikā (piem., pamanot un ziņojot par izglītojamajiem, kuriem varētu būt nepieciešams personalizēts atbalsts; Meklējot palīdzību no atbalsta personāla, ja tā ir nepieciešama, lai izglītojamie apgūtu nepieciešamās zināšanas, prasmes un tikumus; meklējot veidus, kā labāk atbalstīt savus izglītojamās mācību procesā, tai skaitā veicot diferenciaciju, individualizāciju un personalizāciju).</p> <p>Atbalsts tiek sniegts, izrādot cieņu, taisnīgumu un pozitīvu attieksmi par procesu un skolēniem.</p> | <p>puses (izglītības iestādes vadība, pedagogi, izglītojamie u.c.) atšķirīgi raksturo no izglītojamajiem sagaidāmos rezultātus.</p> <p>Pedagogi apzinās un novērtē savu lomu un līdzatbildību atbalsta sniegšanā, tomēr nevar minēt konkrētus piemērus, kā to ir īstenojuši darbībā. Ir daži pierādījumi centieniem un atsevišķu pedagogu labie iniciatīvas piemēri, taču tā skolā nav vispārpieņemta prakse.</p> <p>Atbalsts tiek sniegts, izrādot cieņu, taisnīgumu un pozitīvu attieksmi par procesu un skolēniem.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>Izglītības iestādes līmenī ir izstrādāta skaidra sistēma un tiek īstenota sadarbība, lai apzinātu un diagnosticētu izglītojamo atbalsta vajadzības, viņiem nepieciešamos izaicinājumus un riskus pamest</p> | <p>Visu izglītojamo individuālās vajadzības un riski tiek apzināti pirmo mēnešu laikā, kopš izglītojamais uzsācis mācības izglītības iestādē. Iepriekšējos gados identificētās vajadzības un riski tiek caurskatīti katrā nākamajā izglītojamā mācību gadā šajā izglītības iestādē. Izglītības iestāde pārzina, kuros pārejas posmos un vecumos izglītojamo individuālās vajadzības un riski palielinās. Visi</p>                                                                                                                                                                                                   | <p>Izglītības iestādē ir izstrādāta un efektīvi darbojas sistēma, kā apzināt un diagnosticēt izglītojamo pamatvajadzības un riskus. Eksistē vienoti kritēriji, pedagogi tos pārzina, var minēt piemērus, kā šie kritēriji izpaužas konkrētu izglītojamo gadījumā.</p> <p>Izglītības iestādes izstrādātā sistēma, apzinot un diagnosticējot izglītojamo individuālās vajadzības un riskus,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Izglītības iestādē ir izstrādāta sistēma, kā apzināt un diagnosticēt izglītojamo pamatvajadzības un riskus, taču šī sistēma ne vienmēr spēj aptvert visu izglītojamo vajadzības vai apzināt dažāda līmeņa vajadzības (piemēram, vairāk tiek uzsvērtas atbalsta vajadzības izglītojamajiem ar mācību un uzvedības grūtībām, bet ne tik daudz tiek uzsvērti talantīgiem izglītojamajiem vajadzīgie</p>                                                                                                                   | <p>Izglītības iestādes kārtība, kā tiek apzināts un diagnosticēts skolēniem nepieciešamais atbalsts un pieņemts lēmums par konkrēto atbalsta veidu.</p> <p>Izglītojamo skaits katrā klašu grupā, kuriem tiek sniegts konkrēts atbalsta veids. Izglītojamo skaits katrā klašu grupā, kuriem netiek sniegts personalizēts atbalsts.</p> <p>Vidējais laiks no izglītojamā</p> |

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| mācības.                  | <p>izglītības iestādes darbinieki piedalās šo vajadzību apzināšanās procesā, zina savu lomu un atbildības, nodrošina, ka katra izglītojamā vajadzības tiek pamanītas. Izglītības iestādē ir cilvēks (piem., klases audzinātājs), kurš seko līdzi katra izglītojamā attieksmes, uzvedības un intelektuālajai attīstībai, izmantojot dažādus datu avotus (piem., mācību rezultātus, stundu vērošanu, pedagogu teikto, izglītojamo teikto).</p> <p>Izglītības iestādes vadība izstrādā plānu, kā palīdzēt izglītības iestādes darbiniekiem monitorēt konkrētus riskus, ja ir indikācijas, ka tie ir plaši izplatīti (piem., organizējot diagnosticējošu darbu visu 3. klases izglītojamo lasītprasmes pārbaudei, ja lielam izglītojamo skaitam ir konstatēti šādi riski; iesaistoties stundu kavējumu vai stundu sākumu kavējumu apzināšanā, ja stundu kavēšana ir plaši izplatīta).</p> <p>Izglītības iestāde pamana izglītojamos, kuriem mācību rezultāti ir labi, bet ne izcili un pārrunā, kurās jomās ar papildu atbalstu viņiem būtu interese sasniegt augstākus rezultātus.</p> | <p>izvērtē katru izglītojamo individuāli, informācijas izpētē analizējot visas 5 risku kategorijas) ar mācībām / skolas vidi saistītos riskus; b) sociālās vides un veselības riskus; c) ekonomiskos riskus; d) ar ģimeni saistītos riskus; e) risku nerealizēt savu potenciālu pilnībā. Izpētes un informācijas iegūšanas procesā klašu audzinātājiem un mācību priekšmetu pedagogiem palīdz arī atbalsta personāls (piem., vērojot izglītojamo darbību stundās, starpbrīžos, ēdnīcā).</p> | <p>izaicinājumi).</p> <p>Izglītības iestādē tiek izmantoti vienoti kritēriji izglītojamo pamatvajadzību un risku apzināšanai. Pedagogiem ir zināšanas un prasmes, kā apzināt savu izglītojamo pamatvajadzības, tomēr viņi ne vienmēr prot savas zināšanas un prasmes izmantot praksē, vai arī nedalās ar informāciju ar psihologu vai citiem izglītības iestādes darbiniekiem (atbalsta personālu, vadību, citiem pedagogiem u.c.).</p> <p>Risku apzināšana un diagnosticēšana pamatā tiek uzskatīta par klases audzinātāja atbildību un pienākumu. Pašvaldība tiek iesaistīta tikai ārkārtas gadījumos.</p> | <p>izstāšanās izglītības iestādē līdz brīdim, kad viņa individuālās vajadzības tiek apzinātas un tiek pieņemts lēmums par personalizētu atbalstu.</p> <p>Gadījumos skaits, kad izglītības iestāde skola ir vērsusies pie izglītojamā iepriekšējās izglītības iestādes, lūdzot sniegt detalizētu informāciju par izglītojamā diagnozēm un sniegtajiem atbalsta pasākumiem.</p> <p>Aptauja, intervijas, sanāksmes vai cita formāta atgriezeniskā saite no izglītojamiem, pedagogiem un vecākiem par to, kādā mērā izglītības iestādes kārtība par atbalsta sniegšanu tiek īstenota.</p> |
| Izglītojamie ar mācību un | Gan izglītojamajiem, kuriem ir noteikti atbalsta pasākumi vai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Izglītības iestāde augstā līmenī piedāvā atbalsta pasākumus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Izglītības iestāde piedāvā pietiekamus atbalsta pasākumus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Izglītojamo skaits izglītības iestādē ar speciālās izglītības programmām.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>uzvedības grūtībām ar papildus atbalstu apgūst izglītības programmas saturu.</p> | <p>speciālā izglītības programma, gan arī izglītojamajiem, kuriem nav diagnosticētas mācību grūtības, bet kuri paši saviem spēkiem nespēj apgūt izglītības programmas saturu, tiek sniegts piemērots, proporcionāls un savlaicīgs personalizēts atbalsts, ja nepieciešams. iesaistot speciālistus (atbalsta personālu vai citus speciālistus),</p> <p>Īstenojot atbalsta pasākumus izglītojamajiem, notiek aktīva un efektīva sadarbība starp atbalsta personālu, pedagogiem un izglītības iestādes vadību, iesaistot pašus izglītojamos un vecākus, lai nodrošinātu, ka izglītojamie saņem vajadzīgo atbalstu īstajā brīdī. Sadarbības ietvaros tiek izstrādāts konkrēts atbalsta plāns, kurā tiek sadalītas lomas un atbildības, aprakstīti rīcības soļi un noteikts, kurš sekos progresam s. Regulāri tiek rīkotas tikšanās, lai izrunātu progresu un pielāgotu plānu, nodrošinot iespējas sasniegt izvirzīto rezultātu.</p> <p>Pedagogi stundās apzinās vajadzību individuāli strādāt ar katru izglītojamo, kuram ir mācību vai uzvedības grūtības, stundās efektīvi īsteno diferenciaciju mācību procesā un darbības saskaņā ar izglītojamo individuālajiem atbalsta plāniem.</p> | <p>izglītojamajiem, kuriem ir speciālistu atzinumi par mācību vai uzvedības grūtībām, lai viņi spētu apgūt izglītības programmas saturu. Piemērots, proporcionāls un savlaicīgs personalizēts atbalsts, ja nepieciešams, iesaistot speciālistus (atbalsta personālu vai citus speciālistus), tiek sniegts arī vairākiem, bet ne visiem izglītojamajiem, kuriem nav atzinumu par atbalsta pasākumiem, bet kuriem ir zemas sekmes vai atkārtoti uzvedības pārkāpumi..</p> <p>Īstenojot atbalsta pasākumus izglītojamajiem, notiek aktīva un efektīva sadarbība starp atbalsta personālu, pedagogiem un izglītības iestādes vadību, iesaistot pašus izglītojamos un vecākus, lai nodrošinātu, ka izglītojamie saņem vajadzīgo atbalstu īstajā brīdī. Sadarbības ietvaros tiek izstrādāts konkrēts atbalsta plāns, kurā tiek sadalītas lomas un atbildības, aprakstīti rīcības soļi un noteikts, kurš sekos progresam. Regulāri rīkotas tikšanās, lai izrunātu progresu un pielāgotu plānu, nodrošinot iespējas sasniegt izvirzīto rezultātu.</p> <p>Pedagogi stundās apzinās vajadzību individuāli strādāt ar katru izglītojamo, kuram ir mācību vai</p> | <p>izglītojamajiem, kuriem ir atzinumi par mācību vai uzvedības grūtībām, lai viņi spētu apgūt izglītības programmas saturu.</p> <p>Katram izglītojamajam, kuram ir noteikti atbalsta pasākumi vai speciālās izglītības programma, ir izvirzīti sasniedzamie atbalsta rezultāti un izstrādāts individuālais atbalsta plāns. Šis plāns ir zināms izglītojamajiem un viņu vecākiem, viņi spēj izstāstīt, kāds ir atbalsta mērķi un progress virzībā uz to.</p> <p>Pedagogi stundās apzinās vajadzību strādāt ar izglītojamajiem ar mācību un uzvedības grūtībām, tomēr ne vienmēr spēj to īstenot. Pedagogi pārziņa izglītojamo individuālos atbalsta plānus, komunicē ar atbalsta personālu par izglītojamo progresu konsultējas, lai efektīvi īstenotu atbalsta pasākumus, taču stundās atbalsts var tikt īstenots vairāk tehniski, nevis pēc būtības (piem., izsniedzot atgādes, bet nepielāgojot tās izglītojamā individuālajām vajadzībām).</p> <p>Izglītības iestādei ir pieejams nepieciešamais atbalsta personāls, lai vismaz minimālā apjomā strādātu individuāli ar katru izglītojamo, kuram ir atbalsta pasākumi vai</p> | <p>Izglītojamo skaits, kuriem ir noteikti atbalsta pasākumi. Izglītojamo skaits ar citām grūtībām saistībā ar mācībām un uzvedību.</p> <p>Izglītojamo skaits, kuriem ir individuālie atbalsta plāni. Izglītojamo un viņu vecāku informētība par izglītojamajam izvirzītajiem mērķiem un progresu virzībā uz tiem?</p> <p>Katram izglītojamajam ar mācību vai uzvedības grūtībām atbalsta personāla sniegtā individuālā atbalsta laiks (stundas) semestrī.</p> <p>Aptauju vai interviju dati par savstarpējās sadarbības biežumu un kvalitāti starp pedagogiem un atbalsta personālu.</p> <p>Aptauju vai interviju dati par izglītojamo un viņu vecāku apmierinātību ar sniegtā atbalsta apjomu un kvalitāti.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                   | <p>Pedagogi sazinās ar atbalsta personālu par izglītojamo progresu un konsultējas, lai efektīvi īstenotu atbalsta pasākumus.</p> <p>Izglītības iestādei ir pieejams atbalsta personāls, lai strādātu individuāli gan ar katru izglītojamo, kuram ir atbalsta pasākumi vai speciālā izglītības programma, gan arī ar izglītojamajiem, kuriem ir zemi vērtējumi vai vairāki uzvedības aizrādījumi. Atbalsta personāls ar mācību priekšmetu pedagogiem apmainās ar informāciju par atsevišķiem izglītojamajiem un viņu progresu, konsultē mācību priekšmetu pedagogus un palīdz īstenot atbalstu stundās.</p> <p>Regulāri (atkarībā no izstrādātā atbalsta plāna un tā, kurš seko progresam) notiek sadarbības izvērtēšana, pēc kuras atbalsta plāns un sasniedzamais rezultāts tiek pielāgots vai papildināts.</p> | <p>uzvedības grūtības, stundās efektīvi veic diferenciāciju mācību procesā un darbības saskaņā ar izglītojamo individuālajiem atbalsta plāniem. Pedagogi sazinās ar atbalsta personālu par izglītojamo progresu un konsultējas, lai efektīvi īstenotu atbalsta pasākumus.</p> <p>Izglītības iestādei ir pieejams atbalsta personāls, lai strādātu individuāli gan ar katru izglītojamo, kuram ir atbalsta pasākumi vai speciālā izglītības programma, gan arī ar izglītojamajiem, kuriem ir zemi vērtējumi vai vairāki uzvedības aizrādījumi. Atbalsta personāls ar mācību priekšmetu pedagogiem apmainās ar informāciju par atsevišķiem izglītojamajiem un viņu progresu, konsultē mācību priekšmetu pedagogus un palīdz īstenot atbalstu stundās.</p> <p>Regulāri (atkarībā no izstrādātā plāna un tā, kurš seko progresam) notiek sadarbības izvērtēšana, pēc kuras atbalsta plāns un sasniedzamais rezultāts tiek pielāgots vai papildināts.</p> | <p>speciālā izglītības programma. Atbalsta personāls informāciju par atsevišķiem izglītojamajiem un viņu progresu nodod mācību priekšmetu pedagogiem, taču mācību priekšmetu pedagogi nesaņem individuālu atbalstu.</p> <p>Ir izteikti centieni un piemēri tam, kā atbalsts izglītojamajiem tiek sniegts, sadarbojoties ar visām iesaistītajām pusēm (izglītojamo, pedagogiem, atbalsta personālu, vecākiem, u.c.), taču vēl nav izstrādāts sadarbības plāns, lai sekotu līdzi izglītojamā progresam un izvērtētu, cik lielā mērā atbalsta pasākums ir bijis efektīvs.</p> |                                                                                                                                     |
| Izglītojamajiem, kuri viegli apgūst izglītības programmas saturu, | Izglītojamajiem, kuri viegli apgūst izglītības programmas saturu, konkrētā mācību priekšmetā vai mācību jomā, tiek piedāvāti papildu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Tiek identificēti izglītojamie, kuri viegli apgūst izglītības programmas saturu, un viņiem tiek sniegtas plašas iespējas attīstīties papildus. Šādas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Talantīgie izglītojamie ir identificēti un viņiem ir nodrošinātas pamatiespējas attīstīties papildus. Katra pedagoga atbildība izziņāt, kā                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Izglītojamo skaits izglītības iestādē, kuri saņem papildu mācību izaicinājumus. Izglītojamo skaits, kuriem atzīmes ir labas (vidējā |



|                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p> tiek piedāvāti papildu mācību izaicinājumi.</p>                                                                                                                                                                                                  | <p> mācību izaicinājumi. Šādas iespējas izglītības iestādē, vai sadarbojoties ar partnerorganizācijām, tiek piedāvātas visās mācību jomās.</p> <p> Izglītības iestāde apzinās un novērtē izglītojamo vecāku lomu izaicinājumu sniegšanā un to uzsver, veidojot atvērtu un cieņpilnu sadarbību ar izglītojamo vecākiem. Izglītojamie un viņu vecāki ir pilnībā iesaistīti lēmumu pieņemšanā par to, kādi izaicinājumi izglītojamajiem tiks piedāvāti, it īpaši situācijās, kad izglītojamais var ātri sasniegt mācību rezultātus vairākos mācību priekšmetos un jomās. Šādos gadījumos tiek ņemtas vērā izglītojamo un viņu vecāku intereses, un tiek izveidots sabalansēts plāns, lai izglītojamo nepārslogotu.</p> | <p> iespējas izglītības iestādē, vai sadarbojoties ar partnerorganizācijām, tiek nodrošinātas lielākajā daļā mācību jomu, it īpaši novirzienos, kas izglītības iestādei ir prioritāri.</p> <p> Katram šādam izglītojamajam izglītības iestādē ir atbalsta persona (klases audzinātājs vai cits pedagogs), ar kuru tiek pārrunāts izglītojamā progress, slodze un apmierinātība ar papildus nodarbībām vai uzdevumiem.</p>                                       | <p> izglītojamajiem piedāvāt papildus mācību izaicinājumus. Izglītības iestādes līmenī ir vairāki pedagogu sadarbības piemēri, lai veidotu plašāku atbalsta sistēmu talantīgiem izglītojamajiem, tomēr nav izteiktas pēctecības vai izvērtējuma, cik lielā mērā atbalsta pasākums izglītojamajam sniedza papildus izaicinājumus. Šis atbalsts pārsvarā ir ārpusstundu mācību un pasākumu iespēju līmenī (piem., olimpiādes, konkursi u.c.). Stundu ietvaros pedagogi apzinās vajadzību strādāt ar talantīgiem izglītojamajiem, tomēr ne vienmēr spēj to īstenot.</p> | <p> atzīme 7 vai augstāk), bet kuri nevienā priekšmetā vai jomā nesaņem individuālu atbalstu, lai tiektos uz augstākiem sasniegumiem.</p> <p> Izglītojamo skaits, kuriem ir atbalsta persona.</p> <p> Aptauju vai interviju dati par savstarpējās sadarbības biežumu un kvalitāti starp pedagogiem un personālu, kas ar izglītojamajiem strādā padziļināti konkrētajā jomā.</p> <p> Aptauju vai interviju dati par izglītojamo un viņu vecāku apmierinātību ar izglītības iestādes vai partnerorganizāciju piedāvātā atbalsta apjomu un kvalitāti.</p> |
| <p> Izglītības iestāde informē pašvaldību un atbilstošās institūcijas par izglītojamajiem, kuriem ir konstatēti sociālās vides un veselības riski, ekonomiskie riski, ar ģimeni saistīti riski, vai citi riski priekšlaicīgi pamest mācības, vai</p> | <p> Izglītības iestādei ir laba sadarbība ar citām organizācijām un institūcijām, kuras ārpus skolas ietekmes zonas palīdz risināt problēmas ar izglītojamajiem (piem., sociālais dienests, u.c.). Starp izglītības iestādi un šīm organizācijām ir skaidra sadarbības un komunikācijas struktūra - ir abpusējā vienošanās par regulāru informācijas apmaiņu, lai visas iesaistītās puses būtu savlaicīgi informētas un varētu turpināt sniegt pēctecīgu atbalstu.</p>                                                                                                                                                                                                                                              | <p> Konstatējot sociālās vides un veselības riskus, ekonomiskos riskus, ar ģimeni saistītos riskus, vai citus riskus, kuru mazināšana un risināšana neietilpst izglītības iestādes funkcijās, izglītības iestāde par tiem ziņo atbilstošajām institūcijām. Izglītības iestādē ir vienošanās, kurš (no atbalsta personāla vai izglītības iestādes vadības) pārņem no pedagogiem informāciju un nodod to skaidrošanai atbilstošajām institūcijām, kā arī seko</p> | <p> Konstatējot sociālās vides un veselības riskus, ekonomiskos riskus, ar ģimeni saistītos riskus, vai citus riskus, kuru mazināšana un risināšana neietilpst izglītības iestādes funkcijās, izglītības iestāde par tiem ziņo atbilstošajām institūcijām. Tomēr, ziņu nodošana ne vienmēr paredz ciešāku sadarbību, skaidru lomu un atbildību sadali, lai sekotu līdzi situācijas attīstībai.</p>                                                                                                                                                                   | <p> Atbilstošajām institūcijām nodoto gadījumu skaits (piem., gada laikā), gadījumu skaits, kuros vērojams progress.</p> <p> Aptauju vai interviju dati par pedagogu sadarbību ar to personu izglītības iestādē, kura ir atbildīga par attiecīgo institūciju informēšanu par riska grupas izglītojamajiem.</p>                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| neiegūt kvalitatīvu izglītību.                                                                            | Izglītības iestādes dibinātājs ir iesaistījies procesā, lai veicinātu informācijas apmaiņu, sniegtu atbalstu, uzlabotu un risinātu situācijas savas ietekmes zonas ietvaros.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | līdzī situācijas attīstībai un progresam, informē par to pārējās iesaistītās puses izglītības iestādē. Informācijas nodošana un sadarbība izglītības iestādes iekšienē noris labi, tomēr sadarbība ar ārējām institūcijām ne vienmēr ir proaktīva.                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Izglītības iestādē tiek izvērtēti atbalsta sistēmas rezultāti un process, veikti secinājumi un uzlabojumi | <p>Izglītības iestādē tiek izvērtēti atbalsta sistēmas rezultāti un process, veikti secinājumi., Izvērtējums tiek veikts detalizēti, ņemot vērā datus un pierādījumus. Tiek izveidots uzlabojumu plāns, tajā iekļaujot atbildīgos par katra punkta īstenošanu noteiktos termiņos.</p> <p>Tiek izvērtēta visu iepriekš minēto personalizētā atbalsta faktoru īstenošana, kā arī tas, vai ir balanss starp atbalstu dažādu veidu risku un vajadzību gadījumos.</p> <p>Izvērtēšanā tiek iegūta atgriezeniskā saite par sadarbību ar atbalsta sniegšanā iesaistītajām institūcijām.</p> | <p>Izglītības iestādē tiek izvērtēti atbalsta sistēmas rezultāti un process, veikti secinājumi. Izvērtējums tiek veikts detalizēti, ņemot vērā datus un pierādījumus. Tiek izveidots uzlabojumu plāns, tajā iekļaujot atbildīgos par katra punkta īstenošanu noteiktos termiņos.</p> <p>Tiek izvērtēta visu iepriekš minēto personalizētā atbalsta faktoru īstenošana, kā arī tas, vai ir balanss starp atbalstu dažādu veidu risku un vajadzību gadījumos.</p> | Skolā notiek atbalsta sistēmas rezultātu un procesa izvērtēšana un secinājumu izdarīšana, taču tas ir vairāk formāls process, tas netiek izvērtēts pietiekami detalizēti (pārrunājot konkrētu skolēnu gadījumus, ņemot vērā datus un pierādījumus), nepieciešamie uzlabojumi tiek aprakstīti, taču to īstenošana netiek piešķirta konkrētiem cilvēkiem noteiktos termiņos. | <p>Sanāksmju par atbalsta sistēmas izvērtēšanu biežums. Plānā paredzēto īstenoto uzlabojumu skaits.</p> <p>Aptauju, interviju vai sarunu dati par to, kā iesaistītās personas vērtē ieguvumus no atbalsta sistēmas izvērtēšanas un izvērtēšanas reālā ietekme uz atbalsta sistēmas uzlabošanu.</p> |

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Pedagogu profesionālā kapacitāte”<sup>15</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                               | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                     | Kvalitātes līmeņa “Labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Cilvēkresursu kvalitāte un kapacitāte: pedagogi, noslogojums | Izglītības iestāde izpilda kvalitātes līmeņa “Labi” nosacījumus un, papildus tam, izglītības iestādes vadībai ir pierādījumi un tā spēj pamatot to, ka pedagogu kvalitāte izglītības iestāde ir ļoti laba. | Izglītības iestādē ir spēcīga pedagogu komanda., Pedagogi izglītības iestādē strādā pilnā vai gandrīz pilnā slodzē un spēj nodrošināt konsekventu, ilgtermiņa caurviju prasmju, tikumu un vērtību attīstību izglītojamajiem, kā arī vienotas uzvedības, komunikācijas un audzināšanas pieejas īstenošanu. Izglītības iestādē ir ieviesta pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēma, un visu vai gandrīz visu pedagogu darbības kvalitāte ir novērtēta kā laba vai augstāka par labu. Izglītības iestādes vadība var pamatot, ka izglītības iestādei ir labs nodrošinājums ar augstas kvalitātes pedagogiem. | Izglītības iestādē ir pietiekama pedagogu kapacitāte, lai nodrošinātu visu mācību priekšmetu mācīšanu. Izglītības iestādei ir nodrošināti pedagogi, kuri tajā strādā pilnā vai gandrīz pilnā slodzē un spēj nodrošināt konsekventu, ilgtermiņa caurviju prasmju, tikumu un vērtību attīstību skolēniem, kā arī vienotas uzvedības, komunikācijas un audzināšanas pieejas īstenošanu. Izglītības iestādē ir ieviesta pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēma un visu pedagogu darbības kvalitāte ir novērtēta kā pietiekama vai augstāka par pietiekamu. Izglītības iestāde vadība var pamatot, ka izglītības iestādei ir pietiekams nodrošinājums ar augstas kvalitātes pedagogiem. | Pedagogu skaits izglītības iestāde un viņu slodze. Pedagogu skaits, kuriem šī iestāde nav vienīgā darba vieta. Pedagogu skaits, veido "pedagogu kolektīva kodolu", strādājot uz 0,8 slodzēm vai vairāk. Pedagogu akadēmiskā izglītība. Pedagogu iegūtās kvalitātes pakāpes. Pedagogu snieguma rādītāji izglītības iestādē kopumā pēc tajā izstrādātajiem pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kritērijiem. Uz pilnu darba laiku nodarbināto pedagogu skaits salīdzinājumā ar kopējo pedagogu skaitu*. |
| Cilvēkresursu kvalitāte un kapacitāte: atbalsta personāla    | Izglītības iestāde izpilda kvalitātes līmeņa “Labi” nosacījumus un, papildus tam, izglītības iestādes vadībai ir pierādījumi un tā spēj                                                                    | Izglītības iestādei ir pieejams atbalsta personāls, kurš ne tikai individuāli atbalsta izglītojamos, bet vairākas reizes semestrī apmeklē mācību                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Izglītības iestādē (vai sadarbībā ar tās dibinātāju) ir pietiekama atbalsta personāla kapacitāte, lai nodrošinātu individuālu atbalstu visiem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Izglītības iestādei pieejamie atbalsta speciālisti.? Atbalsta, kuru katrs atbalsta speciālists sniedzis izglītojamajiem un pedagogiem ,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

<sup>15</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| pieejamība.                                   | pamatot to, ka atbalsta personāla kvalitāte un kapacitāte izglītības iestādē ir ļoti laba.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | stundas, lai palīdzētu pedagogiem apzināt izglītojamo atbalsta vajadzības un risinātu problēmsituācijas. Izglītības iestādē, vai sadarbībā ar tās dibinātāju, ir ieviesta atbalsta personāla profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēma, un visa vai gandrīz visa atbalsta personāla darbības kvalitāte ir novērtēta kā laba vai augstāka par labu. Izglītības iestādes vadība pēc saviem kritērijiem var pamatot, ka izglītības iestādei ir labs nodrošinājums ar augstas kvalitātes atbalsta personālu.                                                                                            | izglītojamajiem, kuriem ir speciālās izglītības programmas vai nepieciešami atbalsta pasākumi. Izglītības iestādē, vai sadarbībā ar tās dibinātāju, ir ieviesta atbalsta personāla profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēma un visa vai gandrīz visa atbalsta personāla darbības kvalitāte ir novērtēta kā pietiekama vai augstāka par pietiekamu. Izglītības iestādes vadība pēc saviem kritērijiem var pamatot, ka izglītības iestādei ir pietiekams nodrošinājums ar augstas kvalitātes atbalsta personālu. | apjoms (piem., summāri pēdējā gada laikā, ja atbalsts nav regulārs, vai vidēji mēnesī, nedēļā, ja atbalsts ir regulārs). Atbalsta speciālistu kvalifikācija un profesionālās darbības novērtējums pēc izglītības iestādes vai tās dibinātāja noteiktiem kritērijiem? |
| Pedagogi pilnveido savu profesionālo darbību. | Izmantojot precīzus un uzticamus datus no dažādiem avotiem (piem., informāciju par izglītojamo izaugsmi un atgriezenisko saiti no izglītojamajiem par mācību procesu), pedagogi individuāli un kopā ar kolēģiem analizē un kritiski izvērtē, cik efektīvs bijis darbs skolēniem izvirzītajiem sasniegšanajiem rezultātiem. Pedagogi pielāgo mācību plānus, lai darbs būtu vēl efektīvāks. Pedagogi sistemātiski plāno un īsteno savu profesionālo izaugsmi. Pedagogi meklē papildus resursus - atbalstu, laiku un izziņas materiālus - lai turpinātu profesionālo pilnveidi. Pedagogi var minēt konkrētus piemērus, ko ir ieviesuši savā | Pedagogi individuāli un kopā ar kolēģiem analizē un kritiski izvērtē, cik efektīvs bijis darbs, lai sasniegtu izglītojamajiem izvirzītos sasniegšanas rezultātus, tas notiek izmantojot pārsvarā pāris datu avotus (piem., izglītojamo atzīmes un paša pedagoga novērojumus). Pedagogi pielāgo mācību plānus, lai darbs būtu vēl efektīvāks. Pedagogi sistemātiski izvērtē mācību nodarbību un mācīšanas pieejas efektivitāti. Pedagogi sistemātiski plāno un īsteno savu profesionālo izaugsmi. Pedagogi meklē papildu resursus - atbalstu, laiku un izziņas materiālus - lai turpinātu profesionālo pilnveidi. | Pedagogi individuāli analizē un kritiski izvērtē, cik efektīvs bijis darbs, lai sasniegtu izglītojamajiem izvirzītos sasniegšanas rezultātus, tas notiek, pārsvarā izmantojot pāris datu avotus (piem., izglītojamo atzīmes un paša pedagoga novērojumus). Pedagogi pielāgo mācību plānus, lai darbs būtu vēl efektīvāks. Vairākas reizes gadā pedagogi izvērtē mācību nodarbību un mācīšanas pieejas efektivitāti. Pedagogi sistemātiski plāno un īsteno savu profesionālo izaugsmi.                                        | Pedagogu pašvērtējums, stundu vērojumi, izglītojamo mācību rezultātu analīze, ieguldījumi profesionālajā attīstībā uz pedagogu gadā*, pedagogu apmierinātība ar sniegto profesionālās pilnveides iespēju daudzumu un kvalitāti*.                                     |

|                                                                       | darbībā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestādes darbinieku noslodze, izdegšanas risku mazināšana. | Katrs pedagogs apzinās un var pamatot savu faktisko slodzi un arī izglītības iestādes vadība detalizēti pārzina pedagogu slodzi, ņemot vērā gan kontaktstundas, gan citus pedagogu darba pienākumus, piem., stundu plānošanu un gatavošanos stundām, izglītojamo darbu labošanu un vērtēšanu, piedalīšanos sanāksmēs, sadarbošanos ar kolēģiem, veicot administratīvo darbu. Izglītības iestādes vadībai ir pierādījumi, ka pedagogu lielā slodze izglītības iestādē, vai summējot to pa vairākām darba vietām, negatīvi neietekmē viņu darba kvalitāti. Pedagogi jūtas brīvi, pārrunājot savu darba slodzi ar izglītības iestādes vadību. Izglītības iestādes vadība veic pasākumus, lai samazinātu administratīvo slogu pedagogiem un darbiniekiem, ņemot vērā informāciju par viņu noslodzi. | Katrs pedagogs apzinās un var pamatot savu faktisko slodzi un arī izglītības iestādes vadība zina pedagogu slodzi, ņemot vērā gan kontaktstundas, gan citus pedagogu darba pienākumus, piem., stundu plānošanu un gatavošanos stundām, izglītojamo darbu labošanu un vērtēšanu, piedalīšanos sanāksmēs, sadarbošanos ar kolēģiem, veicot administratīvo darbu. Ja pedagogiem ir liela slodze izglītības iestādē, vai summējot to pa vairākām darba vietām, tas negatīvi neietekmē viņu darba kvalitāti. Lielākā daļa pedagogu jūtas brīvi, pārrunājot savu darba slodzi ar izglītības iestādes vadību. Izglītības iestādes vadība veic pasākumus, lai samazinātu administratīvo slogu pedagogiem un darbiniekiem. | Katrs pedagogs apzinās un var pamatot savu faktisko slodzi. Izglītības iestādes vadība zina pedagogu kontaktstundu slodzi, bet tai ir tikai aptuvena nojausma par slodzi, kas ir saistīta ar citiem skolotāja darba pienākumiem, vai noslodzi darbā ārpus izglītības iestādes. Lielākā daļa pedagogu jūtas brīvi, pārrunājot savu darba slodzi ar izglītības iestādes vadību. Izglītības iestādes vadība veic pasākumus, lai samazinātu administratīvo slogu pedagogiem un darbiniekiem. | Pedagogu faktiskās slodzes sadalījums, aptaujas par darbinieku psiholoģisko labsajūtu. |

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Izglītības programmu īstenošana”<sup>16</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                  | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Kvalitātes līmeņa “Labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības programmas īstenošana un mārketinga. | Izglītības iestādē ir skaidrs plāns, kā izglītības programmas tiek īstenotas konkrētos mācību priekšmetos, pasākumos u.c. aktivitātēs (tai skaitā, kā, kad un kur izglītojamie apgūst caurviju prasmes, tikumus, vērtības). Izglītības iestādes vadība vismaz reizi mācību gadā aktualizē uzsvarus izglītības programmu īstenošanā. Katrs pedagogs saprot un var izskaidrot, ko izglītības iestāde, īstenojot tās izvēlētas izglītības programmas, vēlas sniegt izglītojamajiem un kā viņa darbs palīdz izglītojamajiem apgūt izglītības programmu. Gan pedagogi, gan izglītojamie, gan vecāki var izstāstīt, kas un kāpēc izglītības iestādes piedāvājumā ir unikāls. Atbilstoši izglītības programmai tiek īstenotas izglītības iestādes normas, vērtības, tradīcijas, noteikumi un mērīti attiecīgie rezultāti. Atbilstoši izglītības programmai izglītojamie apgūst attieksmi pret valsts simboliem, patriotismu, lojalitāti | Izglītības iestādē ir skaidrs plāns ir labi skaidrs plāns, kā izglītības programmas tiek īstenotas konkrētos mācību priekšmetos, pasākumos u.c. aktivitātēs (tai skaitā, kā, kad un kur izglītojamie apgūst caurviju prasmes, tikumus, vērtības). Izglītības iestādes vadība vismaz reizi gadā aktualizē uzsvarus izglītības programmu īstenošanā šajā mācību gadā. Katrs pedagogs saprot un var izskaidrot, kā viņa darbs palīdz izglītojamajiem apgūt izglītības programmu. Gan pedagogi, gan izglītojamie, gan vecāki var izstāstīt, kas un kāpēc skolas piedāvājumā ir unikāls. Atbilstoši izglītības programmai tiek īstenotas izglītības iestādes normas, vērtības, tradīcijas, noteikumi. Atbilstoši izglītības programmai izglītojamie apgūst attieksmi pret valsts simboliem, patriotismu, lojalitāti Latvijai. | Mācību procesā izglītojamie apgūst arī caurviju prasmes, tikumus un vērtības, taču par to attīstīšanu ir atbildīgs katrs pedagogs. Izglītības iestādes līmenī nav vienotu sistēmas attiecībā uz to, kuros priekšmetos, kādā apjomā un kuri pedagogi, ņemot vērā mācību jomu specifiku un pedagoga personību, kuras caurviju prasmes, tikumus un vērtības attīstīta,. Izglītības iestādes vadība pedagogiem sniedz neregulāru atbalstu saistībā ar caurviju prasmju, tikumu un vērtību attīstīšanu un progresu mērīšanu. Izglītības iestādes vadība aktualizē uzsvarus izglītības programmu īstenošanā, bet tikai puse vai mazāk pedagogu var minēt piemērus, kā viņu darbs šajā mācību gadā palīdz sasniegt izglītības programmas kopīgos mērķus. Katrs pedagogs var izskaidrot, kā viņa darbs palīdz izglītojamajiem apgūt konkrētā mācību priekšmeta izglītības programmas, taču tikai daļa | Skolas procesu apraksts, sanāksmju, tikšanās rezultāti, skolas noteiktie sasniegumu mērījumi. Visu izglītības programmu mācību plānā esošo mācību priekšmetu īstenošana (*A) |

<sup>16</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | Latvijai, attiecīgie rezultāti tiek k.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | pedagogu var atbildēt , kā viņi kopīgi strādā, īstenojot caurviju prasmju, tikumu un vērtību apguvi.<br>Atbilstoši izglītības programmai tiek īstenotas izglītības iestādes normas, vērtības, tradīcijas, noteikumi īstenošana. Atbilstoši izglītības programmai izglītojamie apgūst attieksmi pret valsts simboliem, patriotismu, lojalitāti Latvijai. |                                                                                                                                               |
| Audzināšanas darba plānošana.           | <p>Izglītības iestāde plāno audzināšanas darbu. Audzināšanas darba plānošanā izglītības iestādes vadības komanda sadarbojas ar klašu audzinātājiem, pedagogiem un atbalsta personālu.</p> <p>Izglītības iestādē ir izstrādāti darba virzieni audzināšanas mērķa sasniegšanai un uzdevumu īstenošanai trīs gadu periodam un audzināšanas darba plāns katram mācību gadam. Par šī plāna īstenošanu, pārraudzību un izvērtēšanu ir noteikts atbildīgais.</p> <p>Izglītības iestādē ir sistēma, kā izvērtēt sasniegtos rezultātus audzināšanas darbā un izglītības iestāde to izmanto.</p> | <p>Izglītības iestāde plāno audzināšanas darbu. Audzināšanas darba plānošanā izglītības iestādes vadības komanda sadarbojas ar klašu audzinātājiem, pedagogiem un atbalsta personālu.</p> <p>Izglītības iestādē ir izstrādāti audzināšanas darba virzieni audzināšanas mērķa sasniegšanai un uzdevumu īstenošanai trīs gadu periodam un audzināšanas darba plāns katram mācību gadam. Par šī plāna īstenošanu, pārraudzību un izvērtēšanu ir noteikts atbildīgais.</p> | <p>Izglītības iestāde plāno audzināšanas darbu. Audzināšanas darba plānošana primāri ir klašu audzinātāju atbildība.</p> <p>Izglītības iestādē ir izstrādāti audzināšanas darba virzieni audzināšanas mērķa sasniegšanai un uzdevumu īstenošanai trīs gadu periodam un audzināšanas darba plāns katram mācību gadam.</p>                                | Audzināšanas darba plāni, skolas procesu apraksts, sanāksmju protokoli, tikšanos rezultāti, izglītības iestādes noteiktie sasniegumu mērījumi |
| Mācību darba laika efektīva izmantošana | Izglītības iestādē organizētie pasākumi ir pārdomāti un papildina mācību procesu. Pedagogiem un izglītojamajiem ir skaidrs, ar kādu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Izglītības iestādē organizētie pasākumi ir pārdomāti un papildina mācību procesu. Mācību gada un mācību posmu sākuma un beigu laiks                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Izglītības iestādē organizētie pasākumi ir pārdomāti un papildina mācību procesu, taču izglītojamie ne vienmēr zina par šo pasākumu mērķi                                                                                                                                                                                                               | Skolas procesu apraksts, pasākumu plāns ar tā mērķiem, izglītojamo aptauja.                                                                   |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>mērķi tiek rīkots konkrētais pasākums (koncerts, ekskursija, konkurss, sporta diena, utt.). Mācību gada un mācību posmu sākuma un beigu laiks tiek izmantots efektīvi un produktīvi, lai sasniegtu mācību mērķus. Izglītības iestādes darba organizācija ļauj izglītojamajiem un pedagogiem laicīgi ierasties uz stundām, sagatavoties tām un stundu laiku produktīvi veltīt mācību darbam, tas tiek ievērots izglītības iestādes līmenī, ko apstiprina gan izglītojamie, gan pedagogi, gan vecāki.</p> | <p>tiek izmantots efektīvi un produktīvi, tas tiek izmantots, lai sasniegtu mācību mērķus. Izglītības iestādes darba organizācija ļauj izglītojamajiem un pedagogiem laicīgi ierasties uz stundām, sagatavoties tām un stundu laiku produktīvi veltīt mācību darbam. Gadījumos, kad tiek konstatētas problēmas, izglītības iestādes vadība iesaistās un tās ātri novērš.</p> | <p>un saistību ar mācību procesu. Mācību gada un mācību posmu sākuma un beigu laiks tiek izmantots efektīvi un produktīvi, tas pārsvarā tiek izmantots, lai sasniegtu mācību mērķus, taču ir atsevišķi izņēmumi. Izglītības iestādes darba organizācija lielākajā daļā gadījumu ļauj izglītojamajiem un pedagogiem laicīgi ierasties uz stundām, sagatavoties tām un stundu laiku produktīvi veltīt mācību darbam, taču atsevišķās situācijās ir nenovēršami vai grūti novēršami šķēršļi (piem., vairākas ēkas, ierobežota ēdnīcas kapacitāte, resursu ierobežojums), kad tiek rasti kompromisi.</p> |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|



### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Pieejamība”<sup>17</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                                 | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Kvalitātes līmeņa “Labī” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestādes izpratne par faktoriem, kuri ietekmē izglītības pieejamību | Izglītības iestādē dažādām mērķgrupām (piemēram, administrācijai, pedagogiem, izglītojamiem, vecākiem, dibinātājam) ir saskaņota un vienota izpratne par iespējamajiem faktoriem, kuri ietekmē izglītības pieejamību. Izglītības iestādē ir skaidrība par tās pieejamību: (i) izglītības programmas piedāvājumu un gatavību īstenot citas izglītības programmas, (ii) sociālekonomiskajiem faktoriem, kuri sekmē izglītības pieejamību izglītojamiem, (iii) izglītības iestādes īstenoto pedagogisko pieeju un tās atbilstību izglītojamo spējām, vajadzībām un interesēm, (iv) izglītības iestādes piedāvājuma atbilstību mainīgajām sabiedrības vajadzībām. | Izglītības iestādē dažādām mērķgrupām (piemēram, administrācijai, pedagogiem, izglītojamiem, vecākiem, dibinātājam) pamatā ir līdzīga izpratne par iespējamajiem faktoriem, kuri ietekmē izglītības pieejamību. Izglītības iestādē ir skaidrība par tās pieejamību (i) izglītības programmas piedāvājumu un gatavību īstenot vēl citas izglītības programmas, (ii) sociālekonomiskajiem faktoriem, kuri sekmē izglītības pieejamību izglītojamiem, (iii) izglītības iestādes īstenoto pedagogisko pieeju un tās atbilstību izglītojamo spējām, vajadzībām un interesēm, (iv) izglītības iestādes piedāvājuma atbilstību mainīgajām sabiedrības vajadzībām. | Izglītības iestādē dažādām mērķgrupām (piemēram, administrācijai, pedagogiem, izglītojamiem, vecākiem, dibinātājam) ir atšķirīga izpratne par iespējamajiem faktoriem, kuri ietekmē izglītības pieejamību. Izglītības iestādē ir skaidrība par tās pieejamību (i) izglītības programmas piedāvājumu un gatavību īstenot vēl citas izglītības programmas, (ii) sociālekonomiskajiem faktoriem, kuri sekmē izglītības pieejamību izglītojamiem, (iii) izglītības iestādes īstenoto pedagogisko pieeju un tās atbilstību izglītojamo spējām, vajadzībām un interesēm, (iv) izglītības iestādes piedāvājuma atbilstību mainīgajām sabiedrības vajadzībām. | Fokusgrupu diskusija, sarunu ar iesaistītajām pusēm rezultāti, interviju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metožu izmantošanā iegūtie rezultāti |
| Izglītības vides pieejamība un izglītības programmas                           | Izglītības iestāde nodrošina mūsdienīgus vides pieejamības risinājumus un izglītības programmas pielāgošanu izglītojamiem ar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Izglītības iestāde nodrošina pietiekamu vides pieejamību un izglītības programmas pielāgošanu izglītojamiem ar speciālām                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Izglītības iestādei nav pilnvērtīgu iespēju nodrošināt vides pieejamību klātienē un izglītības programmas pielāgošanu izglītojamiem ar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Izglītības iestādes apskate, sarunu ar iesaistītajām pusēm rezultāti, interviju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metožu izmantošanā            |

<sup>17</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| pielāgošana izglītojamiem ar speciālajām vajadzībām                             | speciālām vajadzībām klātienē un/vai attālināti.                                                                                                                                                                                                                                             | vajadzībām klātienē un/vai attālināti.                                                                                                                                                                            | speciālām vajadzībām, bet tā izglītojamiem var piedāvāt iespēju izglītības programmu apgūt pēc individuālā izglītības programmas apguves plāna un/vai attālināti.                                                                                | iegūtie rezultāti                                                                                                                                         |
| Izglītības iestādes rīcība priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku mazināšanā | Izglītības iestādei sadarbībā ar dibinātāju ir izveidota sistēma priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risku mazināšanai, tās darbība ir preventīva, visas iesaistītās puses zina par šīm iespējām un aktīvi tās izmanto. Izglītības iestādē mācības priekšlaicīgi tiek pārtrauktas ļoti reti. | Izglītības iestādei sadarbībā ar dibinātāju ir izstrādāti un pieejami risinājumi, kā izglītojamiem mazināt priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riskus, tomēr atsevišķos gadījumos to efektivitāte nav pietiekama. | Izglītības iestāde un tās dibinātājs izvairās iedziļināties priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas jautājumu identificēšanā un risināšanā, lielākoties norādot, ka iesaistītajām pusēm šie jautājumi jārisina pašām.                                | Fokusgrupu diskusija, sarunu ar iesaistītajām pusēm rezultāti, interviju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metožu izmantošanā iegūtie rezultāti        |
| Izglītības iestādes piedāvātās iespējas izmantot dienesta viesnīcu              | Izglītības iestāde nepieciešamības gadījumā nodrošina iespējas dzīvot mūsdienīgā dienesta viesnīcā vai apgūt izglītības programmu attālinātā formātā.                                                                                                                                        | Izglītības iestāde nepieciešamības gadījumā nodrošina iespējas dzīvot dienesta viesnīcā vai apgūt izglītības programmu attālinātā formātā.                                                                        | Izglītības iestādei nav iespēju nodrošināt dienesta viesnīcas pakalpojumus, bet tā izglītojamiem sniedz informāciju par iespējām rast citus risinājumus (piemēram, izmantot īres dzīvokļus, citas izglītības iestādes dienesta viesnīcu u.tml.). | Izglītības iestādes apskate, sarunu ar iesaistītajām pusēm rezultāti, interviju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metožu izmantošanā iegūtie rezultāti |

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Drošība un psiholoģiskā labklājība”<sup>18</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                            | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kvalitātes līmeņa “Labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestādē tiek ievēroti iekšējās kārtības un drošības noteikumi. | Izglītības iestādē ir vienota izpratne par drošu un labvēlīgu vidi, labu uzvedību un savstarpējo cieņu, tā ir atainota skolas iekšējās kārtības un drošības noteikumos. Visi izglītības iestādes darbinieki līdzīgi un konsekventi ievēro un veicina šo noteikumu ievērošanu, un izprot savu lomu bērnu aizsardzības un vienlīdzības veicināšanā skolā. Iekšējās kārtības noteikumi katru gadu tiek izvērtēti, atjaunoti un ieviesti (īpaši skaidroti jaunajiem darbiniekiem, pedagogiem, izglītojamajiem un vecākiem), lai nodrošinātu to aktualitāti un veidotu pozitīvu, drošu un labvēlīgu vidi izglītības iestādē. Izglītojamie izprot noteikumu nozīmi un nepieciešamību, ievēro tos, var nosaukt un atpazīt, kad tie ir vai nav tikuši ievēroti. Atbilstoši iekšējās kārtības un drošības noteikumiem ir izstrādāta kārtība rīcībai ārkārtas gadījumos, gan izglītības iestādes darbinieki, gan | Izglītības iestādē ir vienota izpratne par drošu un labvēlīgu vidi, labu uzvedību un savstarpējo cieņu, tā ir atainota skolas iekšējās kārtības un drošības noteikumos. Visi izglītības iestādes darbinieki līdzīgi un konsekventi ievēro un veicina šo noteikumu ievērošanu, un izprot savu lomu bērnu aizsardzības un vienlīdzības veicināšanā skolā. Iekšējās kārtības noteikumi katru gadu tiek izvērtēti, atjaunoti un ieviesti (īpaši skaidroti jaunajiem darbiniekiem, pedagogiem, izglītojamajiem un vecākiem), lai nodrošinātu to aktualitāti un veidotu pozitīvu, drošu un labvēlīgu vidi izglītības iestādē. Lielākā daļa izglītojamo izprot noteikumu nozīmi un nepieciešamību, ievēro tos, var nosaukt un atpazīt, kad tie ir vai nav tikuši ievēroti. Atbilstoši iekšējās kārtības un drošības noteikumiem ir izstrādāta kārtība rīcībai ārkārtas gadījumos, | Izglītības iestādē ir vienota izpratne par drošu un labvēlīgu vidi, labu uzvedību un savstarpējo cieņu, tā ir atainota skolas iekšējās kārtības un drošības noteikumos. Lielākā daļa izglītības iestādes darbinieku līdzīgi un konsekventi ievēro un veicina šo noteikumu ievērošanu, un izprot savu lomu bērnu aizsardzības un vienlīdzības veicināšanā skolā. Iekšējās kārtības noteikumi katru gadu tiek izvērtēti, atjaunoti un ieviesti (bet netiek detalizēti pārrunāti ar jaunajiem darbiniekiem, pedagogiem, izglītojamajiem un vecākiem), lai nodrošinātu to aktualitāti un veidotu pozitīvu, drošu un labvēlīgu vidi skolā. Lai gan daļa izglītojamo izprot noteikumu nozīmi un nepieciešamību, ievēro tos, var nosaukt un atpazīt, kad tie ir vai nav tikuši ievēroti, ir vairāki izglītojamie, kuri noteikumus un to neievērošanas sekas neuztver nopietni. Atbilstoši iekšējās kārtības un | Skolas procesu un procedūru apraksts, izglītojamo un darbinieku anketas, intervijas. |

<sup>18</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                      | izglītojamie pārzina to un var detalizēti atstāstīt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | gan izglītības iestādes darbinieki, gan izglītojamie pārzina to un var detalizēti atstāstīt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | drošības noteikumiem ir izstrādāta kārtība rīcībai ārkārtas gadījumos, izglītības iestādes darbinieki pārzina to un var detalizēti atstāstīt, bet izglītojamie šo kārtību nepārzina un paļaujas uz izglītības iestādes darbinieku norādēm.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                           |
| Fiziskā drošība ir nodrošināta un riski ir mazināti. | <p>Visi izglītojamie un darbinieki izglītības iestādē jūtas fiziski droši, tās vadībai ir pierādījumi, kas to apliecina.</p> <p>Izglītības iestādē ir izstrādāta sistēma, kā sekot līdzi cilvēku fiziskās drošības pārkāpumiem, šo informāciju vairākas reizes gadā apkopo, izmantojot dažādus datu avotus (piem., aptaujas, specifisku gadījumu aprakstus, dienasgrāmatas ierakstus, ziņojumus, u.tml.), analizē un plāno turpmākos rīcības soļus, lai izglītības iestādē veidotu cilvēkiem fiziski drošu vidi.</p> <p>Fiziskās drošības pārkāpumi (starp izglītojamajiem, starp pedagogiem, starp izglītojamajiem un pedagogiem) tiek ātri identificēti un novērsti, meklējot cēloņus un risinot situāciju. Izglītības iestādes vadība iesaistās problēmas risināšanā, iesaistot visas nepieciešamās puses, lai izprastu situāciju un veicinātu to, lai šādas situācijas neatkārtotos.</p> <p>Izglītības iestāde pārzina un uzlabo tās riska zonas (tualetes, garderobi,</p> | <p>Visi izglītojamie un darbinieki izglītības iestādē jūtas fiziski droši.</p> <p>Izglītības iestādē ir izstrādāta sistēma, kā sekot līdzi cilvēku fiziskās drošības pārkāpumiem, šo informāciju vairākas reizes gadā apkopo, izmantojot dažādus datu avotus (piem., aptaujas, specifisku gadījumu aprakstus, dienasgrāmatas ierakstus, u.tml.), analizē un plāno turpmākos rīcības soļus, lai izglītības iestādē veidotu cilvēkiem fiziski drošu vidi.</p> <p>Fiziskās drošības pārkāpumi (starp izglītojamajiem, starp pedagogiem, starp izglītojamajiem un pedagogiem) tiek ātri identificēti un novērsti, meklējot cēloņus un risinot situāciju. Izglītības iestādes vadība iesaistās problēmas risināšanā, iesaistot visas nepieciešamās un iesaistītās puses, lai izprastu situāciju un veicinātu to, lai šādas situācijas neatkārtotos.</p> <p>Izglītības iestāde pārzina un uzlabo tās riska zonas (tualetes, garderobi, kāpnes, u.c.), kurās visbiežāk notiek</p> | <p>Visi skolēni un darbinieki izglītības iestādē jūtas fiziski droši.</p> <p>Izglītības iestādē ir izstrādāta sistēma, kā sekot līdzi cilvēku fiziskās drošības pārkāpumiem, šo informāciju vairākas reizes gadā apkopo, izmantojot dažādus datu avotus (piem., aptaujas, specifisku gadījumu aprakstus, dienasgrāmatas ierakstus, u.tml.), analizē un plāno turpmākos rīcības soļus, lai izglītības iestādē veidotu cilvēkiem fiziski drošu vidi.</p> <p>Fiziskās drošības pārkāpumi (starp izglītojamajiem, starp pedagogiem, starp izglītojamajiem un pedagogiem) tiek ātri identificēti un novērsti, meklējot cēloņus un risinot situāciju, taču, neskatoties uz to, šos pārkāpumus atkārtoti vienīgi un tie paši izglītojamie un / vai pedagogi.</p> <p>Izglītības iestādes vadība iesaistās problēmas risināšanā, iesaistot visas nepieciešamās un iesaistītās puses, lai izprastu situāciju un veicinātu to, lai šādas situācijas neatkārtotos.</p> <p>Izglītības iestāde pārzina tās riska</p> | Izglītojamo un pedagogu drošības sajūtas līmenis*, reģistrēto negadījumu un sūdzību skaits*, skolas procesu un procedūru apraksts, izglītojamo, vecāku un darbinieku anketas, intervijas. |

|                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                   | kāpnes, u.c.), kurās visbiežāk notiek mobings un cita veida fiziskās drošības apdraudēšana. Izglītības iestādes preventīvā rīcība ir novērsusi fiziskās drošības pārkāpumus, pirms tie ir notikuši vai agrīnā stadijā, izglītības iestādes vadībai tam ir pierādījumi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | mobings un cita veida fiziskās drošības apdraudēšana. Izglītības iestādes preventīvā rīcība ir novērsusi fiziskās drošības pārkāpumus, pirms tie ir notikuši vai agrīnā stadijā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | zonas (tualetes, garderobi, kāpnes, u.c.), kurās visbiežāk notiek mobings un cita veida fiziskās drošības apdraudēšana, taču izglītojamie vēl joprojām tās norāda kā riska zonas.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Emocionālā drošība ir nodrošināta un riski ir mazināti.                                           | Emocionālā drošība tiek veicināta, veidojot pozitīvas savstarpējās attiecības starp visām izglītības iestādē iesaistītajām pusēm. Izglītības iestādei ir pierādījumi tam, ka visi izglītojamie un pedagogi izglītības iestādē jūtas emocionāli droši. Izglītības iestādei ir izstrādāta sistēma, kā to monitorēt un izvērtēt, sistēmu regulāri pilnveidojot un pielāgojot, lai tā veicinātu emocionālo drošību izglītības iestādē. Lai visas iesaistītās puses justos cienītas un iekļautas, emocionālā drošība tiek monitorēta arī digitālajā vidē, kas ir saistīta ar izglītības iestādi. | Emocionālā drošība tiek veicināta, veidojot pozitīvas savstarpējās attiecības starp visām izglītības iestādē iesaistītajām pusēm. Izglītības iestādei ir pierādījumi tam, ka lielākā daļa izglītojamo un pedagogu izglītības iestādē jūtas emocionāli droši. Izglītības iestādei ir izstrādāta sistēma, kā to monitorēt un izvērtēt, sistēmu regulāri pilnveidojot un pielāgojot, lai tā veicinātu emocionālo drošību izglītības iestādē. Lai visas iesaistītās puses justos cienītas un iekļautas, emocionālā drošība tiek monitorēta arī digitālajā vidē, kas ir saistīta ar izglītības iestādi. | Emocionālā drošība tiek veicināta veidojot pozitīvas savstarpējās attiecības starp visām izglītības iestādē iesaistītajām pusēm. Izglītības iestādei ir izstrādāta sistēma, kā to monitorēt un izvērtēt, sistēmu regulāri pilnveidojot un pielāgojot, lai tā veicinātu emocionālo drošību izglītības iestādē. Emocionālā drošība tiek monitorēta arī digitālajā vidē, taču izglītības iestādē nav noteikta kārtība, kā, cik bieži to darīt un kurš par to ir atbildīgs. | Izglītojamo un pedagogu drošības sajūtas līmenis*, reģistrēto negadījumu un sūdzību skaits*, izglītojamo īpatsvars, kuri piedzīvojuši iebiedēšanu, uzmākšanos, vardarbību, seksuālo diskrimināciju un ļaunprātīgu izmantošanu u.tml.*, skolas procesu un procedūru apraksts, izglītojamo, vecāku un darbinieku anketas, intervijas. |
| Izglītības iestādē tiek nodrošināta izglītojamo un darbinieku labbūtība (psiholoģiskā labsajūta). | Izglītības iestādē valda stipra un vienota kopienas sajūta, vienotas vērtības un augstas gaidas attiecībā uz uzvedību un izaugsmi, vecāko klašu izglītojamie rāda priekšzīmi un integrē izglītības iestādē jaunos izglītojamos. Izglītības iestāde rūpējas, lai neviens izglītojamais                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Izglītības iestādē valda stipra un vienota kopienas sajūta, vienotas vērtības un augstas attiecībā uz uzvedību un izaugsmi. Izglītības iestāde rūpējas, lai neviens izglītojamais netiek diskriminēts, apcelts, bet it īpaši izglītības iestāde rūpējas par izglītojamajiem, kuriem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Izglītības iestādē ir definētas vērtības un gaidas attiecībā uz uzvedību un izaugsmi, taču nav vērojama vienota kopības sajūta visā izglītības iestādē. Izglītības iestāde rūpējas, lai neviens izglītojamais netiek diskriminēts, apcelts, bet it īpaši izglītības iestāde rūpējas par izglītojamajiem, kuriem                                                                                                                                                         | Skolas procesu un procedūru apraksts, izglītojamo, vecāku un darbinieku anketas, intervijas.                                                                                                                                                                                                                                        |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>netiek diskriminēts, apcelts, bet it īpaši izglītības iestāde rūpējas par izglītojamajiem, kuriem ir ar izglītības vidi, sociālo vidi, veselību, ar ģimeni saistīti vai citi riski priekšlaicīgi pārtraukt izglītību.</p> <p>Izglītojamie, kas ir šajā riska grupā, norāda, ka viņi izglītības iestādē un klasē jūtas labi.</p> <p>Lai veidotu pozitīvu, taisnīgu, cieņpilnu un iekļaujošu kopienas sajūtu, tiek veicināta piederības sajūta skolas vidē. Piederības sajūtu klašu un izglītības iestādes līmenī veicina visa personāla attieksme un vienota izpratne par to, kā ar dažādi pasākumi, kas palīdz saliedēt izglītības iestādes saimi.</p> | <p>ir ar izglītības vidi, sociālo vidi, veselību, ar ģimeni saistīti vai citi riski priekšlaicīgi pārtraukt izglītību.</p> <p>Lai veidotu pozitīvu, taisnīgu, cieņpilnu un iekļaujošu kopienas sajūtu, tiek veicināta piederības sajūta skolas vidē. Piederības sajūtu klašu un izglītības iestādes līmenī veicina visa personāla attieksme un vienota izpratne par to, kā arī dažādi pasākumi, kas palīdz saliedēt izglītības iestādes saimi.</p> | <p>ir ar izglītības vidi, sociālo vidi, veselību, ar ģimeni saistīti vai citi riski priekšlaicīgi pārtraukt izglītību.</p> <p>Piederības sajūta tiek veicināta klašu līmenī, to veic atsevišķi pedagogi pēc savas iniciatīvas.</p> |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Infrastruktūra un resursi”<sup>19</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                             | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Kvalitātes līmeņa “Labī” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| Materiāltehniskie resursi: Iekārtu un resursu (ne digitālu) nodrošinājums. | <p>Izglītības iestādei ir plašs dažādu materiāltehnisko resursu klāsts, kas ir sabalansēts starp mācību jomām, lai atbalstītu un izaicinātu izglītojamos dažādos viņu mācīšanās līmeņos.</p> <p>Vismaz reizi gadā katrā mācību jomā vai priekšmetā tiek izvērtēts resursu nodrošinājums (to skaits, darba kārtība un atbilstība mūsdienu prasībām), izglītības iestādes vadība to pārzina.</p> <p>Izglītības iestādē tiek nodrošināti pamatresursi mācību darbam (piem., kancelejas preces), kuri pedagogiem ir ērti pieejami, kad nepieciešami. Pedagogi ir apmierināti ar viņiem pieejamajām kopēšanas un drukāšanas iespējām, gatavojamo kopiju un izdruku apjomu.</p> <p>Izglītojamajiem ārpusstundu mācību vajadzībām un viņu vispusīgai attīstībai ir pieejams plašs klāsts izglītības iestādes iekārtu un resursu klāsts (piem., grāmatas, sporta spēļu bumbas, mikroskopi, kartes).</p> <p>Iekārtas un resursi pedagogiem tiek</p> | <p>Izglītības iestādei ir plašs dažādu materiāltehnisko resursu klāsts, lai atbalstītu un izaicinātu izglītojamos dažādos viņu mācīšanās līmeņos.</p> <p>Resursu un iekārtu klāsts ir sabalansēts starp mācību jomām.</p> <p>Vismaz reizi gadā katrā mācību jomā vai priekšmetā tiek izvērtēts resursu nodrošinājums (to skaits, darba kārtība un atbilstība mūsdienu prasībām), izglītības iestādes vadība to pārzina.</p> <p>Izglītības iestādē tiek nodrošināti pamatresursi mācību darbam (piem., kancelejas preces), kuri pedagogiem ir ērti pieejami, kad nepieciešami. Pedagogi ir apmierināti ar viņiem pieejamajām kopēšanas un drukāšanas iespējām, gatavojamo kopiju un izdruku apjomu.</p> <p>Iekārtas un resursi pedagogiem tiek piešķirti taisnīgi, izvērtējot pedagoga kompetenci un vēlmi tos izmantot mācību procesā, dārgākiem resursiem tiek izvirzīti mērķi to lietošanai un pēc noteikta perioda</p> | <p>Izglītības iestādei ir pietiekams dažādu materiāltehnisko resursu klāsts, lai atbalstītu un izaicinātu izglītojamos dažādos viņu mācīšanās līmeņos. Izglītības iestādei ir plāns, kā sabalansēt resursu un iekārtu pieejamību visām mācību jomām, taču šobrīd ir jomas, kurās ir izteikti vairāk pieejamo resursu. Vismaz reizi gadā izglītības iestādē kopumā tiek izvērtēts resursu nodrošinājums (to skaits, darba kārtība un atbilstība mūsdienu prasībām), izglītības iestādes vadība to pārzina, taču šāds izvērtējums nenotiek pa mācību jomām.</p> <p>Izglītības iestādē tiek nodrošināti pamatresursi mācību darbam (piem., kancelejas preces), kuri pedagogiem lielākoties ir ērti pieejami, kad nepieciešami.</p> <p>Vairāk nekā puse pedagogu ir apmierināti ar viņiem pieejamajām kopēšanas un drukāšanas iespējām, gatavojamo kopiju un izdruku apjomu.</p> | Pieejamo resursu apkopojums un izvērtējums, pedagogu un izglītojamo intervijas, aptaujas. |

<sup>19</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021. gada oktobrim

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                         | <p>piešķirti taisnīgi, izvērtējot pedagoga kompetenci un vēlmi tos izmantot mācību procesā. Dārgākiem resursiem tiek izvirzīti mērķi to lietošanai, un pēc noteikta perioda resursu izmantošana tiek izvērtēta. Pedagogiem ir saprotama kārtība, kā pieteikt un pamatot viņu darbam nepieciešamās iekārtas un resursus. Lēmumu pieņemšana par resursu un iekārtu iegādi ir caurskatāma un atklāta, tā ir pamatota un atbilst izglītības iestādes attīstības prioritātēm.</p>                                                                                                                                                       | <p>resursu izmantošana tiek izvērtēta, taču šī kārtība nav pilnībā ieviesta visos gadījumos. Lielākajai daļai pedagogu ir saprotama kārtība, kā pieteikt un pamatot viņu darbam nepieciešamās iekārtas un resursus. Lēmumu pieņemšana par resursu un iekārtu iegādi ir caurskatāma un atklāta, tā ir pamatota un atbilst izglītības iestādes attīstības prioritātēm.</p>                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Iekārtas un resursi pedagogiem tiek piešķirti taisnīgi, taču pirms to piešķiršanas netiek veikts izvērtējums par pedagoga kompetenci un vēlmi tos izmantot mācību procesā, dārgākiem resursiem tiek uzstādīti mērķi to lietošanai, taču mērķi ir samērā vispārīgi un/vai netiek pēc būtības izvērtēti. Daļai pedagogu ir saprotama kārtība, kā pieteikt un pamatot viņu darbam nepieciešamās iekārtas un resursus. Lēmumu pieņemšana par resursu un iekārtu iegādi ir pamatota un atbilst izglītības iestādes attīstības prioritātēm, taču ne vienmēr pedagogi par to zina.</p>            |                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Materiāltehniskie resursi:<br/>Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) un digitālo resursu nodrošinājums.</p> | <p>Izglītības iestādē ir kvalitatīva IKT infrastruktūra, lai visu mācību priekšmetu stundās pedagogiem un izglītojamajiem būtu nodrošināta piekļuve digitāliem un tiešsaistes materiāliem. Ir izstrādāta kārtība, kā pedagogi var rezervēt laiku datorklasēs vai pieteikt mobilo datorklasi ar internetu savām mācību stundām. Datoru un planšetdatoru skaits ir atbilstošs, lai vismaz reizi semestrī katrs pedagogs ar katru savu klasi varētu strādāt ar digitāliem un tiešsaistes materiāliem (aptuveni 1 ierīce uz katriem 10 izglītojamajiem). Izglītības iestādē, vai sadarbībā ar citām organizācijām, izglītojamajiem</p> | <p>Izglītības iestādē ir kvalitatīva IKT infrastruktūra, lai visu mācību priekšmetu stundās pedagogiem un izglītojamajiem būtu nodrošināta piekļuve digitāliem un tiešsaistes materiāliem. Ir izstrādāta kārtība, kā pedagogi var rezervēt laiku datorklasēs vai pieteikt mobilo datorklasi ar internetu savām mācību stundām. Datoru un planšetdatoru skaits ir atbilstošs, lai vismaz reizi gadā katrs pedagogs ar katru savu klasi varētu strādāt ar digitāliem un tiešsaistes materiāliem (aptuveni 1 ierīce uz katriem 20 izglītojamajiem). Izglītības iestādē, vai sadarbībā ar citām organizācijām, izglītojamajiem</p> | <p>Izglītības iestādē ir kvalitatīva IKT infrastruktūra, lai visu priekšmetu stundās pedagogi un izglītojamie var piekļūt digitāliem un tiešsaistes materiāliem. Ir izstrādāta kārtība, kā pedagogi var rezervēt laiku datorklasēs vai pieteikt mobilo datorklasi ar internetu savām mācību stundām. Izglītības iestādē, vai sadarbībā ar citām organizācijām, izglītojamajiem ārpus stundām tiek nodrošināta pieeja datoram ar internetu, ja viņiem mājās tas nav pieejams. Izglītības iestādē ir izstrādāti principi IKT iekārtu un programmatūras iegādei, atjaunošanai, abonēšanai un</p> | <p>Pieejamo resursu apkopojums un izvērtējums, pedagogu un izglītojamo intervijas, aptaujas, finanšu rādītāji, izglītojamo skaits uz vienu datoru vai planšetdatoru, kas jaunāki par 3 gadiem*.</p> |



|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>ārpus stundām tiek nodrošināta pieeja datoram ar internetu, ja viņiem mājās tas nav pieejams.</p> <p>Izglītības iestādē ir izstrādāti principi IKT iekārtu un programmatūras iegādei, atjaunošanai, abonēšanai un tie tiek pielietoti. Ja tiek iegādātas jaunas tehnoloģijas, papildus finansējums vismaz 10% apjomā no tehnoloģiju iegādes vērtības tiek paredzēts, lai šīs tehnoloģijas integrētu mācību procesā un apmācītu pedagogus tās lietot (ja to dara izglītības iestādes personāls, šim mērķim veltītā darba samaksa ir iekļaujama šajā finansējumā).</p> <p>Digitālās tehnoloģijas tiek integrētas mācību procesā, nosakot, kādus mācību mērķus šīs tehnoloģijas palīdzēs sasniegt.</p> <p>Izglītības iestādē procesu efektīvizēšanai, elektroniskai saziņai, dokumentu un materiālu glabāšanai, vecāku un sabiedrības informēšanai tiek ieviestas digitālās sistēmas -, elektroniskais žurnāls u.c. Izglītības iestāde atbilstoši likuma normām rūpējas par digitālo datu drošību un privātumu.</p> <p>Pedagogiem un izglītības iestādes darbiniekiem tiek nodrošināts pietiekams tehniskais atbalsts darbā ar IKT.</p> <p>Izglītības iestāde jaunas tehnoloģijas pirms lielākiem iepirkumiem</p> | <p>ārpus stundām tiek nodrošināta pieeja datoram ar internetu, ja viņiem mājās tas nav pieejams.</p> <p>Izglītības iestādē ir izstrādāti principi IKT iekārtu un programmatūras iegādei, atjaunošanai, abonēšanai un tie tiek pielietoti. Ja tiek iegādātas jaunas tehnoloģijas, papildus finansējums vismaz 5% apjomā no tehnoloģiju iegādes vērtības tiek paredzēts, lai šīs tehnoloģijas integrētu mācību procesā un apmācītu pedagogus tās lietot (ja to dara izglītības iestādes personāls, šim mērķim veltītā darba samaksa ir iekļaujama šajā finansējumā).</p> <p>Digitālās tehnoloģijas tiek integrētas mācību procesā, nosakot, kādus mācību mērķus šīs tehnoloģijas palīdzēs sasniegt, taču tā ir vairāk atsevišķu pedagogu iniciatīva, nevis skolā plaši pieņemta prakse.</p> <p>Izglītības iestādē procesu efektīvizēšanai, elektroniskai saziņai, dokumentu un materiālu glabāšanai, vecāku un sabiedrības informēšanai tiek ieviestas digitālās sistēmas -, elektroniskais žurnāls u.c. Izglītības iestāde atbilstoši likuma normām rūpējas par digitālo datu drošību un privātumu.</p> <p>Skolotājiem un skolas darbiniekiem tiek nodrošināts pietiekams tehniskais atbalsts darbā ar IKT.</p> <p>Atsevišķos gadījumos izglītības</p> | <p>tie tiek pielietoti. Ja tiek iegādātas jaunas tehnoloģijas, tiek domāts par to, kā šīs tehnoloģijas integrēt mācību procesā un apmācītu pedagogus tās lietot, taču finansējums integrēšanai un apmācībai netiek paredzēts.</p> <p>Vairākās mācību jomās digitālās tehnoloģijas tiek integrētas mācību procesā, taču ne vienmēr tas notiek mērķtiecīgi, nosakot, kādus mācību mērķus šīs tehnoloģijas palīdzēs sasniegt.</p> <p>Izglītības iestādē procesu efektīvizēšanai, elektroniskai saziņai, dokumentu un materiālu glabāšanai, vecāku un sabiedrības informēšanai tiek ieviestas digitālās sistēmas - elektroniskais žurnāls u.c. .</p> <p>Izglītības iestāde atbilstoši likuma normām rūpējas par digitālo datu drošību un privātumu.</p> <p>Pedagogiem un izglītības iestādes darbiniekiem tiek nodrošināts pietiekams tehniskais atbalsts darbā ar IKT.</p> |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                             | izmēģina (pilotē) mazā apjomā, lai pārliecinātos par to lietderīgumu, kā arī piedalās tehnoloģiju iniciatīvās un projektos, lai paaugstinātu savu kompetenci.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | iestāde jaunas tehnoloģijas pirms lielākiem iepirkumiem izmēģina (pilotē) mazā apjomā, lai pārliecinātos par to lietderīgumu, kā arī piedalās tehnoloģiju iniciatīvās un projektos, lai paaugstinātu savu kompetenci.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                            |
| Materiāltehniskie resursi: Iekārtu un resursu jēgpilna izmantošana mācībām. | <p>Izglītības iestādē tiek monitorēts un izvērtēts būtiskāko (vērtīgāko) resursu izmantošanas biežums un to pieejamība, resursi tiek pārdalīti, lai nodrošinātu, ka tie tiek izmantoti efektīvi. Izglītības iestādē pieejamie resursi tiek prasmīgi izmantoti, lai veidotu motivējošu mācību vidi, lai sniegtu nepieciešamo atbalstu un izaicinātu izglītojamos sasniegt vairāk.</p> <p>Gan izglītības iestādes vadība, gan pedagogi iedrošina izglītojamos patstāvīgi un atbildīgi lietot izglītības iestādē pieejamos resursus gan stundu laikā, gan ārpus tām.</p> <p>Izglītojamie paši izvēlas resursus no izglītības iestādes piedāvātā klāsta un lieto tos atbildīgi, lai sasniegtu savas individuālās vajadzības.</p> <p>Lielākā daļa pedagogu norāda, ka viņiem ir viegli un ērti mācību procesā iekļaut un izmantot dažādas iekārtas un resursus (ieskaitot IKT un digitālos resursus). Izglītības iestādē ir darbinieki, kuri, pedagogiem</p> | <p>Izglītības iestādē tiek monitorēts un izvērtēts būtiskāko (vērtīgāko) resursu izmantošanas biežums un to pieejamība, resursi tiek pārdalīti, lai nodrošinātu, ka tie tiek izmantoti efektīvi. Izglītības iestādē pieejamie resursi tiek prasmīgi izmantoti, lai veidotu motivējošu mācību vidi, lai sniegtu nepieciešamo atbalstu un izaicinātu izglītojamos sasniegt vairāk.</p> <p>Gan izglītības iestādes vadība, gan pedagogi iedrošina izglītojamos patstāvīgi un atbildīgi lietot izglītības iestādē pieejamos resursus, gan stundu laikā, gan ārpus tām.</p> <p>Vairāk nekā puse pedagogu norāda, ka viņiem ir viegli un ērti mācību procesā iekļaut in izmantot dažādas iekārtas un resursus (ieskaitot IKT un digitālos resursus). Izglītības iestādē ir darbinieki, kuri pedagogiem iekārtas un resursus palīdz sagatavot darbam un sakārto pēc darba, taču šāds atbalsts nav pieejams visiem pedagogiem. Ja tiek lietotas</p> | <p>Izglītības iestādē pieejamie resursi tiek prasmīgi izmantoti, lai veidotu motivējošu mācību vidi, lai sniegtu nepieciešamo atbalstu un izaicinātu izglītojamos sasniegt vairāk.</p> <p>Gan izglītības iestādes vadība, gan pedagogi iedrošina izglītojamos patstāvīgi un atbildīgi lietot izglītības iestādē pieejamos resursus, gan stundu laikā, gan ārpus tām.</p> <p>Izglītības iestādes vadība strādā pie tā, lai pedagogiem ir viegli un ērti mācību procesā iekļaut un izmantot dažādas iekārtas un resursus (ieskaitot IKT un digitālos resursus), taču vēlāmais rezultāts vēl nav sasniegts. Izglītības iestādē ir darbinieki, kuri pedagogiem iekārtas un resursus palīdz sagatavot darbam un sakārto pēc darba, taču šāds atbalsts attiecas tikai uz pāris resursiem un/vai iekārtām (piem., kopētāju vai laboratorijas iekārtām). Izglītības iestādes vadība motivē pedagogus plānot inovatīvas, aizraujošas mācību stundas, kurās</p> | Stundu vērojumi, pieejamo resursu apkopojums un izvērtējums, pedagogu un izglītojamo intervijas, aptaujas. |

|                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                          | <p>iekārtas un resursus palīdz sagatavot darbam un sakārto pēc darba, tā sniedzot viņiem atbalstu iekārtu un resursu izmantošanā. Ja tiek lietotas kompleksas iekārtas vai resursi (piem., trauslas iekārtas, veselībai bīstami resursi, ja tos lieto nepareizi, kompleksa iekārtu savienošana), pedagogam stundā ir pieejams palīgs (izglītības iestādes darbinieks). Izglītības iestāde tiek veikti uzlabojumi iekārtu un resursu nodrošināšanā un pieejamībā, lai tos izmantotu intensīvāk. Izglītības iestādes vadība veicina skolotājus plānot inovatīvas, aizraujošas mācību stundas, samazinot barjeras iekārtu un resursu izmantošanā.</p> | <p>kompleksas iekārtas vai resursi (piem., trauslas iekārtas, veselībai bīstami resursi, ja tos nepareizi lieto, kompleksa iekārtu savienošana), pedagogam stundā ir pieejams palīgs (izglītības iestādes darbinieks). Izglītības iestādes vadība motivē pedagogus plānot inovatīvas, aizraujošas mācību stundas, kurās tiek risinātas reālās dzīves problēmas, samazinot barjeras un riskus iekārtu un resursu izmantošanā.</p> | <p>tiek aktīvi izmantotas pieejamās iekārtas un resursi, tomēr tas vairāk izpaužas vārdos, nevis kā praktiska palīdzība pedagogiem.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>Telpas un apkārtējā teritorija: atbilstošas telpas un teritorija.</p> | <p>Izglītības iestādes telpas un apkārtējā teritorija atbilst pamatnormām, kuras ir aprakstītas līmenī "Pietiekami", tās izglītojamajiem rada vēlmi nākt uz izglītības iestādi un uzturēties tajā. Izglītības iestādē ir atpūtas un individuālā darba telpas pedagogiem. Izglītības iestādē ir atpūtas un "brīvā laika" zonas izglītojamajiem, kuras veicina jēgpilnu laika pavadīšanu, sniedz iespēju socializēties vai pabūt vienam, ja tas nepieciešams.</p>                                                                                                                                                                                    | <p>Izglītības iestādes telpas un apkārtējā teritorija atbilst pamatnormām, kuras ir aprakstītas līmenī "Pietiekami". Telpas izglītojamajiem un darbiniekiem rada drošības sajūtu, miera sajūtu, tās ir ērtas un pārdomātas.</p>                                                                                                                                                                                                  | <p>Izglītības iestādes telpu izmērs un funkcionalitāte atbilst normatīvajos aktos noteiktajam. Mācību procesu netraucē neatbilstoša gaisa kvalitāte, neatbilstošs apgaismojums, temperatūra, trokšņi u.c. faktori. Izglītojamie var justies droši par savām garderobē atstātajām drēbēm un apaviem. Ēdamtelpu izmērs un aprīkojums atbilst izglītojamo skaitam, kas tās vienlaicīgi apmeklē. Telpās var ērti pārvietoties, ir pietiekami plaši gaiteni, pārvietošanos neapgrūtina vadi, kabeļi un citi objekti aiz kuriem var aizķerties.</p> | <p>Dati par izglītības iestādes telpām, funkcijām un to parametriem, izglītojamo un darbinieku intervijas, aptaujas, izglītības procesā iesaistīto novērtējums par esošo vidi un resursiem*, investīcijas renovācijā uz vienu kvadrātmetru*.</p> |

|                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Izglītības iestādes tualetes ir tīras un piemērotas izglītojamo vajadzībām, aprīkotas ar nepieciešamajiem resursiem, izglītojamie tualetēs jūtas droši.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                   |
| Telpas un apkārtnē: multifunkcionālas telpas, mācīšanās zonas. | <p>Izglītības iestādes ēka un telpas ir modernas un fiziskā vide veicina mācīšanos - tās ir daudzveidīgas un pielāgojamas dažādām vajadzībām. Lielākā daļa klašu telpu ir transformējamās, lai tās pielāgotu individuālam darbam, pāru darbam, grupu darbam un frontālam darbam. Izglītības iestādē un klasēs tiek veidotas mācīšanās zonas dažādiem konkrētiem mērķiem - klusās zonas netraucētam individuālam, patstāvīgam darbam, sadarbības un diskusiju zonas, neformāla darba zona, frontālas klausīšanās zona u.c. Telpas tiek veidotas un atjaunotas, plānojot to daudzfunkcionālu pielietojumu, piem., viegli apvienojot un atdalot blakus telpas, ierīkojot telpās vairākas, atšķirīgas mācīšanās zonas, nodrošinot izglītojamo pārvietošanos starp mācīšanās zonām stundas laikā.</p> <p>Telpās ir izmantojamas sienas, pie tām var piestiprināt izglītojamo darbus, instrukcijas, atgādnas vai uz tām var līmēt līmlapiņas, rakstīt un pēc tam tās viegli notīrīt.</p> | <p>Izglītības iestāde pakāpeniski atjauno ēkas un telpas, lai tās būtu modernas un fiziskā vide veicinātu mācīšanos – tās tiek veidotas daudzveidīgas un pielāgojamas dažādām situācijām un vajadzībām. Lielākā daļa atjaunoto klašu telpu ir transformējamās, lai tās pielāgotu individuālam darbam, pāru darbam, grupu darbam un frontālam darbam.</p> <p>Izglītības iestādē un klasēs tiek veidotas mācīšanās zonas dažādiem konkrētiem mērķiem - klusās zonas netraucētam individuālam, patstāvīgam darbam, sadarbības un diskusiju zonas, neformāla darba zona, frontālas klausīšanās zona u.c. Telpas tiek veidotas un atjaunotas, plānojot to daudzfunkcionālu pielietojumu piem., viegli apvienojot un atdalot blakus telpas, ņemot vērā izglītojamo skaitu, ierīkojot telpās vairākas, atšķirīgas mācīšanās zonas, nodrošinot izglītojamo pārvietošanos starp mācīšanās zonām stundas laikā. Telpās ir ērti izmantojamas sienas, pie tām var piestiprināt izglītojamo darbus, instrukcijas, atgādnas vai uz tām var līmēt līmlapiņas, rakstīt un</p> | <p>Izglītības iestādē ir daudzveidīgas telpas, kuras ir pielāgojamas vai izmantojamas dažādām mācību situācijām un vajadzībām. Daļa klašu telpu ir transformējamās, lai tās pielāgotu individuālam darbam, pāru darbam, grupu darbam un frontālam darbam.</p> <p>Izglītības iestādei ir redzējums, kā veidot mācīšanās zonas dažādiem konkrētiem mērķiem - klusās zonas netraucētam individuālam, patstāvīgam darbam, sadarbības un diskusiju zonas, neformāla darba zonu, frontālas klausīšanās zonu u.c., taču izglītības iestāde vēl ir ceļā uz šī redzējuma īstenošanu. Lielākajā daļā telpu ir ērti izmantojamas sienas, pie tām var piestiprināt izglītojamo darbus, instrukcijas, atgādnas vai uz tām var līmēt līmlapiņas, rakstīt un pēc tam tās viegli notīrīt.</p> | Dati par izglītības iestādes telpām, funkcijām un to parametriem, izglītojamo un darbinieku intervijas, aptaujas. |

|  |  |                             |  |  |
|--|--|-----------------------------|--|--|
|  |  | pēc tam tās viegli notīrīt. |  |  |
|--|--|-----------------------------|--|--|

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Administratīvā efektivitāte”<sup>20</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                                                                           | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Kvalitātes līmeņa “Labī” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestādes vadītāja, izglītības iestādes darba pašvērtēšanas un attīstības plānošanas kvalitāte un efektivitāte | Vadītājs nodrošina efektīvu savas un iestādes darbības pašvērtēšanu un ar to saistīto attīstības plānošanu (vīzija, stratēģiskie mērķi, ikgadējās prioritātes), izmantojot dažādas kvalitātes vērtēšanas metodes, kvalitatīvos un kvantitatīvos indikatorus, darba plānošanā mērķtiecīgi iesaistot visas izglītības iestādes darbībā ieinteresētās mērķgrupas (piemēram, vadības komanda, pedagogi, darbinieki, izglītojamie, vecāki, dibinātājs). | Vadītājs nodrošina efektīvu savas un iestādes darbības pašvērtēšanu un ar to saistīto attīstības plānošanu (vīzija, stratēģiskie mērķi, ikgadējās prioritātes), izmantojot dažādas kvalitātes vērtēšanas metodes, kvalitatīvos un kvantitatīvos indikatorus, darba plānošanā, iesaistot izglītības iestādes darbībā lielāko daļu no ieinteresētajām mērķgrupām (piemēram, vadības komanda, pedagogi, darbinieki, izglītojamie, vecāki, dibinātājs). | Vadītājs nodrošina savas un iestādes darbības pašvērtēšanu un ar to saistīto attīstības plānošanu (vīzija, stratēģiskie mērķi, ikgadējās prioritātes), izmantojot kvalitātes vērtēšanas metodes, kuras ne vienmēr nodrošina visu iesaistīto pušu objektīvu viedokļu pārstāvību, pieņemot lēmumus par izglītības iestādes efektīvu darbību, izglītības iestādes darba plānošanā un īstenošanā iesaistās tikai puse vai mazāk no visām mērķgrupām (piemēram, vadības komanda, pedagogi, darbinieki, izglītojamie, vecāki, dibinātājs). | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
| Personāla pārvaldības efektivitāte                                                                                       | Vadītājam ir aptveroša izpratne par pieejām un metodēm, kas nodrošina efektīvu personāla pārvaldību iestādē. Vadītājs deleģē pienākumus un atbildību, prot izglītības iestādes pārvaldībā iesaistīt ne tikai administrāciju, bet arī citas mērķgrupas, ko raksturo visu iesaistīto vienota izpratne par katra                                                                                                                                      | Vadītājam ir izpratne par dažādām metodēm, kas pārsvarā nodrošina efektīvu personāla pārvaldību iestādē. Vadītājs deleģē pienākumus un atbildību pamatā administrācijas darbiniekiem un pedagogiem, reizēm konkrētu vadības uzdevumu veikšanā iesaistot citu mērķgrupu pārstāvjus. Administrācijai un citiem                                                                                                                                        | Vadītājam ir nepietiekama izpratne par metodēm, kas nodrošina efektīvu personāla pārvaldību. Vadītājs formāli deleģē pienākumus un atbildību, bet nepietiekamu zināšanu un/vai personīgo rakstura iezīmju dēļ neprasmīgi izmanto personāla pārvaldības pieejas un metodes vai arī nezina, kā īstenot profesionāla personālu pārvaldību. Izglītības iestādē raksturīga daļēja iesaistīto labbūtība, iesaistītajiem ir atšķirīga                                                                                                       | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |

<sup>20</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                               | individuāli un visiem kopīgi sasniedzamajiem rezultātiem un visu iesaistīto pozitīva labbūtība. Personāls ir stabils, profesionāls, iesaistās ar priekšlikumiem pārvaldībā, vēlas sasniegt iestādes kopīgi definētos mērķus; personāla mainība notiek objektīvu iemeslu dēļ.                                                                                  | iesaistītajiem ir izpratne par kopīgi sasniedzamajiem rezultātiem, un iestādē lielākoties raksturīga iesaistīto pozitīva labbūtība. Personāls ir stabils, profesionāls, vēlas sasniegt iestādes kopīgi definētos mērķus; personāla mainība pamatā notiek objektīvu iemeslu dēļ.                                                          | izpratne par kopīgi iestādei sasniedzamajiem rezultātiem, vadītāja neprasmīgas darbības rezultātā notiek bieža personāla mainība.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                      |
| Izglītības iestādes vadības komandas darba efektivitāte un sasaiste ar izglītības attīstības un/vai nozares politikas mērķiem | Vadītājs izveido vadības komandu, kura nodrošina izglītības iestādes profesionālu pārvaldību un augstu darbības efektivitāti, regulāri aktualizē un precizē kopā ar dibinātāju izvirzītos mērķus, tos sasniedz un/vai pārsniedz, nodrošinot kvalitatīvas mācības un iekļaujošu vidi valsts izglītības attīstības un/vai nozares politikas mērķu sasniegšanai. | Vadītājs izveido vadības komandu, kura nodrošina izglītības iestādes pārvaldību un darbības efektivitāti, sasniedzot kopā ar dibinātāju izvirzītos mērķus un nodrošinot kvalitatīvas mācības un iekļaujošu vidi valsts izglītības attīstības un/vai nozares politikas mērķu sasniegšanai.                                                | Vadītājs izveido vadības komandu, kura daļēji sasniedz kopā ar dibinātāju izvirzītos mērķus un izglītības iestādes pārvaldību un darbību, tādējādi daļēji nodrošinot pārvaldības efektivitāti vai arī iestādes darbībai tiek definēti mērķi, kuru sasniegšanu nav iespējams izvērtēt un/vai tie nenodrošina izglītības iestādes darbību atbilstoši valstī noteiktajām prioritātēm izglītības attīstības un/vai nozares politikas izglītības kvalitātes pilnveidi. | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
| Izglītības iestādes vadītāja zināšanas un izpratne par finanšu un resursu efektīvu pārvaldību                                 | Vadītājam ir plašas zināšanas un izpratne par iestādes finanšu un materiāltehnisko resursu efektīvu pārvaldību, vadītājs vada citu kolēģu izaugsmi šajā jomā. Vadītājs regulāri piesaista finanšu resursus no dažādiem avotiem (vietējie un starptautiskie projekti, ziedojumi, atbalsta biedrība u.tml.) un efektīvi tos izmanto.                            | Vadītājam ir nepieciešamās zināšanas un izpratne par iestādes finanšu un materiāltehnisko resursu efektīvu pārvaldību. Vadītājs dažkārt (vienu līdz divas reizes vērtēšanas periodā) piesaista finanšu resursus no dažādiem avotiem (vietējie un starptautiskie projekti, ziedojumi, atbalsta biedrība u.tml.), un efektīvi tos izmanto. | Vadītājam ir daļējas nepieciešamās zināšanas un izpratne par finanšu un materiāltehnisko resursu efektīvu pārvaldību. Vadītājam nav pietiekamu zināšanu un/vai pieredzes finanšu resursu papildus piesaistei un efektīvai izmantošanai vai arī pārskata periodā vadītājs nav piesaistījis papildus finanšu resursus (vietējie un starptautiskie projekti, ziedojumi, atbalsta biedrība u.tml.).                                                                   | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |

|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                           |                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| <p>Visu procesu efektivitātes paaugstināšana izglītības iestādē, īstenojot izglītības programmas</p> | <p>Vadītājs nodrošina visu procesu efektivitātes paaugstināšanu izglītības programmu īstenošanā, to raksturo vērtējums “labi” un augstāk 7-8 izglītības kvalitātes kritērijos, vērtējumi “jāpilnveido” un “nepietiekami” nav nevienā izglītības kvalitātes kritērijā.</p> | <p>Vadītājs nodrošina visu procesu efektivitātes paaugstināšanu izglītības programmu īstenošanā, to raksturo vērtējums “labi” un augstāk 4 – 6 izglītības kvalitātes kritērijos, vērtējums “jāpilnveido” nav vairāk kā 1-2 izglītības kvalitātes kritērijos.</p> | <p>Vadītājs nodrošina visu procesu efektivitātes paaugstināšanu izglītības programmu īstenošanā, to raksturo vērtējums “labi” un augstāk 1- 3 izglītības kvalitātes kritērijos, nav neviena vērtējuma “nepietiekami”.</p> | <p>Pašvērtēšanas rezultāti</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|



### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijam “Vadības profesionālā darbība”<sup>21</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                                                                                           | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kvalitātes līmeņa “Labī” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestādes vadītāja zināšanas, izpratne par izglītības iestādes darbības tiesiskumu, prasme izstrādāt un atjaunot tiesību aktus | Vadītājam ir teicamas nepieciešamās zināšanas par iestādes darbības tiesiskuma jautājumiem un vadītāja atbildību. Vadītājs nodrošina iestādes darbības tiesiskumu. Vadītājam ir nepieciešamā profesionālā kompetence, lai viņš/-a pats varētu izstrādāt iekšējos normatīvos aktus, veic to regulāru atjaunošanu.                                                                                          | Vadītājam ir pietiekamas zināšanas par iestādes darbības tiesiskuma jautājumiem un vadītāja atbildību. Vadītājs nodrošina iestādes darbības tiesiskumu. Vadītājs sadarbībā ar jomas speciālistu izstrādā iekšējos normatīvos aktus, veic to atjaunošanu atbilstoši reālajai situācijai.                                                                                                       | Vadītājam ir jāpilnveido zināšanas par iestādes darbības tiesiskuma jautājumiem un vadītāja atbildību. Vadītājs ne vienmēr nodrošina iestādes darbības tiesiskumu. Vadītājs sadarbībā ar jomas speciālistu izstrādā vai pielāgo iekšējos normatīvos aktus pēc parauga, kas ne vienmēr ir atbilstošs un/vai tikai daļēji atspoguļo reālo situāciju iestādē, un/vai iekšējie normatīvie akti tiek atjaunoti novēloti un nepietiekami regulāri.                                        | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
| Izglītības iestādes vadītāja zināšanas par līderības stratēģijām un taktikām, prasme pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību              | Vadītājam ir plašas zināšanas un kompetence izmantot ikdienas darbā dažādas līderības stratēģijas un taktikas, kuras palīdz īstenot demokrātisku lēmumu pieņemšanu izglītības iestādē. Vadītājs, konsultējoties ar visiem iesaistītajiem (piemēram, vadības komanda, pedagogi, darbinieki, izglītojamie, vecāki, dibinātājs), patstāvīgi, argumentēti un demokrātiski vada lēmumu, tai skaitā nepopulāru, | Vadītājam ir pietiekamas zināšanas un prasmes par līderības stratēģijām un taktikām, kuras tiek izmantotas demokrātisku lēmumu pieņemšanai izglītības iestādē. Vadītājs konsultējas ar lielāko daļu no iesaistītajām pusēm (piemēram, vadības komanda, pedagogi, darbinieki, izglītojamie, vecāki, dibinātājs), lai demokrātiski vadītu lēmumu pieņemšanas procesu, uzņem atbildību un krīzes | Vadītājam ir jāpilnveido zināšanas par līderības stratēģijām un taktikām, kas palīdz īstenot demokrātisku lēmumu pieņemšanu izglītības iestādē. Vadītājs pieņem lēmumus un uzņem atbildību ikdienišķās situācijās, respektējot citu redzējumu (piemēram, vadības komanda, pedagogi, darbinieki, izglītojamie, vecāki, dibinātājs), taču trūkst skaidra un argumentēta paša vadītāja viedokļa. Var būt grūtības krīzes situācijās pieņemt nepopulārus lēmumus.<br><br><b>vai arī</b> | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |

<sup>21</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                           | pieņemšanas procesu, uzņemas atbildību un prot vadīt krīzes situācijas.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | situācijās spēj pieņemt nepopulārus lēmumus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Vadītājam ir jāpilnveido zināšanas par līderības stratēģijām un taktikām, kas palīdz īstenot demokrātisku lēmumu pieņemšanu izglītības iestādē. Vadītājs pamatā lēmumus pieņem autoritāri, spēj labi sastrādāties ar darbiniekiem, kuri pieņem vadītāja vienpersonisko redzējumu. Vadītājs veido tādu lēmumu pieņemšanas procesu, kurā pamatā iesaistās vadītāja redzējumu atbalstošie darbinieki, vecāki, izglītojamie. Nav pietiekamu prasmju īstenot demokrātisku pārvaldību, cieņpilni respektējot viedokļu dažādību.                                                                                           |                                                                                                                                                                      |
| Izglītības iestādes vadītāja komunikācija | Vadītājam ir plašas zināšanas un kompetence stratēģiskajā komunikācijā, iekšējā komunikācijā, krīzes komunikācijā un starpkultūru komunikācijā, un tā nodrošina teicamu pārvaldību izglītības iestādē. Vadītājs brīvi spēj komunicēt dažādās auditorijās un situācijās, apzināti pielietojot savu komunikācijas kompetenci, lai sasniegtu personīgos un iestādes izvirzītos mērķus. Vadītāja viedoklis/runa ir mērķtiecīga, argumentēta un loģiska. Vadītājs spēj sniegt un saņemt personalizētu atgriezenisko saiti. | Vadītājam ir pietiekamas zināšanas un prasmes stratēģiskās komunikācijas, iekšējās komunikācijas, krīzes komunikācijas un starpkultūru komunikācijas īstenošanā sekmīgas izglītības iestādes pārvaldības nodrošināšanai. Vadītājam ir izpratne par atšķirībām starp dažādiem komunikācijas veidiem, to pielietošanas iespējām, vadītājs demonstrē šīs prasmes ikdienas darbībā. Vadītāja viedoklis/runa ir skaidra, argumentēta un loģiska. Vadītājs spēj sniegt un saņemt dažādu atgriezenisko saiti, tā ir konkrēta un vērsta uz rīcības pilnveidi, bet nav personalizēta. | Vadītājam ir jāpilnveido zināšanas un prasmes vienā vai vairākos komunikācijas veidos (stratēģiskā komunikācija, iekšējā komunikācija, krīzes komunikācija, starpkultūru komunikācija), lai sekmīgi īstenotu izglītības iestādes pārvaldību. Vadītājam nav pietiekamas izpratnes par atšķirībām starp dažādiem komunikācijas veidiem, to pielietošanas iespējām. Vadītāja viedoklis/runa mēdz būt brīžiem haotiska, bet kopumā vadītājs spēj runāt argumentēti un loģiski. Vadītājs prot sniegt tikai vispārīgu atgriezenisko saiti citiem un/vai ar grūtībām spēj pieņemt uz pilnveidi vērstu atgriezenisko saiti, | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |

|                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | aizstāvēties un meklējot citus vainīgos.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                      |
| Izglītības iestādes vadītāja ētiskums                                                                                                                           | Vadītāja darbība ir augsti ētiska, tā atklāj vārdu un darbu saskaņu un respektē iestādes definētās vērtības sadarbībai. Vadītājs prot cieņpilni paust savu redzējumu, arī gadījumos, kad nepieciešams paust nepopulāru viedokli gan publiskajā, gan iekšējā komunikācijā. Vadītājs ir definējis arī personīgās vērtības un/vai principi un konsekventi rīkojas saskaņā ar tiem.                 | Vadītāja darbība ir ētiska, to raksturo iestādes definētās vērtības, godīgums, vārdu un darbu saskaņa, prasme īstenot cieņpilnu komunikāciju, vienota viedokļa paušana gan publiskajā komunikācijā, gan iekšējā komunikācijā, tomēr atsevišķos gadījumos vadītājs nav gatavs publiski paust nepopulāru viedokli. Vadītājs nav definējis personiskās vērtības un/vai principi ētiskai rīcībai, tomēr prot argumentēt savu rīcību un tās atbilstību konkrētajai situācijai. | Vadītājam nav pietiekamas izpratnes par ētiskuma jautājumiem, tostarp arī izglītības iestādē vadītājs nav rīkojies, lai izveidotu vienotu izpratni par vērtībām un principiem, kuri raksturo ētiskumu, kā arī pašam vadītājam nav īstas skaidrības par principiem un vērtībām, kuru ievērošana atklāj ētiskumu. Vadītāja rīcība atklāj atšķirības starp publiskajā komunikācijā un iekšējā komunikācijā paustu viedokli. Vadītājs laiku pa laikam izvairās paust savu viedokli un redzējumu publiskajā un/vai iekšējā komunikācijā. | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
| Izglītības iestādes vadītāja izpratne par izglītības attīstības, tostarp izglītības kvalitātes, un/vai nozares politikas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem | Vadītājs iesaistās izglītības attīstības, izglītības kvalitātes un/vai nozares politikas plānošanā, īstenošanā un izvērtēšanā valsts līmenī. Vadītājs īsteno savu darbību izglītības iestādē, ņemot vērā valstī noteiktos izglītības un/vai nozares politikas plānošanas dokumentus, kā arī popularizē savas izglītības iestādes paveikto kā labas prakses piemēru valsts politikas īstenošanā. | Vadītājam ir izpratne par aktuālajiem izglītības attīstības, izglītības kvalitātes un/vai nozares politikas jautājumiem. Vadītājs spēj sasaistīt savu darbību ar valstī noteiktajiem mērķiem, izvērtējot savas izglītības iestādes darbību un sasniegtos rezultātus.                                                                                                                                                                                                      | Vadītājam ir jāpilnveido zināšanas par aktuālajiem izglītības attīstības, izglītības kvalitātes un/vai nozares politikas jautājumiem. Vadītājam nav skaidrības par izglītības iestādes darbības sasaisti ar valsts izglītības un/vai nozares politikas plānošanas dokumentiem.                                                                                                                                                                                                                                                      | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
| Izglītības iestādes vadītāja profesionālā                                                                                                                       | Vadītājam ir plašas zināšanas un izpratne par audzināšanas, mācīšanas un mācīšanās jautājumiem, lai vadītu                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Vadītājam ir pietiekamas zināšanas un izpratne par audzināšanas, mācīšanas un mācīšanās                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Vadītājam ir epizodiskas zināšanas un izpratne par audzināšanas, mācīšanas un mācīšanās                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti                                                      |

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                      |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| kompetence audzināšanas, mācīšanas un mācīšanās jautājumos | izglītības iestādi, kā arī vispusīgas zināšanas par pedagogijas, skolvadības un pārvaldības aktualitātēm un pētījumiem. Vadītājs vada kādas mācību jomas darbu, ir mācīšanās konsultants, izglītības metodīķis un/vai akreditācijas eksperts/komisijas vadītājs. | jautājumiem, lai vadītu izglītības iestādi, informācija par aktualitātēm pedagogijā, skolvadībā un pārvaldībā, epizodiskas zināšanas par aktuālajiem pētījumiem. Vadītājs iesaistās kādas mācību jomas darbā. | jautājumiem, lai vadītu izglītības iestādi, jāpildveido zināšanas par aktualitātēm pedagogijā, skolvadībā un pārvaldībā, nav informācijas par aktuālajiem pētījumiem. Vadītājs formāli vai fragmentāri iesaistās pedagogisko jautājumu risināšanā izglītības iestādē. | u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|

### Kvalitātes līmeņu apraksts kritērijiem “Atbalsts un sadarbība”<sup>22</sup>

| Rezultatīvā rādītāja nosaukums                                                                        | Kvalitātes līmeņa “Ļoti labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kvalitātes līmeņa “Labi” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Kvalitātes līmeņa “Jāpilnveido” apraksts                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Datu avoti pierādījumu iegūšanai                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestādes vadītāja sadarbības kvalitāte ar izglītības iestādes dibinātāju un/vai pašvaldību | Vadītājs iniciē sadarbību ar dibinātāju un/vai vietējo pašvaldību, aktīvi iesaistās sadarbībā, lai: (i) līdzdarbotos pašvaldības un/vai dibinātāja īstenotajās aktivitātēs, tādējādi veicinot dibinātāja un/vai pašvaldības stratēģisko mērķu sasniegšanu, (ii) definētu izglītības iestādes attīstības vīziju, stratēģiju un ikgadējās darba prioritātes un tās sekmīgi īstenotu, (iii) nodrošinātu mērķtiecīgu personāla profesionālās kompetences pilnveidi, definējot pedagogu personīgo atbildību un intereses par savu profesionālās kompetences pilnveidi, kā arī ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt izglītības iestādes stratēģiskās attīstības vajadzības, (iv) definētu un izvērtētu izglītības programmu mērķus un sasniedzamos kvalitatīvos un kvantitatīvos rezultātus, (v) nodrošinātu atbilstošu un mūsdienīgu infrastruktūru un resursus izglītības programmu īstenošanai. | Vadītājs sadarbojas ar dibinātāju un/vai vietējo pašvaldību, lai: (i) definētu izglītības iestādes attīstības vīziju, stratēģiju un ikgadējās darba prioritātes un tās sekmīgi īstenotu, (ii) nodrošinātu nepieciešamo profesionālās kompetences pilnveidi personālam atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tostarp uzklusot iesaistīto pušu vajadzības. Izglītības iestādes personālam ir daļēja izpratne par viņu personīgo atbildību par savlaicīgu profesionālās kompetences pilnveidi, (iii) definētu un izvērtētu izglītības programmu mērķus un sasniedzamos kvantitatīvos un kvalitatīvos rezultātus, (iv) nodrošinātu atbilstošu infrastruktūru un resursus izglītības programmu īstenošanai. | Vadītājs sadarbojas ar dibinātāju un/vai vietējo pašvaldību daļēji sekmīgi, kā rezultātā vīzija, stratēģija un ikgadējā darba prioritātes tiek definētas, bet īstenotas daļēji. Vadītājs sadarbībā ar dibinātāju ne vienmēr savlaicīgi nodrošina profesionālās kompetences pilnveidi personālam, aktivitāšu izvēlē nav sabalansētas iesaistīto pušu vajadzības un iespējas sasniegt izglītības iestādes stratēģiskās attīstības vajadzības un ikgadējā darba prioritātes. Personālam nav skaidra personīgā atbildība par profesionālās kompetences pilnveidi. Izglītības iestādē nav precīzi definēti izglītības iestādes programmu mērķi un/vai kvantitatīvie un kvalitatīvie rezultāti vai arī tie regulāri netiek izvērtēti un/vai sasniegti. Nepietiekamas sadarbības dēļ izglītības programmu īstenošanai ir pieejams infrastruktūras un resursu minimums, nepieciešams tos atjaunot un mūsdienīgot. | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |

<sup>22</sup> Izglītības kvalitātes valsts dienests turpina darbu pie metodikas pilnveides līdz 2021.gada oktobrim

|                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Izglītības iestādes vadītāja sadarbības kvalitāte ar vietējo kopienu un/vai nozares organizācijām           | Vadītājs iniciē un organizē plašu sadarbību ar vietējo kopienu un/vai nozares organizācijām - piedalās tās/to īstenotajās aktivitātēs, kopienai / nozarei paredzētu pasākumu, aktivitāšu un projektu izveidē dažādu mērķu īstenošanai savstarpējās sadarbības un/vai mūžizglītības attīstības perspektīvā.                                                    | Vadītājs iesaistās sadarbībā ar vietējo kopienu un/vai nozares organizācijām, pārstāvēt izglītības iestādi kopienas un/vai nozares organizāciju īstenotajās aktivitātēs un piedāvājot vietējai kopienai/nozares organizācijai atsevišķus projektus, pasākumus un aktivitātes sadarbības un/vai mūžizglītības veicināšanai.                                     | Vadītājs atbalsta un epizodiski sadarbojas ar vietējo kopienu un/vai nozares organizācijām, pārstāvēt izglītības iestādi kopienas/nozares organizācijas īstenotajās aktivitātēs, izglītības iestādei īstenojot atsevišķus pasākumus kopienas un/vai nozares organizāciju iniciētajos un īstenotajos projektos un aktivitātēs sadarbības veicināšanai un/vai mūžizglītības perspektīvā. | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
| Izglītības iestādes vadītāja rīcība, veidojot izziņas un inovāciju organizācijas kultūru izglītības iestādē | Vadītājs veido izziņas un inovāciju organizācijas kultūru iestādē, ko raksturo visu pušu (piemēram, dibinātājs, personāls, izglītojamie, vecāki, kopiena) atvērtība pārmaiņām, izpratne par to nepieciešamību un gatavība uzņemties atbildību par pārmaiņu ieviešanu.                                                                                         | Vadītājs veido izziņas un inovāciju organizācijas kultūru iestādē, ko raksturo personāla un izglītojamo atvērtība pārmaiņām, kā arī izpratne par to nepieciešamību un atbalsts pārmaiņu ieviešanai, bet ne vienmēr notiek sistemātisks darbs ar vecākiem, dibinātāju un vietējo kopienu izziņas un inovāciju organizācijas kultūras ilgtspējas nodrošināšanai. | Vadītājs nepietiekami veido izziņas un inovāciju organizācijas kultūru iestādē, visiem iesaistītajiem trūkst informācijas / izpratnes par pārmaiņu nepieciešamību, kas rada neargumentētu pretestību un savstarpēju neuzticēšanos.                                                                                                                                                     | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
| Izglītības iestādes vadītāja rīcība savstarpējās pieredzes apmaiņai un komanddarbam izglītības iestādē      | Vadītājs vada savstarpēju mācīšanos un komanddarbu, kas dod iespēju apkopot, uzkrāt un publiskot zināšanu radīšanas un mācīšanās pieredzi, nodrošina metodiskā centra atbalsta funkcijas citām izglītības iestādēm, kā arī iniciē sadarbību ar citām iestādēm augstvērtīgu mācību sasniegumu nodrošināšanai un izglītības programmu kvalitatīvai īstenošanai. | Vadītājs nodrošina savstarpēju mācīšanos un komanddarbu, kas ļauj apkopot un uzkrāt zināšanu un mācīšanās pieredzi iestādes efektīvai darbībai un savstarpējai pieredzes apmaiņai profesionālajā vidē; lai īstenotu sekmīgu izglītības programmu īstenošanu, iesaistās sadarbībā ar citām iestādēm.                                                            | Vadītājs rosina kolektīvu savstarpējam komanddarbam un pieredzes apmaiņai, kas ne vienmēr ir efektīva, palīdz apkopot un uzkrāt zināšanu un mācīšanas pieredzi, tikai daļēji nodrošina efektīvu izglītības iestādes darbību. Vadītājam trūkst iniciatīvas sadarbībai ar citām iestādēm, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītības programmu īstenošanu.                                   | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |

|                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                      |
| Izglītības iestādes vadītāja sadarbības kvalitāte ar izglītojamo vecākiem                                                            | Vadītājs nodrošina regulāru vecāku iesaisti izglītības iestādes darbībā, veido atbalsta sistēmu vecāku iniciatīvām, nodrošina proaktīvu vecāku un citu iesaistīto pušu interešu līdzsvarošanu.                                     | Vadītājs nodrošina regulāru vecāku iesaisti izglītības iestādes darbībā, izveidojot sekmīgu sadarbības sistēmu, kas ļauj iesaistīties visiem vecākiem.                                | Vadītājs nodrošina vecāku iesaisti izglītības iestādes darbā kampaņveidīgi vai fragmentāri, trūkst stabili izveidotas sistēmas, kas ļautu iesaistīties visiem vecākiem.                                                                                                                   | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |
| Izglītības iestādes vadītāja rīcība, nodrošinot izglītības iestādes padomes/konventa un izglītojamo pārstāvības institūcijas darbību | Vadītājs rada priekšnosacījumus un iniciē efektīvu iestādes padomes / konventa, izglītojamo pašpārvaldes darbību, iesaista tās iestādes prioritāšu sasniegšanā, plāno vadības komandas atbalstu un nepieciešamos finanšu resursus. | Vadītājs rada priekšnosacījumus un atbalsta sekmīgu iestādes padomes / konventa, izglītojamo pašpārvaldes darbību, plāno vadības komandas atbalstu un nepieciešamos finanšu resursus. | Vadītājs atbalsta priekšnosacījumus izglītības iestādes padomes / konventa, izglītojamo pašpārvaldes darbībai izglītības iestādē, paredzot tam nepieciešamo atbalstu un finanšu resursus, pašpārvaldes darbība ir atkarīga no vadītāja iniciatīvas un gatavības iesaistīties tās darbībā. | Situāciju analīzes, attālināto mācību izpētes rezultāti, sarunas ar vadības komandu un/vai dibinātāju rezultāti u.c. kvalitātes vērtēšanas metodes un to izmantošana |